

การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการการปกครอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการปกครอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566
(ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

AN APPLICATION OF RAJASANGKAHVATTHUDHAMA TO POLITICAL COMMUNICATION OF LOCAL POLITICIANS IN MUANG KHO HONG MUNICIPALITY, HAT YAI DISTRICT, SONGKHLA PROVINCE

PHRA SANTI SANTIKARO (CHAISONGKRAM)

A THEMATIC PAPER SUBMTTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF POLITICAL SCIENCE
PROGRAM IN GOVERNMENT
FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2023

(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

หัวข้อสารนิพนธ์	:	**การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา**
ชื่อนักศึกษา	:	**พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม)**
ชื่อปริญญา	:	**รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**
สาขาวิชา	:	**การปกครอง**
ปีพุทธศักราช	:	**2566**
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	:	**รองศาสตราจารย์ ดร. กันตภณ หนูทองแก้ว**
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	:	**ดร. สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร**

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง

คณบดีคณะสังคมศาสตร์ .....
(พระครูปลัดสุวัฑฒนพรหมจริยคุณ)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ :
ประธานกรรมการ .....
(พระครูอรุณสุตาลังการ, รองศาสตราจารย์ ดร.)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก) .....
(รองศาสตราจารย์ ดร. กันตภณ หนูทองแก้ว)

กรรมการ/อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....
(ดร. สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร)

กรรมการ .....
(พระมหาเอกกวิน ปิยวีโร, ดร.)

กรรมการ .....
(ดร. สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา)

(ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

Thematic Topic	:	An Application of Rajasangkahavatthudhama to Political Communication of Local Politicians in Kho Hong Municipality, Hat Yai District, Songkhla Province
Student's Name	:	Phra Santi Santinkaro (Chaisongkram)
Degree Sought	:	Master of Political Science
Program	:	Government
Anno Domini	:	2023
Advisor	:	Assoc. Prof. Dr. Kantaphon Nuthongkaew
Co-Advisor	:	Dr. Supreecha Chamnanphuttiphon

Accepted by the Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Political Science (Government)

Dean of Faculty of Social Sciences .....
(Phrakhrupaladsuwatthanaphromajariyakhun)

Thematic Committee :

Chairman .....
(Phrakhruarunsutalangkarn, Assoc. Prof. Dr.)

Member (Advisor) .....
(Assoc. Prof. Dr. Kantaphon Nuthongkaew)

Member/Co-Advisor .....
(Dr. Supreecha Chamnanphuttiphon)

Member .....
(Phramaha Ekkawin Piyaweero, Dr.)

Member .....
(Dr. Sitthipong Sitthiphataraprabha)

(Copyright of Mahamakut Buddhist University)

บทคัดย่อ

หัวข้อสารนิพนธ์	:	**การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา**
ชื่อนักศึกษา	:	**พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม)**
ชื่อปริญญา	:	**รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**
สาขาวิชา	:	**การปกครอง**
ปีพุทธศักราช	:	**2566**
อาจารย์ที่ปรึกษา	:	**รองศาสตราจารย์ ดร. กันตภณ หนูทองแก้ว**
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	:	**ดร. สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร**

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 2) เพื่อวิเคราะห์ปัญหา,อุปสรรคและแนวทางการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักเมืองท้องถิ่นในเทศบาลคอหงส์อำเภอหาดใหญ่จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวนประชากร 379 คน ทำการสำรวจ และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน และข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า :

1. การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.72, S.D. = 0.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.87, S.D. = 0.26) รองลงมาคือ ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ) ($\bar{X}$ = 3.86, S.D. = 0.30) และด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร) ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = 0.31) ตามลำดับ

2. แนวทางการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่า ควรศึกษาปัญหาในการทำการเกษตร ส่งเสริมและให้ความรู้กับประชาชนการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ ปรับปรุงวิธีการและเทคนิคทางการเกษตร ส่งเสริมให้คนที่มีความรู้ ประพฤติดี ปฏิบัติดี มีความซื่อสัตย์สุจริต ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น จัดให้มีการฝึกอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ภายในชุมชน สนับสนุนให้เกิดผลิตภัณฑ์ชุมชน และพัฒนาให้มีคุณภาพไปสู่ตลาดภายนอกอย่างมีมาตรฐานสากล

คำสำคัญ : การประยุกต์ใช้, ราชสังคหวัตถุธรรม, การสื่อสารทางการเมือง, นักการเมืองท้องถิ่น

ABSTRACT

Thematic Topic	:	**An Application of Rajasangkahavatthudhama to Political Communication of Local Politicians in Kho Hong Municipality, Hat Yai District, Songkhla Province**
Student's Name	:	**Phra Santi Santinkaro (Chaisongkram)**
Degree Sought	:	**Master of Political Science**
Program	:	**Government**
Anno Domini	:	**2023**
Advisor	:	**Assoc. Prof. Dr. Kantaphon Nuthongkaew**
Co-Advisor	:	**Dr. Supreecha Chamnanphuttiphon**

The objectives of this research were as follows; 1) to study the application of Rajasangkahavatthudhama to political communication of local politicians in Kho Hong municipality, Hat Yai district, Songkhla province. 2) to analyze the problems, obstacles and approaches for applying the Rajasangkahavatthudhama to political communication of local politicians in Kho Hong municipality, Hat Yai district, Songkhla province. The sample used in the research were people in Kho Hong municipality, Hat Yai district, Songkhla province, totaling 379 people. which the researcher surveyed and collect data using questionnaires and interview form Data were analyzed using a software program for social science research to find the frequency percentage mean standard deviation and qualitative data using descriptive analysis.

The Results of research were found that :

1. The application of Rajasangkahavatthudhama to political communication of local politicians in Kho Hong municipality, Hat Yai district, Songkhla province overall was at a high level ($\bar{X}$ = 3.72, S.D. = 0.13). When considering each side in order of average from highest to lowest, it was found that the side with the highest mean was Sammapasa side (agricultural extension) ($\overline{\mathbf{X}}$ = 3.87), followed by Purismedha (promotion of good people with ability) ($\bar{X}$ = 3.86, S.D. = 0.30) and the aspect with the lowest average was the side of Sassamedha (agriculture promotion) ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = 0.31), respectively.

2. Guidelines for applying Rajasangkahavatthudhama to political communication of local politicians in Kho Hong municipality, Hat Yai district, Songkhla province, it was found that there should study problems in agriculture, there should be encouraged and educated people in agriculture for the new theory, there should improve the process and agricultural technic, there should promote of knowledgeable , good behavior and honesty for participating in local development, to provide of professional training for more profit in community, to support of community product and develop for outside market as international quality standard.

Keywords: Application, Rajasangkhahavatthudham, Political Communication, Local Politician

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จสมบูรณ์ลงได้ด้วยการความอนุเคราะห์จากมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช ขอกราบขอบพระคุณ พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. รองศาสตราจารย์ ดร. กันตภณ หนูทองแก้ว รองศาสตราจารย์ ดร. เดชชาติ ตรีทรัพย์ ดร.สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร และอาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำแก่ผู้วิจัย อีกทั้งได้สละเวลาในการชี้แนะแนวทางตลอดจนการตรวจแก้ไขจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. กันตภณ หนูทองแก้ว อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ดร. สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความรู้ที่ได้อนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย และกรุณาให้ความรู้และคำแนะนำตลอดจนข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในการวิจัยในครั้งนี้

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ดูแลช่วยเหลือในด้านเอกสารการจัดทำสารนิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณคณาจารย์ หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนนักศึกษา สาขาวิชาการปกครองทุกท่าน ที่กรุณาให้กำลังใจรวมทั้งความห่วงใยที่มอบให้ผู้วิจัยตลอดมา

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความรู้ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์เป็นอย่างดียิ่ง

ประโยชน์และคุณค่าอันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบความดีทั้งหมดนี้แด่บิดา มารดา และครู-อาจารย์ อันเป็นที่เคารพสูงสุด รวมทั้งเพื่อนๆ ที่ช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดจน ผู้มีพระคุณทุกท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม)

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... ช
กิตติกรรมประกาศ ..... ฌ
สารบัญ ..... ญ
สารบัญตาราง ..... ฐ
สารบัญแผนภูมิ ..... ฑ
สารบัญคำย่อ ..... ฒ

บทที่ 1 บทนำ 1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1
1.2 คำถามการวิจัย 3
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 3
1.4 ขอบเขตของการวิจัย 3
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย 4
1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย 5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักราชสังคหวัตถุธรรม 7
2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง 18
2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารแบบสองขั้นตอน 26
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น 30
2.5 บริบทของพื้นที่ที่ศึกษา 33
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 35
2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย 39

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 40
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 40
3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง 41
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 44
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 45
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล 46
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล 47
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย 48
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล **50**
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 51
4.2 ผลการวิเคราะห์การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 53
4.3 สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา 58
4.4 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 59
บทที่ 5 สรุปผล และข้อเสนอแนะ **72**
5.1 สรุปผลการวิจัย 72
5.2 อภิปรายผลการวิจัย 77
5.3 ข้อเสนอแนะ 88
5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย 88
5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป 89
บรรณานุกรม **89**
บุคลานุกรม **93**

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก **94**

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ และ หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือ 95

ภาคผนวก ข หนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล 100

ภาคผนวก ค แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และ ค่า IOC 110

ภาคผนวก ง ภาพถ่ายการสัมภาษณ์ 131

ประวัติผู้วิจัย **135**

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามหมู่บ้านของเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	42
4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	51
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยรวม	53
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร)	54
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ)	55
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ)	56
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี)	57
4.7	สรุปผลการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา	67

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่		หน้า
2.1	สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	39

สารบัญคำย่อ

๑. คำย่อชื่อคัมภีร์พระไตรปิฎก

อักษรย่อในสารนิพนธ์เล่มนี้ ใช้อ้างอิงจากพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. 2539 เป็นหลัก โดยใช้ระบบย่อคำ ดังต่อไปนี้

คำย่อ	**คำเต็ม**	
พระสุตตันตปิฎก		
ขุ.ชา.	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย ชาดก
ขุ.ธ.	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย ขุททกปาฐะ
อง.ทุก.	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย ทุกนิบาต
อง.จตุกก.	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย จตุกกนิบาต
สำ.ส.	สุตตันตปิฎก	สังยุตตนิกาย สคาถวรรค
ขุ.อิติ.	สุตตันตปิฎก	ขุททกนิกาย อิติวุตตก

วิธีอ่าน

1. พระไตรปิฎก อ้าง เล่ม/ข้อ/หน้า ตามลำดับ ตัวอย่าง วิ.มหา.(บาลี) 1/174/287. หมายถึง วินยปิฎก มหาวิภงฺคปาลิ ปฐมภาค เล่มที่ 1 ข้อ 174 หน้า 287.
2. พระไตรปิฎก อ้าง เล่ม/ข้อ/หน้า ตามลำดับ ตัวอย่าง วิ.มหา.(ไทย) 1/174/287. หมายถึง วินัยปิฎก มหาวิภังค์ ปฐมภาค เล่มที่ 1 ข้อ 174 หน้า 287.

๒. การระบุเลขหมายพระไตรปิฎก

ในงานวิจัยฉบับนี้ ได้ใช้พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. 2539 เป็นหลักในการอ้างอิง ซึ่งพระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย จะระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า. เช่น ขุ.ธ. (ไทย) 25/37/37 หมายความว่า ระบุถึง สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ธรรมบท ฉบับภาษาไทย พระไตรปิฎก เล่มที่ 25 ข้อที่ 37 หน้าที่ 37 เป็นต้น

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การบริหารราชการแผ่นดินตามรัฐธรรมนูญมีสาระสำคัญ ทางด้านการสื่อสารทางการเมืองให้เป็นไปเพื่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงของประเทศอย่างยั่งยืน ส่งเสริมการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติในภาพรวมเป็นสำคัญ จัดระบบการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ให้มีขอบเขตอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่ชัดเจน เหมาะสมแก่การพัฒนาประเทศ กระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเอง มีส่วนร่วมในการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ พัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ตลอดทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ พัฒนาระบบงานภาครัฐโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ คุณธรรม และจริยธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐควบคู่ไปกับการปรับปรุงรูปแบบ และวิธีการทำงานเพื่อให้การ บริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้หน่วยงานของรัฐใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการ จัดระบบงานราชการ และงานของรัฐอย่างอื่นเพื่อให้การจัดทำและการให้บริการสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพโปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชน ดำเนินการให้หน่วยงานทางกฎหมายที่มีหน้าที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของรัฐตามกฎหมาย และตรวจสอบการตรากฎหมายของรัฐดำเนินการอย่างเป็นอิสระเพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามหลักนิติธรรม (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2562 หน้า 46-48)

เมื่อเทศบาล เป็นกลไกหนึ่งในการพัฒนาท้องถิ่นที่สำคัญ จึงต้องมีหลักการบริหารท้องถิ่นให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด โดยการนำเอาหลักธรรมเข้ามาประยุกต์ใช้ในการบริหารท้องถิ่นด้วย ซึ่งหลักธรรมที่เหมาะสมคือ ราชสังคหวัตถุธรรมเพราะ เป็นหลักธรรมของนักปกครองหรือนักการเมืองที่ใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจประชาชนเพื่อให้ดำรงอยู่ ในเอกภาพและมีความสามัคคี หลักธรรมนี้เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ของนักปกครองหรือนักบริหาร ดังนั้น นักปกครองหรือนักบริหารจะต้องเฉลียวฉลาดในการปกครองตามหลักราชสังคหวัตถุธรรมซึ่งถือว่าสำคัญมากที่นักปกครองหรือนักการเมืองจำเป็นต้องใช้เป็นหลักการในการบริหารจัดการภาครัฐ ให้สอดรับกับบริบทและความเป็นไปของรัฐอีกทั้งสอดรับกับกลุ่มอาชีพต่างๆ ที่อาศัยอยู่ในรัฐ เมื่อผู้ปกครองหรือสงเคราะห์ประชาชนด้วยราชสังคหวัตถุธรรมดังกล่าวแล้ว บ้านเมืองย่อมเจริญมั่งคั่ง มีข้าวน้ำบริบูรณ์ ปราศจากโจรผู้ร้าย ประชาชนอยู่กันด้วยความสุขสงบปลอดภัย บ้านเรือนไม่จำเป็นต้องปิดประตูใส่กลอนเพื่อป้องกันโจร

ผู้ร้าย เนื่องจากผู้บริหารหน่วยงานเป็นผู้มี ศักยภาพในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาองค์กร ผู้บริหารจึงต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกลที่จะบริหารหน่วยงานของตนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมาย มีพฤติกรรมการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่จูงใจ ให้พนักงานในหน่วยงานร่วมมือกันทำงานอย่างมีความสุข ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จของท้องถิ่น

ปัญหาทางการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในส่วนของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถือว่าเป็นองค์กรที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดสามารถ แก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับเทศบาลเป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องจัดการดูแลทุกข์สุขของประชาชน เปิดโอกาสให้กับประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน (นันทวัฒน์ บรมานันท์, 2562 หน้า 32) เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นควรมีการใช้หลักธรรมเข้ามาสำหรับในการปฏิบัติหน้าที่ และหลักธรรมที่มีความเหมาะสม คือ หลักราชสังคหวัตถุธรรม (พระไตรปิฎก เล่ม 15 ข้อ 120 หน้า 138) เพราะเป็นหลักธรรมของนักปกครองหรือผู้บริหารที่ใช้เป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจประชาชนเพื่อให้ดำรงอยู่ในเอกภาพและมีความสามัคคี ซึ่งมีอยู่ 4 ประการ ดังนี้ 1) ฉลาดในการกำหนดนโยบายที่จะบำรุงพืชพันธุ์ธัญญาหาร ส่งเสริมการเกษตรให้อุดมสมบูรณ์ 2) ฉลาดในกำหนดนโยบายที่จะบำรุงข้าราชการด้วยการส่งเสริมคนดีมีความสามารถ และจัดสวัสดิการที่ดีแก่ข้าราชการ 3) การผูกประสานปวงประชา คือผดุงผสานประชาชนไว้ด้วยนโยบายส่งเสริมอาชีพ เช่น จัดทุนให้คนยากจน ยืมไปสร้างตนในพาณิชยกรรมหรือดำเนินการต่างๆ ไม่ให้ฐานะเหลื่อมล้ำห่างเหินจนเกิดความแตกแยกกัน และ 4) การมีวาจาที่ไพเราะน่าฟัง คือรู้จักพูดรู้จักชี้แจงแนะนำ รู้จักทักทายไถ่ถามทุกข์สุขของประชาชนทุกชั้น แม้ปราศรัยก็ไพเราะน่าฟังประกอบด้วยเหตุผล มีประโยชน์ เป็นทางแห่งการสร้างสรรค์ แก้ไขปัญหา เสริมความสามัคคี ทำให้เกิดความเข้าใจดี ประชาชนมีความเชื่อถือ และความนิยมนับถือ

จากประเด็นดังกล่าวข้างต้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จึงจำเป็นต้องนำเอาหลักคำสอนในพระพุทธศาสนามาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ เพราะพระพุทธศาสนาถือได้ว่าเป็นศาสนาที่สอนให้ถือธรรมะ คือความถูกต้องตามเหตุผลเป็นประมาณ ซึ่งกระบวนการสื่อสารทางการเมืองมีทั้งผู้ส่งสาร เนื้อหา ข้อมูลข่าวสารและผู้รับสาร เนื่องจากเป็นหลักธรรมคำสอนที่มีความสำคัญทั้งต่อปัจเจกบุคคล และสังคมโดยรวม หากได้รับการนำมาประพฤติปฏิบัติ หรือนำไปประยุกต์ใช้อย่างจริงจังด้วยความเข้าใจในเนื้อหาสาระที่สำคัญของหลักธรรมในแง่ของปัจเจกบุคคลอาจจะเป็นเกณฑ์ตัดสินใจที่ก่อให้เกิดผลต่อพฤติกรรมทางกาย และวาจาของบุคคลนั้นๆ อันเป็นเครื่องสะท้อนให้เห็นคุณภาพทางจิตใจ ส่วนในแง่ของสังคมหลักธรรมอาจเป็นตัวชี้วัดได้ว่าสังคมนั้นๆ มีคุณภาพ มีความสงบ และมีความสุขหรือไม่ ซึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพของปัจเจกบุคคลที่มาอยู่ร่วมกันจนเป็นสังคมดังกล่าว

สรุปผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญของหลักคำสอนในพุทธศาสนา ที่มีหลักธรรมที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันในการสื่อสารของนักการเมือง เพื่อใช้ในการดำเนินชีวิตตามแนววิถีพุทธตามหลักคำสอนในพระพุทธศาสนา โดยยกหลักราชสังคหวัตถุธรรม อันเป็นหลักธรรมที่ช่วยประสานนักการเมืองในท้องถิ่นและคนหมู่มากให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เป็นเครื่องช่วยขจัดความขัดแย้งที่เกิดขึ้นทำให้คนอยู่ร่วมกันด้วยความรัก ความสามัคคีสามารถนำไปใช้ได้ตั้งแต่ระดับครอบครัวจนถึงระดับสังคม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและ ต้องการศึกษาเรื่องการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อนำผลการศึกษาไปแนะนำให้กับนักการเมืองท้องถิ่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสื่อสารทางการเมืองร่วมกับประชาชน เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติสืบไป

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 การประยุกต์ใช้หลักราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มากน้อยเพียงใด

1.2.2 ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะแนวทางการประยุกต์ใช้หลักราชสังคหวัตถุธรรมเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

1.3.2 เพื่อวิเคราะห์ปัญหา,อุปสรรคและแนวทางการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักเมืองท้องถิ่นในเทศบาลคอหงส์อำเภอหาดใหญ่จังหวัดสงขลา

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากร ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวนประชากรทั้งหมด 34,555 คน (สำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง, 2564)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวนประชากรทั้งหมด 34,555 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan จึงได้กลุ่มตัวอย่าง 379 คน (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2559 หน้า 113)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นการวิจัย หรือเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 5 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านต่างๆ ดังนี

- ด้านสัสสเมธะ อันได้แก่ความฉลาดในการบำรุงพืชพันธุ์ธัญญาหาร หรือส่งเสริมการเกษตร

- ด้านปุริสเมธะ อันได้แก่ความฉลาดในการบำรุงข้าราชการ หรือการรู้จักส่งเสริมคนดีมีความสามารถ

- ด้านสัมมาปาสะ อันได้แก่การรู้จักผูกผสานรวมใจประชาชน ด้วยการส่งเสริมอาชีพ เช่น ให้คนจนกู้ยืมเงินไปเป็นทุนทำการค้าขาย

- ด้านวาจาเปยยะ ได้แก่ การรู้จักพูด รู้จักปราศรัย ไพเราะ สุภาพนุ่มนวล มีเหตุผลประกอบด้วยประโยชน์ .

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ เทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

1.4.4 ขอบเขตด้านเวลา

ได้แก่ ตั้งแต่ 1 สิงหาคม 2565-28 กุมภาพันธ์ 2566

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1.5.1 ทำให้ทราบการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

1.5.2 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาแนวทางแก้ไขปัญหาการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

1.5.3 สามารถนำผลจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ต่อไป

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การสื่อสารทางการเมือง หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดข่าวสาร ข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์ ความรู้สึก ความคิดเห็น ความต้องการจากนักการเมืองท้องถิ่น โดยผ่านสื่อต่างๆ ที่อาจเป็นการพูด การเขียน สัญลักษณ์อื่นใด การแสดงหรือการจัดกิจกรรมต่างๆ ไปยังผู้รับสาร ซึ่งอาจจะใช้กระบวนการสื่อสารที่แตกต่างกันไปตามความเหมาะสม หรือความจำเป็นของตนเองและคู่สื่อสาร โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกิดการรับรู้ร่วมกันและมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อกัน บริบททางการสื่อสารที่เหมาะสมเป็น ปัจจัยสำคัญที่จะช่วยให้การสื่อสารสัมฤทธิ์ผล

นักการเมืองท้องถิ่น หมายถึง นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี สมาชิกเทศบาล เทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

การประยุกต์ หมายถึง การนำบางสิ่งมาใช้ประโยชน์ โดยปรับใช้อย่างเหมาะสมกับสภาวะที่เฉพาะเจาะจง คำว่าบางสิ่ง คือ ทฤษฎี แนวคิด หลักการ และแม้กระทั่งความรู้อย่างใดอย่างหนึ่ง

การเมือง หมายถึง กระบวนการและวิธีการ ที่จะนำไปสู่การตัดสินใจของกลุ่มคน คำนี้มักจะถูกนำไปประยุกต์ใช้กับรัฐบาล แต่กิจกรรมทางการเมืองสามารถเกิดขึ้นได้ทั่วไปในทุกกลุ่มคนที่มีปฏิสัมพันธ์กัน ซึ่งรวมไปถึงใน บรรษัท, แวดวงวิชาการ และในวงการศาสนาเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ราชสังคหวัตถุธรรม หมายถึง สังคหวัตถุของผู้ครองแผ่นดิน อันเป็นหลักการสงเคราะห์ประชาชนของพระเจ้าแผ่นดิน

ด้านสัสสเมธะ หมายถึง ความฉลาดในการบำรุงพืชพันธุ์ธัญญาหารส่งเสริมการเกษตร

ด้านปุริสเมธะ หมายถึง ความฉลาดในการบำรุงข้าราชการ รู้จักส่งเสริมคนดีมีความสามารถ

ด้านสัมมาปาสะ หมายถึง ความรู้จักผูกผสานรวมใจประชาชนด้วยการส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชน เช่น ให้คนจนกู้ยืมทุนไปสร้างตัว

ด้านวาจาเปยยะ หมายถึง ความมีวาจาอันดูดดื่มน้ำใจ คือ รู้จักพูด รู้จักปราศัยไพเราะสุภาพ นุ่มนวล ประกอบด้วยเหตุผลมีประโยชน์เป็นทางแห่งสามัคคี ทำให้เกิดความเข้าใจอันดี และความนิยมเชื่อถือ

เพศ หมายถึง เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัยฉบับนี้ แบ่งเป็น 2 เพศ คือ 1) เพศชาย และ 2) เพศหญิง

อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัยฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ช่วง คือ 1) 18-40 ปี 2) 41-60 ปี 3) 61 ปี ขึ้นไป

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัยฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ 1) ระดับประถมศึกษา 2) ระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า 3) ปริญญาตรี/สูงกว่า

รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถามสำหรับการวิจัยฉบับนี้ แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ 1) ต่ำกว่า 10,000 2) 10,001-30,000 3) 30,001 บาท ขึ้นไป

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักราชสังคหวัตถุธรรม

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง

2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารแบบสองขั้นตอน

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

2.5 บริบทของพื้นที่ที่ศึกษา

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักราชสังคหวัตถุธรรม

หลักราชสังคหะวัตถุ ราชสังคหวัตถุ (ขุ.อิติ. (ไทย) 25/27/373) เป็นหลักสงเคราะห์ของพระราชา เป็นหลักการสงเคราะห์ประชาชนของนักปกครอง หมายถึง หลักการสงเคราะห์ประชาชนของนักปกครองหรือหลักธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจประชาชนของนักปกครองตามหลักธรรมข้อนี้ถือได้ว่าเป็นหลักธรรมในการวางนโยบายในการปกครองและบริหารงานของรัฐที่มุ่งเพื่อเกื้อกูลต่อการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้มีความเป็นอยู่ที่ดีมีประโยชน์มากขึ้น ในการปกครองบ้านเมืองก็จะร่มเย็นเป็นสุข ประชาชนไม่เดือดร้อนเพราะผู้มีอำนาจปกครองในสมัยโบราณพระมหากษัตริย์ทรงใช้หลักธรรมในการปกครอง ราชสังคหวัตถุ 4 ประการคือ

1) สัสสเมธะ ได้แก่ ฉลาดในการบำรุงพืชพันธุ์ธัญญาหารฉลาดในการเพาะปลูกและบำรุงพืชพันธุ์ธัญญาหาร ฉลาดในการส่งเสริมการเกษตรในด้านต่างๆ ผู้ปกครองต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถมีการทำนุบำรุงบ้านเมือง ให้เจริญรุ่งเรืองทางด้านเศรษฐกิจให้มีภาวะเศรษฐกิจดี มี ผลผลิตพืชพันธุสมบูรณในการส่งเสริมอาชีพ และการผลิตของประชาชนให้มีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ ให้ความสะดวกสบาย ต่อผู้ใต้บังคับบัญชาของตนอย่างสมบูรณทุกอย่าง

2) ปุริสเมธะ ได้แก่ ความเฉลียวฉลาดในการบริหารจัดการบุคคล กล่าวคือ รู้จักส่งเสริมคนดีมีความสามารถให้ได้ทำหน้าที่ตามที่เขาถนัดกันคนชั่วไม่ให้โอกาสเข้ามารับผิดชอบงานเพื่อหวังผลประโยชน์ บำรุงและให้ขวัญกำลังใจแก่ข้าราชการและประชาชนทุกหมู่เหล่า ผู้ปกครองต้องมีความ

เป็นผู้ฉลาดในการรับคนเข้ามารับราชการเพื่อมาทำหน้าที่ในการบริหารของรัฐรู้จักคัดเลือกคนและจัดสรรตำแหน่งให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ปูนบำเหน็จความชอบในบางโอกาส รู้จักส่งเสริมคนดีเปิดโอกาสให้คนดีเข้ามารับราชการ คัดเลือกบุคคลเข้ามาทำหน้าที่ด้วยสติปัญญาที่เฉียบแหลมและเป็นธรรม

3) สัมมาปาสะ ได้แก่ ความรู้จักผูกผสานรวมใจประชาชนด้วยการส่งเสริมอาชีพ ผู้ปกครองต้องมีความรู้สามารถในการแก้ปัญหาสังคม รู้จักผูกสมานรวมใจของประชาชน รู้จักผูกใจ ประชาชนด้วยการช่วยเหลือ หรือส่งเสริมอาชีพโดยวิธีการต่างๆ แก่ประชาชน เช่นให้กู้ยืมเงินไปลงทุนการเกษตรหรือไปลงทุนทางพาณิชยกรรม หรือทางการศึกษา โดยดอกเบี้ยต่ำ หรือเข้าไปแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ด้วยจิตใจที่เอื้ออารีเป็นต้น ถือว่าเป็นการช่วยเหลือประชาชนให้เขาลุกขึ้นมายืนได้และสุดท้ายก็คือ ช่วยเหลือประเทศถ้าประชาชนทุกหมู่เหล่าอยู่อย่างมั่นคงและเข้มแข็ง

4) วาจาเปยย หรือ วาชเปยะ ได้แก่ ความมีวาจาอันดูดดื่มน้ำใจ มีการพูดด้วยถ้อยคำสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน มีเหตุผล ประกอบด้วยประโยชน์ สร้างสรรค์ความสามัคคีมีความสัตย์ ทำให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกันตลอดจนเกิดความเชื่อถือในคำพูดนั้น ผู้ปกครองมีวาจาไพเราะอ่อนหวานชวนฟังประกอบด้วยเหตุผลมีประโยชน เป็นทางแห่งสามัคคีรู้จักใช้คำพูดให้เหมาะสมกับคนฟังตามวัยภาวะ รู้จักโน้มน้าวให้ทำความดียกย่องการทำความดีหมายความว่า ผู้ปกครองจะต้องกล่าววาจาอัน อ่อนหวาน ควรดื่มไว้ในใจ ทำความเป็นที่รักให้เกิดแก่ทุกคนที่ได้มีโอกาสเข้าหาด้วยการทักทายปราศรัยแก่บุคคลทุกคน ทุกชั้น ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ผู้น้อยโดยควรแก่ฐานะและภาวะอันสมควร

ราชสังคหะวัตถุ 4 ประการนี้เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ของนักปกครองหรือนักบริหาร ถ้าทำได้อย่างถูกต้อง สังคมหรือประเทศชาติก็จะมีแต่ความเจริญรุ่งเรือง มั่นคงเป็นปึกแผ่น เมื่อพระราชาสงเคราะห์ประชาชน บ้านเมืองของพระองค์ย่อมเจริญมั่งคั่ง มีข้าวน้ำบริบูรณ์ ปราศจากโจรผู้ร้าย ประชาชนอยู่กันด้วยความสุขสงบปลอดภัยบ้านเรือนไม่จำเป็นต้องปิดประตูใส่กลอนเพื่อป้องกันโจรผู้ร้าย อย่างไรก็ตามประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข นักการเมืองผู้นำประเทศต้องยึดหลักของนิติธรรม นิติรัฐ หลักความยุติธรรม ความมีคุณธรรมและจริยธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ในการปกครองประเทศนั้น สิ่งสำคัญที่สุดคือผู้นำ หลักธรรมที่ได้นำเสนอไว้ข้างต้นแล้วเป็นตัวชี้วัดคุณภาพของนักปกครอง และสะท้อนให้เห็นคุณภาพของสังคมประชาชนด้วยหลักธรรม

ราชสังคหวัตถุ อ่านว่า รา-ชะ-สัง-คะ-หะ-วัด-ถุ หรือ ราด-ชะ-สัง-คะ-หะ-วัด-ถุ ก็ได้ ประกอบด้วย **ราช** + **สังคห** + **วัตถุ**

1.“**ราช**”บาลีอ่านว่า รา-ชะ แปลว่า *พระราชา, พระเจ้าแผ่นดิน* ใช้นำหน้าคำให้มีความหมายว่า “*เป็นของพระเจ้าแผ่นดินหรือเกี่ยวกับพระเจ้าแผ่นดิน*”

ท่านพุทธทาสภิกขุให้คำจำกัดความ “**ราช**” หรือ “**ราชา**” ว่าคือ “*ผู้ที่ทำให้ประชาชนร้องออกมาว่า พอใจ พอใจ*”

2. “**สังคห**” บาลีเขียน “**สงฺคห**” อ่านว่า สัง-คะ-หะ แปลตามศัพท์ว่า “*รวมเข้าด้วยกัน*” ใช้ทับศัพท์ในภาษาไทยว่า “**สงเคราะห์**”

“**สงฺคห**” ในบาลีมีความหมายหลายอย่าง ในที่นี้หมายถึง อัธยาศัยดี, ความกรุณา, ความเห็นใจ, ความเป็นมิตร, การช่วยเหลือ, การค้ำจุน, การป้องกัน, การอนุเคราะห์ (kind disposition, kindliness, sympathy, friendliness, help, assistance, protection, favors)

3. “**วัตถุ**” บาลีเขียน “**วตฺถุ**” อ่านว่า วัด-ถุ คำนี้สันสกฤตเป็น “**วสฺตุ**” ภาษาไทยเอามาใช้ว่า **วัตถุ, วัสดุ, พัสดุ** และจำกัดความหมายแตกต่างกัน คือ

1) “**วัตถุ**” หมายถึงสิ่งของทั่วไปที่สามารถสัมผัสจับต้องได้

2) “**วัสดุ**” หมายถึงของที่นำมาใช้เพื่อประกอบขึ้นเป็นสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น วัสดุก่อสร้าง; ของใช้ที่มีอายุการใช้ในระยะเวลาสั้น ๆ ใช้แล้วหมดเปลืองไป เช่น กระดาษ ดินสอ

3) “**พัสดุ**” หมายถึงสิ่งของต่างๆ เช่นในคำว่า พัสดุไปรษณีย์, พัสดุภัณฑ์, เครื่องใช้ไม้สอย แต่ “**วตฺถุ**” ในภาษาบาลีมีความหมายกว้างกว่าในภาษาไทย คือ

(1) วัตถุ, ของจริง, ทรัพย์, สิ่งของ, ของที่เป็นสาระ (object, real thing, property, thing, substance)

(2) แหล่ง, ที่ตั้ง, สนาม, พื้นที่, ที่ดิน (site, ground, field, plot)

(3) มูลฐาน, รากฐาน, ฐานรองรับ, แก่นสาร, ธาตุ (basis, base, foundation, seat, (objective) substratum, substance, element)

(4) โอกาส, เหตุผล, พื้นฐาน (occasion for, reason, ground)

(5) เรื่อง, รูปเรื่อง, เรื่องราว, รายงาน (subject matter, subject, story, account)

(6) ข้อ หรือกระทง (ในข้อความ) (object, item)

ในที่นี้ “**วัตถุ**” ใช้ในความหมายว่า ที่ตั้ง, หลักการ หรือวิธีการ (base, ground, object) **ราช** + **สังคห** + **วัตถุ** = **ราชสังคหวัตถุ** แปลตามศัพท์ว่า “*หลักการสงเคราะห์ของพระราชา*” พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม ของท่าน **ป.อ.ปยุตฺโต** ข้อที่ 187 แสดงเรื่อง “**ราชสังคหวัตถุ**” ไว้ดังนี้ – สังคหวัตถุของผู้ครองแผ่นดิน หรือ ราชสังคหวัตถุ 4 (สังคหวัตถุของพระราชา, ธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจประชาชน, หลักการสงเคราะห์ประชาชนของนักปกครอง (a ruler’s bases of sympathy; royal acts of doing favors; virtues making for national integration)

1. **สัสสเมธะ** – ความฉลาดในการบำรุงพืชพันธุ์ธัญญาหาร ส่งเสริมการเกษตร (shrewdness in agricultural promotion)

2. **ปุริสเมธะ** – ความฉลาดในการบำรุงข้าราชการ รู้จักส่งเสริมคนดีมีความสามารถ (shrewdness in the promotion and encouragement of government officials)

3. **สัมมาปาสะ** – ความรู้จักผูกผสานรวมใจประชาชนด้วยการส่งเสริมอาชีพ เช่น ให้คนจนกู้ยืมทุนไปสร้างตัวในพาณิชยกรรม เป็นต้น (‘a bond to bind men’s hearts’; act of doing a favor consisting in vocational promotion as in commercial investment)

4. **วาชเปยะ** หรือ **วาจาเปยยะ** – ความมีวาจาอันดูดดื่มน้ำใจ น้ำคำควรดื่ม คือ รู้จักพูด รู้จักปราศรัย ไพเราะ สุภาพนุ่มนวล ประกอบด้วยเหตุผล มีประโยชน์เป็นทางแห่งสามัคคี ทำให้เกิดความเข้าในอันดี และความนิยมเชื่อถือ (affability in address; kindly and convincing speech)

ราชสังคหวัตถุ 4 ประการนี้ เป็นคำสอนในพระพุทธศาสนา ส่วนที่แก้ไขปรับปรุงคำสอนในศาสนาพราหมณ์ โดยกล่าวถึงคำศัพท์เดียวกัน แต่ชี้ถึงความหมายอันชอบธรรมที่ต่างออกไป ธรรมหมวดนี้ ว่าโดยศัพท์ ตรงกับ มหายัญ 5 (the five great sacrifices) ของ พราหมณ์ คือ.-

1) **อัสสเมธะ** (การฆ่าม้าบูชายัญ – horse-sacrifice)

2) **ปุริสเมธะ** (การฆ่าคนบูชายัญ – human sacrifice)

3) **สัมมาปาสะ** (ยัญอันสร้างแท่นบูชาไว้ที่ขว้างไม้ลอดบ่วงไปหล่นลง – peg-thrown site sacrifice)

4) **วาชเปยะ** (การดื่มเพื่อพลังหรือเพื่อชัย – drinking of strength or of victory)

5) **นิรัคคฬะ** หรือ **สรรพเมธะ** (ยัญไม่มีลิ่มสลัก คือ ทั่วไปไม่มีขีดขั้นจำกัด, การฆ่าครบทุกอย่างบูชายัญ – the bolts-withdrawn sacrifice; universal sacrifice) มหายัญ 5 ที่พระราชาพึงบูชาตามหลักศาสนาพราหมณ์นี้ พระพุทธศาสนาสอนว่า เดิมทีเดียวเป็นหลักการสงเคราะห์ที่ดีงาม แต่พราหมณ์สมัยหนึ่งดัดแปลงเป็นการบูชายัญเพื่อผลประโยชน์ในทางลาภสักการะแก่ตน ความหมายที่พึงต้องการ ซึ่งพระพุทธศาสนาสั่งสอน 4 ข้อแรก มีดังกล่าวแล้วข้างต้น ส่วนข้อที่ 5 ตามหลักสังคหวัตถุ 4 นี้ ว่าเป็นผล (**นิรัคคฬะ**) แปลว่า “*ไม่มีลิ่มกลอน*” หมายความว่า บ้านเมืองจะสงบสุขปราศจากโจรผู้ร้าย ไม่ต้องระแวงภัย บ้านเรือนไม่ต้องลงกลอน

2.1.1 สัสสเมธะ – ความฉลาดในการบำรุงพืชพันธุ์ธัญญาหาร ส่งเสริมการเกษตร

เกษตรเชิงพุทธ (Buddhist Agriculture) เป็นการทำ เกษตรโดยนำหลักแนวคิดทางพุทธศาสนาเข้าไปประยุกต์ทั้ง วิธีการและเป้าหมายมุ่งแก้ปัญหาที่เกิดจากการเกษตรสมัยใหม่ นับตั้งแต่ยุคปฏิวัติเขียว (The Green Revolution) ซึ่งมุ่งใช้ เทคโนโลยีการผลิต เช่น การผสมพันธุ์พืชสัตว์เพื่อให้ผลผลิตสูง การใช้สารเคมี และการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร เป็นต้นนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ตลอดจนสุขภาวะ และระบบนิเวศ กล่าวโดยเฉพาะ ปัญหาหลักที่สำคัญของเกษตรกรคือปัญหาหนี้สิน ทำให้ประชากรภาคเกษตรละทิ้งอาชีพเกษตรกรรมเข้าไปทำงานในเมือง การแก้ปัญหาภาคเกษตรจึงถือเป็นเรื่องสำคัญของประเทศ มีการประยุกต์ใช้หลัก

ทฤษฎีต่างๆ เข้ามาเพื่อบรรเทาปัญหาในทางศาสนาได้บุคคลสำคัญหลายท่านที่พยายามอธิบายคำสอนทาง พระพุทธศาสนาให้มีมิติทางสังคม เช่น พุทธทาสภิกขุ พระธรรม ปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต) พระไพศาล วิสาโล นายแพทย์ประเวศ วสี สุลักษณ์ ศิวรักษ์ (พระมหาสมบูรณ์ วุฑฺฒิกโร, 2556 หน้า 8) นายแพทย์ ประเวศ วสีเป็นบุคคลแรกที่ได้ต่อยอดนำแนวคิดของพุทธทาส ภิกขุ มาอธิบายเรื่องการใช้พุทธเกษตรกรรมเพื่อแก้ปัญหา สังคมไทยในหนังสือ “พุทธเกษตรกรรมกับศานติสุขของ สังคมไทย” (ประเวศ วสี, 2530 หน้า 90) ได้เสนอให้สร้างชุมชนชนบทให้ เข้มแข็งขึ้นโดยใช้จิตใจที่มีธรรมะเป็นหลักในการแก้ปัญหา นอกจากนั้นยังมี อภิชัย พันธเสน กล่าวถึงการใช้หลักเศรษฐศาสตร์ เชิงพุทธที่บูรณาการหลักเศรษฐศาสตร์กับหลักพุทธเศรษฐศาสตร์ เข้าด้วยกันในหลายแบบทั้งในแง่ ทฤษฎีการผลิต จากจุดยืนแบบพุทธ ทฤษฎีการบริโภคการบริโภคร่วมกับทฤษฎีการผลิตอื่นๆ เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและพุทธ เศรษฐศาสตร์ มีความสำคัญมาก จุดยืนของทฤษฎีพุทธเศรษฐศาสตร์ คือ มองถึงหลักการตั้งบนพื้นฐานการไม่เบียดเบียน ตัวเองไม่เป็นการเบียดเบียนผู้อื่น จำแนกความต้องการของ มนุษย์ต้องการพ้นไปจากความทุกข์ บรรลุถึงความสุข ซึ่งความสุขีทั้งแบบกามสุข และนิรามิสสุข ซึ่งไม่จำเป็นต้องตอบสนองด้วยวัตถุ รวมทั้งฌานสุข และวิมุตติสุข ซึ่งเป็นความสุขระดับสูงขึ้นไป การเสพกามสุขต้องเสพด้วยความระมัดระวัง ไม่ให้เกิดความทุกข์ ตามมาในภายหลัง การแสวงหาความสุขภายใต้เงื่อนไขการไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เป็นสิ่งที่พอยอมรับได้ในแนวทางของพุทธ คือ ประกอบด้วยมรรคมีองค์ 8 ซึ่งเป็นตัวกระบวนการที่จะให้เข้าใจการทำงานของขันธ์ 5 ผ่านการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง (อภิชัย พันธเสน, 2558) นอกจากนั้นยังมีงานวิจัยที่มุ่งใช้หลักเกษตรแนวพุทธเพื่อ แก้ปัญหาเศรษฐกิจชุมชน โดยมองว่าเกษตรแนวพุทธเป็นการเกษตรที่ถือเอาแม่แบบหลักมัชฌิมาปฏิปทาหรือหลักความ เป็นสายกลางในการทำงาน ไม่เบียดเบียนทั้งตนและผู้อื่น ดำเนินกิจกรรมด้วยหลักทิฏฐธัมมิกัตถะ คือ มีหลักสำคัญ 5 ประการ คือ ด้านจิตใจ เป็นที่พึ่งของตนเอง ด้านสังคม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ใช้และจัดการอย่างฉลาด ด้านเทคโนโลยีและด้านเศรษฐกิจ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้และยึดหลัก พออยู่ พอกิน พอใช้ โดยนำหลักธรรมาประยุกต์ใช้กับการแก้ปัญหาการเกษตรเชิงเดี่ยวเป็นการทำเกษตรแนวพุทธ เพื่อทำให้เศรษฐกิจชุมชนมีความเข้มแข็ง และสามารถพึ่งพา ตนเองได้อย่างยั่งยืน (สายพงศ์ อโน มปณฺโ ญ, 2556 หน้า 12) อาจกล่าวได้ว่าการใช้หลักพุทธธรรมเข้ามาแก้ปัญหาในด้านเกษตร ส่วนใหญ่มุ่งแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม หลักการเกษตรเชิงพุทธถูกนำมาใช้อย่างหลากหลายและกำลังได้รับความนิยมอย่างมาก การนิยามความหมายเกษตรเชิงพุทธ จึงมีความหมายและนำไปใช้ไม่เหมือนกัน เช่น การทำเกษตรแบบผสมผสานที่มีการเลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภค หรือขายบางกลุ่มเห็นว่า เป็นหลักพุทธบางกลุ่มเห็นว่าไม่เป็นพุทธเพราะมีการเบียดเบียนสัตว์ อย่างไรก็ตาม งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาใช้การเกษตรเป็นกระบวนการสอนธรรมะฝึกคนให้แก้ปัญหาทุกข์ที่เกิดขึ้น ไม่ว่าปัญหาหนี้สิน ความยากจน อบายมุข เป็นต้น ล้วนมาจากจิตที่ตกอยู่ภายใต้ อำนาจ

กิเลสทั้งสิ้น ขอบเขตการวิจัยศึกษาเฉพาะหลักทฤษฎี การเกษตรเชิงพุทธและหลักการเกษตรสมัยใหม่ และสัมภาษณ์ เชิงลึกพระสงฆ์ 4 กลุ่มใหญ่ที่สอนการทำเกษตรเชิงพุทธและ ประชากรที่รับแนวคำสอนเชิงพุทธไปปฏิบัติ

1. แนวคิดเกษตรกรรมเชิงพุทธ หมายถึงการทำเกษตร โดยใช้หลักการ แนวคิดทางพระพุทธศาสนา ซึ่งในสมัยพุทธกาล ไม่มีการเกษตรเชิงพุทธ การทำเกษตรมีมาก่อนครั้งพุทธกาลและมีความสำคัญอย่างมาก มาจากคำว่า กสิ – กมฺม แปลว่า การไถนา โดยใจความหมายถึงการเพาะปลูกพืช ได้แก่ การทำนา การทำไร่ เป็นต้น ในอินเดียมีระบบวรรณะ แบ่งชนชั้นออกตามหน้าที่ การงาน กสิกรรมจึงเป็นการงานของชนชั้นสูง วรรณะกษัตริย์ และพราหมณ์ ก็มีอาชีพทำนาอาชีพเกษตรกรรมจึงเป็นอาชีพ พื้นฐานที่สุจริตซึ่งสังคมยอมรับ เมื่อพระพุทธเจ้าเสด็จไปเทศนา สอนประชาชนก็มักจะอธิบายธรรมะมีความหมายลึกซึ้งโดยเปรียบเทียบกับการทำนา ทำให้ผู้ฟังสามารถเข้าใจได้ชัด เช่น เขตตสูตร กสิภารทวาชสูตร ธนิยสูตร พหุธิติสูตร เสด็จไปสนทนากับชาวนาสอนชาวนา ในลักษณะอุปมาเปรียบเทียบให้เข้าใจ ธรรมจนได้บรรลุธรรม

ดังนั้นพระพุทธองค์ทรงใช้การทำนำเป็น เครื่องมืออธิบายธรรมเพื่อโปรดชาวเกษตรกรซึ่งเป็นชนส่วนใหญ่ ให้เข้าถึงธรรมได้ หลักธรรมต่างๆ ถูกสอดแทรกไว้ในเนื้อหาซึ่งเป็นการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพราะพูดจากสิ่งที่เขาเข้าใจได้ง่ายกว่า เกษตรเชิงพุทธ หรือ พุทธเกษตร ก็คือการเกษตรทั่วไปที่ต่อยอดเอาหลักแนวคิดทฤษฎีทางพุทธเข้าไปประยุกต์โดยมุ่ง แก้ปัญหาบางประการที่การเกษตรทั่วไปยังขาด พอสรุปได้ 3 หลัก คือ

1) หลักการทำเกษตรที่ถูกต้องตามหลักศีลธรรมอยู่บนฐานการไม่เบียดเบียน

2) หลักการบริโภคแจกจ่ายแบ่งปันกัน และ

3) เป้าหมายของการทำเกษตรที่ดีงาม คือ การใช้ชีวิตพอเพียงไม่สนองกิเลส แนวคิดหลักเกษตรเชิงพุทธนี้เกิดขึ้นจากนักวิชาการทาง ศาสนาหลายท่าน ได้นำหลักธรรมทางพุทธศาสนามาประยุกต์ในมิติทางสังคม เช่น นายแพทย์ประเวศ วสี เป็นคนแรกที่ได้อธิบาย เกษตรกรรมเป็นระบบเศรษฐกิจหลักของสังคมไทย และมีพระพุทธศาสนาเป็นรากฐานจริยธรรม และวัฒนธรรมควรเอา ส่วนที่เด่นของสังคมไทยประยุกต์การเกษตรเข้ากับพุทธธรรม สาเหตุของปัญหามาจากระบบเศรษฐกิจไทยเปลี่ยนจากการทำ เพื่อกินเพื่ออยู่มาเป็นเพื่อขาย ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบต่อชีวิต ชุมชน และสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม โดยมีปัจจัยที่เป็นเหตุ 4 ประการ คือ 1) อารยะธรรมตะวันตก 2) การศึกษาแผนใหม่ 3) การพัฒนาสมัยใหม่ 4) สื่อและการบันเทิงเพื่อการค้า ส่งผลให้ฐานของการพัฒนาสังคมไทยเกิดปัญหากับชาวไร่ชาวนาซึ่งเป็น คนส่วนใหญ่ของประเทศและพระพุทธศาสนาถูกทอดทิ้ง ชุมชน ชนบทจะพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจได้ต้องประกอบด้วยขันธ์ 5 อย่าง คือ 1) จิตใจมีธรรมะขยัน ไม่โลภ มีสันโดษธรรม กำหนดแบบแผนการผลิต ทำให้เกิดสมดุลทางเศรษฐกิจ 2) แบบแผนการผลิตเพื่อกินเองใช้เอง ต้องทำหลายอย่าง เป็นเกษตรผสมผสาน มีกินมีใช้และธรรมชาติแวดล้อม สมดุล 3)

ความสมดุลของธรรมชาติแวดล้อม เกิดขึ้นเพราะมีแบบแผนการผลิต ดังกล่าวและไม่โลภ 4) การพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจ ผลิตเพื่อกินเองใช้เอง ความสมดุลของธรรมชาติแวดล้อมกับพฤติกรรมไม่ฟุ่มเฟือย ทำ ให้เศรษฐกิจได้สมดุล พอกินพอใช้ ไม่ขาดทุนไม่เป็นหนี้ ชีวิตสงบ 5) ชีวิตชุมชน ระบบชีวิตมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมใกล้ตัว มีการสังสรรค์ เกิดวัฒนธรรมของชุมชน พุทธเกษตรกรรมเป็นวิถีชีวิตเกษตรกรรมซึ่งแนบแน่นกับพุทธธรรมและเป็น รูปธรรมของการปฏิบัติที่นำเอาหลักธรรม เทคโนโลยี นิเวศวิทยา เศรษฐกิจ ชุมชน และวัฒนธรรม มาเชื่อมสัมพันธ์พร้อมกันไป (ประเวศ วสี, 2530)

หลักการทำเกษตร ใช้หลัก 3 ประการ คือ

1. ศีล 5 ไม่เบียดเบียนสัตว์และสิ่งแวดล้อม โดยงดใช้สารเคมีซึ่งจะก่อให้เกิดสารตกค้างเป็นพิษทั้งต่อผู้ทำเกษตรเอง ต่อผู้บริโภค หรือต่อสิ่งแวดล้อม

2. หลักอิทธิบาท 4 คือ 1) ฉันทะ มีความพอใจใน อาชีพเกษตร 2) วิริยะ มีความขยันทำการงาน 3) จิตตะ มีความเอาใจใส่ 4) วิมังสา มีความไตร่ตรองการงานพิจาณาหาเหตุผล แก้ปัญหานั้นๆ ด้วยปัญญา

3. หลักทิฏฐธัมมิกัตถะ มีความถึงพร้อมด้วยความ ขยันหมั่นเพียรในการแสงหาทรัพย์ เก็บรักษาทรัพย์ที่หาได้ คบกัลยาณมิตร และรู้จักดำเนินชีวิต

2.1.2 ปุริสเมธะ – ความฉลาดในการบำรุงข้าราชการ รู้จักส่งเสริมคนดีมีความสามารถ ข้าราชการที่ดีควรมุ่งมั่นปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด ด้วยหัวใจที่รักประชาชนเพื่อประชาชน โดยยึดมั่นในพระบรมราโชวาทที่พระราชทานให้แก่ข้าราชการพลเรือนเป็นหลัก และแนวทางประพฤติปฏิบัติซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน สังคม ประเทศชาติ เมื่อได้ปฏิบัติพันธกิจเพื่อประชาชนแล้ว ความชื่นใจที่ประชาชนได้รับ (สำนักงาน ก.พ., 2560) ได้กำหนดค่านิยมในการทำงานของข้าราชการไว้ดังนี้

ค่านิยมสร้างสรรค์ 5 ประการ ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐถือปฏิบัติ

1. กล้ายืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง หมายถึง ยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม ชอบธรรม เสียสละ อดทน ยึดหลักวิชาและจรรยาวิชาชีพ ไม่ยอมโอนอ่อนตามอิทธิพลใดๆ

2. ซื่อสัตย์ และมีความรับผิดชอบ หมายถึง ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตรงไปตรงมา มีหลักธรรม แยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ต่อประชาชน ต่อผลการปฏิบัติงาน ต่อองค์กร และต่อการพัฒนาปรับปรุงระบบราชการ

3. โปร่งใส ตรวจสอบได้ หมายถึง ปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรให้มีความโปร่งใส ให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องได้ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใต้กรอบของกฎหมาย

4. ไม่เลือกปฏิบัติ หมายถึง การบริการประชาชนด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกที่รักมักที่ชังในการให้บริการ ปฏิบัติต่อผู้มารับบริการด้วยความมีน้ำใจ เมตตา เอื้อเฟื้อ

5. มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน หมายถึง ทำงานให้แล้วเสร็จตามกำหนด ทำงานให้เกิดผลดีแก่หน่วยงานและส่วนรวม ใช้ทรัพยากรของทางราชการให้คุ้มค่า เสมือนหนึ่งการใช้ทรัพยากรของตนเอง เน้นการทำงานโดยยึดผลลัพธ์เป็นหลักซึ่งจากรายละเอียดดังกล่าวข้างต้นมีความสอดคล้องกับผลการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในประเด็นการเป็นข้าราชการที่ดีของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.1 ปฏิบัติตามระเบียบราชการ

5.2 มีความซื่อสัตย์

5.3 รู้จักพอเพียง

5.4 เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

5.5 เป็นคนใจเย็น คิดก่อนทำ

5.6 บุคลิกภาพต้องดี

5.7 สร้างกำลังใจในการทำงานจากคนในครอบครัวในยามที่ท้อแท้

5.8 เรียนรู้สิ่งใหม่ๆ

5.9 ทำหน้าที่ของตัวเองได้เต็มที่

5.10 ไม่มาทำงานสาย

5.11 การให้บริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์

5.12 มีความจริงใจ

5.13 คิดบวก

5.14 เคารพผู้บังคับบัญชา

5.15 ไม่สะสมงาน/เคลียร์งานทุกสัปดาห์

5.16 เปลี่ยนมุมมองใหม่ๆเพื่อสร้างกำลังใจให้ตัวเอง

5.17 หาแนวทางเพื่อผ่อนคลายให้ตัวเองเพื่อกลับมาทำงานต่อ

5.18 ปล่อยวางงานทุกอย่างแล้วพักผ่อนไม่ยุ่งกับงานและอยู่กับครอบครัวโดยการทำกิจกรรมกับครอบครัว

2.1.3 สัมมาปาสะ – ความรู้จักผูกผสานรวมใจประชาชนด้วยการส่งเสริมอาชีพ

การพัฒนาคือการทำสิ่งที่ไม่มีให้มีขึ้นหรือสิ่งที่มีให้มีประสิทธิภาพหรือคุณภาพยิ่งขึ้น ตลอดทั้งมีการ ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ ให้ดีขึ้นโดยไม่มีการแยกส่วน ในขณะเดียวกันมนุษย์ก็ย่อมได้รับการพัฒนา คุณภาพชีวิตให้ดีในทุกด้าน ดังที่ (Phonsri, 2002 p. 12) กล่าวว่า ปรัชญาของการพัฒนาประเด็นหนึ่งมีสาระที่ว่า บุคคลแต่ละคนมีความสำคัญถึงแม้บุคคลจะมีความแตกต่างกัน แต่ทุกคนมีสิทธิที่จะพึงได้รับความยุติธรรม และอย่างมีเกียรติในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง เพราะบุคคลแต่ละคนมีศักยภาพหรือพลังความรู้ตลอดทั้งความสามารถในด้าน ต่างๆ ทั้งที่เปิดเผยและแฝงเร้น

ศักยภาพเหล่านี้มีประโยชน์ต่อบุคคลและชุมชนเป็นอย่างมาก ถ้ารู้จักนำมาใช้อย่างถูกวิธี โดยเฉพาะพลังแฝงเร้นอยู่ในบุคคลซึ่งไม่ถูกนำมาใช้ประโยชน์มากนักถ้ามีโอกาส บุคคลแต่ละคนมีความสามารถในการพัฒนาศักยภาพหรือพลังความสามารถของตนได้ ดังที่ Sanyawiwat (1998) กล่าวว่า เป้าหมายของการพัฒนาชุมชนสิ่งหนึ่งจะมองข้ามไม่ได้เลยก็คือการพัฒนาคนให้มีความสุขและมีคุณภาพ ซึ่งสามารถวัดได้จากการปฏิบัติหน้าที่หรือทำงานได้ผลดีมีประสิทธิภาพตลอดทั้งมีสุขภาพ ร่างกายแข็งแรง จิตใจที่ดีงามและเป็นคนมีคุณธรรม คือประพฤติดีนั้นเอง (Karnpisit, 2003) กล่าวว่า การ พัฒนาจะต้องคนเป็นศูนย์กลาง คือ เป็นการพัฒนาของคน โดยคนและเพื่อคน เน้นการพัฒนาที่ประโยชน์ ส่วนใหญ่ตกที่คนเป็นส่วนมาก และเน้นการพัฒนาเป็นลักษณะขององค์รวม คือ พัฒนาทั้งที่เป็นตัวคนและสภาพแวดล้อมรอบๆ ตัวคน ไม่ใช่พัฒนาคนเฉพาะเรื่องหรือพัฒนาแบบแยกส่วน เน้นการพัฒนาแบบที่ทุกคน ทุกฝ่ายหรือที่เรียกว่าภาคี เน้นการพัฒนาตั้งแต่ต้นจนจบ ซึ่งจะทำให้การพัฒนาอยู่ในลักษณะที่เรียกว่า “เศรษฐกิจดี สังคมไม่มีปัญหา การพัฒนายั่งยืน” ซึ่งจะส่งผลทำให้คนส่วนใหญ่มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การพัฒนาชุมชนจึงเป็นกระบวนการพัฒนาคนและกลุ่มคนในชุมชนให้มีศักยภาพเพียงพอและร่วมมือกันปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ของตนเองและชุมชนตามแผนและโครงการที่กำหนดไว้ ทั้งการใช้พลังของชุมชนและการสนับสนุนจากภายนอกชุมชน (Phonsri, 2002) ดังนั้น การพัฒนาชุมชนจะประสบผลสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายได้จะต้องเริ่มที่ประชาชน โดยประชาชนและเพื่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ หรือหมู่บ้านนั้นๆ ดังที่ สัญญา สัญญาวิวัฒน์ (2541) กล่าวว่า หลักการพัฒนาชุมชนที่ดี ชาวบ้านจะต้องยึดหลักกรพึ่งตนเองด้วยปัจจัย 5 ตัว หรือเรียกว่า “TERMS” อันได้แก่ T (Technology) คือ เครื่องมือ เครื่องใช้ที่จำเป็นในท้องถิ่น E (Economic) คือ มีอาชีพและรายได้ที่พออยู่พอกิน R (Resource) คือ มีสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติที่สมดุลและอุดมสมบูรณ์ ได้แก่ ดิน น้ำ ป่าไม้ แร่ธาตุต่างๆ M (Mental) คือมีสภาพจิตใจที่ดี สุขภาพกายที่เข้มแข็ง S (Socio-Cultural) คือ มีความสามัคคี มีค่านิยมที่ดีงาม มีอุดมการณ์ร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อาชีพถือเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคม เพราะคุณภาพชีวิตของคนจะดีหรือไม่ดีจะขึ้นอยู่กับอาชีพที่ยึดถือปฏิบัติในแต่ละวัน แต่ละเดือน แต่ละปี คนในชุมชนจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีไม่เจ็บ ไม่ป่วยไม่ยากจน จะต้องมีกิจกรรมหรือมีอาชีพได้กระทำในแต่ละวัน ชุมชนจึงจะเกิดความเข้มแข็งและมั่นคง ตลอดทั้งไม่เกิดปัญหาสังคมในด้านอื่นๆ ตามมาอีกมากมาย ดังที่ Thebhattee, S. (2008) กล่าวว่าผู้ที่มีการวางพื้นฐานการประกอบอาชีพที่ดีเท่ากับเป็นเครื่องชี้ว่า เป็นผู้ประสบความสำเร็จในชีวิตด้านการประกอบอาชีพที่ควรแก่การได้รับการยกย่องจากสังคม

แนวทางการส่งเสริมอาชีพของ

1. การสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพและส่งเสริมอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น จัดทำทะเบียนอาชีพ ทะเบียนวัตถุดิบ ทะเบียนปราชญ์ชาวบ้าน การสร้างระบบฐานข้อมูลเพื่อการส่งเสริมอาชีพขององค์กรปกครองท้องถิ่น

2. การฝึกอาชีพ ฝึกอบรมตามความต้องการของประชาชน กลุ่มอาชีพ ในท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการผลิต การปลูกการสร้างผลผลิต ผลิตภัณฑ์ตลอดจนส่งเสริมอาชีพและสร้างโอกาสให้เกิดการทำงาน สร้างรายได้แก่ประชาชนอยู่ในวัยทำงาน สตรีและผู้ด้อยโอกาสในพื้นที่รับผิดชอบของท้องถิ่น

3. ส่งเสริม สนับสนุน การรวมกลุ่มอาชีพ เพื่อสร้างความเข้มแข็งในอาชีพการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพที่เหมือนกันหรือใกล้เคียงกัน อันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอาชีพและส่งเสริมกลุ่มอาชีพในท้องถิ่นที่มีอยู่แล้วในพื้นที่รับผิดชอบของท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งและมีการบริหารจัดการที่ดี

4. การส่งเสริม สนับสนุน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ตลอดจนเทคโนโลยี ที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพของประชาชน

5. การส่งเสริม สนับสนุน การวิจัยและพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับอาชีพในท้องถิ่นเพื่อสร้างองค์ความรู้ทักษะการบริหารจัดการการปรับปรุงและสร้างโอกาส การแข่งขันทั้งในระดับชุมชน ระดับประเทศและต่างประเทศ

6. การส่งเสริม สนับสนุน ประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจ ในการจัดทำแผนการส่งเสริมอาชีพ ที่สอดคล้องกับแผนการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน องค์กรประชาชน ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

7. มีการติดตามประเมินผลแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การส่งเสริมอาชีพในท้องถิ่น และปรับปรุงแก้ไขพัฒนาไปสู่ความต้องการของประชาชนในทุกระดับ

2.1.4 วาชเปยะ หรือ วาจาเปยยะ – ความมีวาจาอันดูดดื่มน้ำใจ มีการพูดด้วยถ้อยคำสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน มีเหตุผล สัมมาวาจา “พูดดี ดูดี สังคมดี”การพูดยังจัดเป็นทักษะและวิชาชีพอีกประการหนึ่ง การพูดนั้นเป็นพฤติกรรมทางภาษาที่ควบคู่ไปกับการฟังเพื่อการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์เป็นการเปล่งเสียงออกมาเป็นภาษาเพื่อถ่ายทอดความรู้ความคิดความรู้สึกหรือความต้องการของผู้พูดไปยังผู้ฟัง โดยใช้ถ้อยคำ น้ำเสียงและอากัปกิริยาจนเป็นที่เข้าใจกันได้รวมทั้งกิริยาอาการต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพและถูกต้องตามจรรยามารยาท ประเพณีนิยมของสังคม เพื่อถ่ายทอดความคิด ความรู้ความรู้สึก ความต้องการ ทัศนคติและประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์การพูดจึงเป็นการสื่อสารสองทาง คือ มีทั้งผู้พูดและผู้ฟัง ให้ผู้ฟังได้รับรู้และก่อให้เกิดการตอบสนองตรงตามที่ผู้พูดต้องการ สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านก็ทรงเล็งเห็นถึงความ สำคัญและประโยชน์ของการพูดจึงได้มีหลักธรรมคำสอนในพระไตรปิฎกเกี่ยวกับการพูดไว้ไม่น้อยทั้งที่ได้บัญญัติไว้ในพระวินัยปิฎกพระสุตตันตปิฎกและพระอภิธรรมปิฎก แต่ที่เห็นเด่นชัดและรับรู้โดยทั่วกันคือ หนึ่งในอริยมรรคมีองค์8 นี้มี“สัมมาวาจา” (เจรจาชอบ) เป็นหลักสำคัญลำดับต้นๆ ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกันกับสัมมาทิฏฐิ (เห็นชอบ) และสัมมาสังกัปปะ (ดำ ริชอบ) อาจกล่าวได้ว่า “สัมมาวาจา”นั้นมีความสำคัญเป็นอย่างแท้จริงในการดำเนินชีวิตของผู้คนทุกชนชั้นในสังคม ตั้งแต่ครั้งสมัยอดีตสืบเนื่องมาจนถึง

ปัจจุบันและในอนาคตสืบไปแต่เหตุใดการพูดจึงไม่เป็นที่ใส่ใจเอาเสียเลยเมื่อเทียบกับความสำคัญและประโยชน์ของคำพูดหรือวาจาที่แสดงออกมา

สมเด็จพระญาณสังวร (เจริญ สุวฑฺฒโน ป.ธ.9) สมเด็จพระสังฆราชได้ทรงให้ความหมายของสัมมาวาจาไว้โดยย่อว่า “สัมมาวาจา เจรจาชอบ หมายความว่า พูดจาถูกต้อง หรือ เมื่อไม่พูดก็นิ่ง เพราะเว้นเสียจากการพูดที่ผิดพลาด ในที่นี้ได้แก่ เว้นจากพูดมุสา เว้นจากพูดส่อเสียดเว้นจากการพูดคำหยาบ เว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ ไม่มีประโยชน์”

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต) ได้ให้ความหมายไว้ว่า “สัมมาวาจา เจรจาชอบ คือ การเว้นจากทุจริต 4 เว้นจากการ พูดเท็จ รวมทั้งสัจจะวาจา ด้วยการพูดความจริง เว้นการพูดส่อเสียด พูดคำ สมานสามัคคีเว้นการพูดคำหยาบ พูดคำ อ่อนหวานสุภาพ และเว้นการพูดเพ้อเจ้อ พูดคำที่ดีมีประโยชน์” สรุปแล้ว “สัมมาวาจา” ก็คือ การเว้นจากการพูดไม่ดีหรือ ทุจริตทางคำพูด 4 ประการ (จะได้กล่าวต่อไปในภายหลัง) ให้พูดดี มีวาจาไพเราะ เป็นวจีสุจริตเป็นต้นอีกทั้งควรฝึกหัดตนให้เป็นคนพูดดี การพูดดีนั้นคืออย่างไร? ในขั้นต้นจะต้องรู้จักเลือกเวลาพูดควรจะพูด ก็ต่อเมื่อคนฟังเขาตั้งใจฟัง ไม่ควรแย่งชิงใครพูดไม่พูดเพื่อเป็นชนวน ทะเลาะทุ่มเถียงกันไม่จำ เป็นก็ไม่ควรพูดแข่งส่งเสียงอึกทึกและเมื่อพูดนั้น พึงกล่าวแต่ความสัตย์จริง ไม่กล่าวคำ โป้ปดมดเท็จ ใช้ถ้อยคำที่ไพเราะ เสนาะหู ไม่ใช้ภาษาและสำนวนที่ไม่สุภาพและในการสนทนานั้นไม่ควร เล่าข่าวลือไร้ประโยชน์หรือเพ้อเจ้อถึงเรื่องไร้สาระ วาจาที่ประกอบด้วยประโยชน์ วาจาที่ประกอบด้วยประโยชน์ดังปรากฏเนื้อความใน พระไตรปิฎก เล่มที่ 13 พระสุตตันตปิฎก เรื่องอภัยราชกุมารความว่า ขณะนั้นอภัยราชกุมารได้อุ้มเด็กอ่อนนอนไว้บนไว้ตัก พระพุทธเจ้าได้ตรัสกับอภัยกุมารว่า ดังนี้ พระพุทธเจ้า : ถ้ากุมารน้อยนี้เผลอเอาไม้เอากรวดมาใส่ในปาก พระองค์จะทำอย่างไร อภัยราชกุมาร : กระหม่อมจะนำออกเสีย ถ้านำไม่ออกก็จะใช้กำลังเอามือควักออกมา แม้ว่าจะต้องทำให้กุมารนี้ต้องเลือดออกก็ตาม ทั้งหมดนี้ก็เพราะหม่อมฉันรักและเอ็นดูพระกุมาร พระพุทธเจ้า : ตถาคตก็เช่นกัน

1. วาจาที่ไม่จริง/ไม่แท้ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ วาจานั้น ไม่เป็นที่รัก/ไม่เป็นที่ชอบใจของผู้อื่น ตถาคตไม่กล่าววาจานั้น

2. วาจาที่จริง/ที่แท้ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ วาจานั้นไม่ เป็นที่รัก/ไม่เป็นที่ชอบใจของผู้อื่น ตถาคตไม่กล่าววาจานั้น วาจาที่จริง/ที่แท้ ประกอบด้วยประโยชน์

3. วาจานั้นไม่เป็น ที่รัก/ไม่เป็นที่ชอบใจของผู้อื่นตถาคตย่อมรู้กาลที่จะพยากรณ์วาจานั้น

4. วาจาที่ไม่จริง/ไม่แท้ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ แต่วาจา นั้น เป็นที่รัก/เป็นที่ชอบใจของผู้อื่น ตถาคตไม่กล่าววาจานั้น

5. วาจาที่จริง/ที่แท้ ไม่ประกอบด้วยประโยชน์ แต่วาจานั้น เป็นที่รัก/เป็นที่ชอบใจของผู้อื่น ตถาคตไม่กล่าววาจานั้น

6. วาจาที่จริง/ที่แท้ ประกอบด้วยประโยชน์วาจานั้นเป็น ที่รัก/เป็นที่ชอบใจของผู้อื่น ตถาคตย่อมรู้กาลที่จะพยากรณ์วาจานั้น ข้อนั้นเพราะเหตุไร เพราะ ตถาคตมีความเอ็นดูในสัตว์ทั้งหลาย

2.2 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมือง

2.2.1 ความหมายของการสื่อสารทางการเมือง

การสื่อสาร หมายถึง การติดต่อกันระหว่างมนุษย์เพื่อทำให้รับรู้เรื่องราวอันมีความหมายร่วมกัน และเกิดการตอบสนองต่อกัน (สวนิต ยมาภัย, 2557)

เดวิด เค เบอร์โล (David K. Berlo, 1977 p. 59) ให้ความหมายการสื่อสาร หมายถึง การส่งข้อมูลข่าวสารจากบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลหนึ่งไปยังอีกคนหนึ่งหรืออีกกลุ่มหนึ่ง โดยใช้กระบวนการ (process) อย่างหนึ่ง เช่นเดียวกับการพัฒนา หรือการเปลี่ยนแปลงทางสังคม กล่าวคือเป็นกิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ไม่อยู่นิ่งและไม่มีจุดเริ่มต้นหรือจุดจบที่เห็นชัดเจน

จุฑาพรรธ์ ผดุงชีวิต (2551, หน้า 15) นิยามการสื่อสารว่า หมายถึง กระบวนการซึ่งปัจเจก แต่ละบุคคลในบริบทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มเครือญาติ องค์กร และสังคมชุมชนมีปฏิสัมพันธ์ตอบสนองและสร้างข้อมูลข่าวสารเพื่อที่จะปรับตัวเองให้เข้ากับบริบทหรือภาพแวดล้อมและผู้อื่นในสังคม

การสื่อสารทางการเมือง คือ กิจกรรมที่เผยแพร่ทั่วไป เป็นการทำหน้าที่ทั้งหลายของระบบการเมือง กระบวนการ สังคมประกิต การสร้างโครงข่ายผลประโยชน์ การประสานประโยชน์ การสร้างกฎ การประยุกต์ ใช้กฎและการปรับเปลี่ยนกฎ ล้วนดำเนินไปโดยการสื่อสารเป็นเครื่องมือ (Almond and Coleman, 1960 p. 24)

การสื่อสารทางการเมือง หมายถึง การถ่ายทอดข่าวสารที่เกี่ยวกับการเมือง จากส่วนหนึ่งของระบบการเมือง ไปยังอีกส่วนหนึ่งของระบบการเมือง และเป็นการถ่ายทอดระหว่างระบบสังคมกับระบบการเมือง (Rush and Altoff, 1971 p. 160)

อัลมอนด์ และพาวเวล (Almond and Powell : 1978 pp. 141-144) กล่าวว่า การสื่อสารทางการเมืองเป็นวิธีการในการช่วยระบบการเมืองที่จะทำหน้าที่อื่นๆ ของมันไม่ว่าจะเป็นการเรียกร้องผลประโยชน์การรวบรวมผลประโยชน์หรือการกำหนดนโยบายสาธารณะและการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ความหมายของการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง การสื่อสาร (Communication) เป็นพฤติกรรมขั้นพื้นฐาน ซึ่งมีความจำเป็นในการดำรงชีวิตของมนุษย์ การสื่อสารเป็นรากฐานของกิจกรรมทางสังคมและการเมืองทุกชนิด มนุษย์ต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมใดๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตนเองและอาศัยการสื่อสารเพื่อให้การอยู่ร่วมกันกับผู้คนในสังคมเป็นไปโดยปกติสุข ซึ่งการสื่อสารมาจากคำภาษาอังกฤษว่า Communication อันมีรากศัพท์มาจากภาษาละตินว่า Communis แปลว่า ความเหมือนกัน ความร่วมกัน ดังนั้น ถ้าแปลความตามรากศัพท์เดิมย่อมหมายความว่า เมื่อใดที่มนุษย์ทำการสื่อสาร ย่อมหมายถึงว่าเขากำลังทำกิจกรรมที่มุ่งสร้างความเหมือนกันหรือความคล้ายคลึงกันให้เกิดขึ้นกับบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย หรืออาจกล่าวอีกนัย

หนึ่งได้ว่า การสื่อสาร คือ การที่มนุษย์พยายามที่จะแลกเปลี่ยน (Share) ข้อมูลข่าวสาร (Information) ความคิด (Idea) และทัศนคติ (Attitude) ซึ่งกันและกัน ทั้งนี้มีนักวิชาการเกี่ยวกับการสื่อสารแนวคิดและความหมายของการสื่อสารไว้ดังนี้ (ปรมะ สตะเวทิน, 2543, หน้า 18) เมื่อการเมืองคือเรื่องของอำนาจ การสื่อสารทางการเมืองจึงหมายรวมถึงการถ่ายทอดความหมาย สัญญาณ หรือสัญลักษณ์ระหว่างบุคคล เพื่อต้องการมีอิทธิพลต่อบุคคลอื่นในสังคม (ระวีวรรณ ประกอบผล, 2530 หน้า 70)

ดังนั้นการสื่อสารทางการเมืองจึงหมายถึงกิจกรรมสื่อสารทุกอย่างที่มนุษย์สร้างขึ้นไม่ว่าจะเป็นพื้นที่สาธารณะ (Public Sphere) หรือพื้นที่ส่วนตัว (Private Sphere) แต่ในการศึกษาเกี่ยวกับการสื่อสารทางการเมืองครั้ง นี้จะใช้ศัพท์การสื่อสารทางการเมืองในความหมายแคบซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ ดังต่อไปนี้ การสื่อสาร หมายถึง การติดต่อกันระหว่างมนุษย์เพื่อทำให้รับรู้เรื่องราวอันมีความหมายร่วมกัน และเกิดการตอบสนองต่อกัน (สวนิต ยมาภัย, 2547, หน้า 25) นันทนา นันทวโรภาส (2558, หน้า 9) ได้อธิบายนิยาม การสื่อสารทางการเมืองของ Manuel ParesiMaicas ไว้ 4 ข้อ ดังนี้

1. การสื่อสารใดๆ ที่สัมพันธ์ระหว่างการเมืองกับบริบททางสังคม อันได้แก่ รัฐบาล พรรคการเมือง กลุ่มกดดันทางการเมือง การเคลื่อนไหวทางการเมืองของประชาชน ซึ่งกลุ่มบุคคล เหล่านี้อาจเป็นทั้งผู้ส่งหรือผู้รับสาร

2. การสื่อสารทางการเมืองเป็นเรื่องของการโน้มน้าวใจ จัดกระทำ หรือการหลอกลวง เพื่อจะนำไปสู่อำนาจ อุดมการณ์ ผลประโยชน์ ความขัดแย้ง ประชามติ ฯลฯ

3. การสื่อสารนี้อาจเป็นไปในรูปแบบของข่าว เหตุการณ์เสมือนจริง การโฆษณาชวนเชื่อ การเบี่ยงเบนข้อเท็จจริง โดยวิธีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์

4. การสื่อสารทางการเมืองเกี่ยวข้องกับการตลาดทางการเมือง โดยเฉพาะกระบวนการเลือกตั้ง การหยั่งเสียง อันเป็นเครื่องมือสำคัญในระบอบประชาธิปไตยแบบตัวแทน Michael Rush and Phillip Althoff นิยามการสื่อสารทางการเมือง คือการถ่ายทอดข่าวสารที่เกี่ยวกับการเมืองจากส่วนหนึ่งของระบบการเมืองไปยังอีกส่วนหนึ่งของระบบการเมือง และเป็นการถ่ายทอดระหว่างสังคมกับระบบการเมือง และได้อธิบายเสริมว่า การสื่อสารทางการเมืองเป็นองค์ประกอบที่อยู่ในสภาวะไม่หยุดนิ่ง กระบวนการต่างๆ ทางการเมือง เช่น การกล่อมเกลาทางการเมือง การคัดสรรบุคคลเข้าสู่ระบบการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองล้วนต้อง พึ่งพาอาศัยการสื่อสารทางการเมืองทั้งสิ้น Robert E. Denton and Gary C. Woodward (2001 p. 71) นิยามความหมายที่มีความเฉพาะเจาะจงมากขึ้น โดยเน้นถึงการสื่อสารเกี่ยวกับภารกิจที่รัฐกระทำ ดังนั้นการสื่อสารทางการเมืองจึงหมายถึง “การอภิปรายเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรของรัฐ (รายได้ของรัฐ) อำนาจหน้า (ใครรับมอบอำนาจในการออกกฎหมายหรือในการตัดสินใจทางการบริหารและนิติบัญญัติ) และมาตรการต่างๆ ของรัฐ (การให้รางวัลและการลงโทษ)”

(Robert E. Denton and Gary C. Woodward, Warren K Agee, Phillip H. Ault and Edwin Emery 1990 ; อ้างใน (สุภาภรณ์ ติ่งอินทร์, 2553, หน้า 35) ระบุว่าการสื่อสารทางการเมือง “เป็นกระบวนการทางการเมืองที่เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนข้อเท็จจริง ทัศนะ ความคิดเห็น และประสบการณ์ทางการเมืองระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของสังคมการเมืองและทำให้บุคคลสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมการเมือง

สรุปได้ว่า การสื่อสารทางการเมือง คือ กระบวนการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ความคิดเห็น ค่านิยม อุดมการณ์ทางการเมือง ภายในระบบการเมืองอย่างมีเป้าหมาย ซึ่งฉายภาพให้เห็นถึงกิจกรรมต่างๆ ที่มนุษย์กระทำในทางการเมืองการสื่อสารทางการเมืองจึงเป็นความพยายามที่จะ ใช้ประโยชน์จากกิจกรรมพื้นฐานของมนุษย์ในสังคมที่ต้องมีการสื่อสารถึงกัน ผสานกับความต้องการ ใช้ประโยชน์จากธรรมชาติของการเมืองที่ต้องมีการโน้มน้าวชี้นำเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ต้องการ การสื่อสารทางการเมืองจึงไม่ใช่เรื่องของชะตากรรมหรือความบังเอิญที่กำหนดโดยสิ่งเหนือธรรมชาติ หากแต่เป็นเรื่องของศักยภาพและเจตจำนงที่มนุษย์เป็นผู้กำหนดเอง (สุรพงษ์ โสธนะเสถียร, 2545, หน้า 41) จากการให้ความหมายของคำว่า “การสื่อสาร” ของนักวิชาการจะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งโดยส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับกระบวนการสื่อสารจนสามารถสรุปได้ว่า การสื่อสาร หมายถึง กระบวนการถ่ายทอดสาร (Message) จากผู้สงสาร (Sender) ไปยังผู้รับสาร (Receiver) โดยผ่านช่องทางสื่อ (Channel) เพื่อการรับรู้เรื่องราวอันมีความหมายร่วมกัน และเกิดการตอบสนองต่อกัน

2.2.2 ความสำคัญของการสื่อสารทางการเมือง

ลูเซียน พาย (Lucian W. Pye, 1999 p. 27) เห็นว่า การสื่อสารโครงข่ายที่โยงใยสังคมมนุษย์ โครงสร้างของระบบการสื่อสารเปรียบเสมือนโครงกระดูกของสังคม เนื้อหาสาระ (content) ของการสื่อเนื้อหาสาระ (content) ของการสื่อสารก็คือใจความสำคัญ (substance) ของการปฏิสัมพันธ์กันของมนุษย์ (intercourse) การไหลเวียนของสารสื่อสารจะกำหนดทิศทางและอัตราการพลวัตการพัฒนาของสังคม การสื่อสารแผ่ซ่านไปทั่วสังคมและพบเห็นได้ในทุกส่วนในวิถีสังคม ดังนั้นจึงมีความเป็นไปได้ที่จะทำการวิเคราะห์กระบวนการทางสังคมทั้งหมดโดยอาศัย โครงสร้าง เนื้อหาสาระ และการไหลเวียนของการสื่อสาร พาย ได้พิจารณาบทบาทของการสื่อสารในการพัฒนาทางการเมือง โดยแบ่งสังคมออกเป็น 3 แบบ ได้แก่

1. สังคมโบราณ (Traditional Society) คือ เป็นสังคมซึ่งระบบการเมืองยังไม่พัฒนาอาจเป็นระบบหัวหน้าเผ่า (Tribal Leader) หรือเจ้าผู้ครองนครหรือราชาธิปไตย หรือคณาธิปไตยซึ่งคงรูปไม่แน่นอน ในสังคมเช่นนี้การสื่อสารทางการเมืองเป็นไปตามระดับสถานะทางการเมืองซึ่งกำหนดแน่นอนตายตัว การถ่ายทอดข่าวสารและความคิดเห็นไปในทางเดียว คือ จากเบื้องบน (ผู้ครองอำนาจในแผ่นดิน) ลงมาสู่ประชาชน ไม่มีการถ่ายทอดย้อนกลับจากประชาชนไปสู่ผู้กุมอำนาจ

ในการปกครองในสังคมแบบนี้ การสื่อสารมวลชนยังไม่กำเนิดขึ้น เพราะมวลชนยังไม่มีสิทธิ์มีเสียงในทางการเมือง มวลชนมีหน้าที่เพียงรับฟังคำแถลงการณ์หรือคำชี้แจงจากรัฐบาลเท่านั้น

2. สังคมสมัยใหม่ (Modern Society) ในสังคมเช่นนี้ อำนาจทางการเมืองกระจายออกไป สังคมประกอบด้วยกลุ่มชนซึ่งมุ่งปกป้องรักษาสิทธิและผลประโยชน์ของตนเอง อำนาจทางการเมืองอาจเปลี่ยนแปลงได้โดยสันติ การสื่อสารทางการเมืองเป็นไปในลักษณะทิศทางที่สวนกันคือ ข่าวสารและความคิดเห็นถูกถ่ายทอดจากผู้คุมอำนาจทางการเมืองมาสู่มวลชน และจากมวลชนย้อนกลับ (Feedback) ขึ้นไปสู่เบื้องบนอีกครั้งหนึ่ง ในสังคมเช่นนี้ การสื่อสารมวลชนเป็นสื่อสำคัญทางการเมือง เพราะเป็นสื่อถ่ายทอดข่าวสาร และเป็นตลาดเสรีของความคิดเห็น

3. สังคมซึ่งกำลังเปลี่ยนรูป (Transitional Society) เป็นสังคมซึ่งอยู่ในระดับระหว่างสังคมโบราณ และสังคมสมัยใหม่ คือ สังคมที่กำลังพัฒนาจากสังคมโบราณแต่ยังไม่บรรลุถึงความสำเร็จที่จะเป็นสังคม สมัยใหม่อย่างแท้จริง ในสังคมชนิดนี้ อำนาจทางการเมืองยังไม่กระจายออกไปสู่ประชาชนอย่างแท้จริง แต่มวลชนเริ่มมีสิทธิมีเสียงในทางการเมือง (Political Participation) ในสังคมเช่นนี้ กลุ่มชนที่สำคัญ คือ ผู้นำสมัยใหม่ซึ่งอาจเป็นผู้ได้รับการศึกษาดี ตระหนักในภาวะของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผู้นำสมัยใหม่เหล่านี้เป็นพลังสำคัญในสังคมแบบนี้ เพราะเป็นผู้ผลักดันมวลชนรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เช่น กลุ่มประเทศที่กำลังพัฒนา ในสังคมซึ่งกำลังเปลี่ยนรูปการสื่อสารมวลชนเริ่มฟักตัวเกิดขึ้นฉะนั้นการปฏิบัติหน้าที่ของ สื่อมวลชนอาจไม่สมบูรณ์เช่นในสังคมสมัยใหม่ คือ ยังไม่มีการถ่ายทอดสวนทิศทางระหว่างผู้มีอำนาจกับมวลชนอย่างแท้จริง บทบาทของสื่อสารมวลชนในสังคมเช่นนี้ มักจะเป็นไปในรูปที่ผู้นำจะเป็นผู้ชี้ทางให้ ประชาชนเข้าใจในสภาพความเปลี่ยนแปลงทางสังคม สำหรับสื่อสารมวลชนนั้นมีภาระหน้าที่เป็นพิเศษ คือ เป็นผู้นำและเป็นผู้สอนให้เข้าใจในบทบาททางการเมืองของตน

อลงกรณ์ อรรคแสง (2555, หน้า 8) ได้อธิบายว่า กระบวนการสื่อสารยังทำหน้าที่ในการขยายความรู้สึกของปัจเจกชนให้กลาย เป็นความรู้สึกของสังคมได้ ซึ่งการขยายตัวของความรู้สึกดังกล่าวจะเกิดขึ้นหรือไม่ขึ้นอยู่กับกระบวนการของการสื่อสาร กระบวนการทางการเมืองและกระบวนการสื่อสารมีความใกล้ชิดกัน มนุษย์ต้องเกี่ยวข้องกับระบบการสื่อสารเพื่อเตรียมตัวให้เข้าใจถึงข้อความทางการเมืองที่ต้องการ สาระสำคัญทางการเมืองมักจะเข้ามาทางองค์กรของกระบวนการสื่อสาร นอกจากนี้กระบวนการสื่อสารยังมีหน้าที่ในการเตรียมพื้นฐาน อันจำเป็นในการใช้เหตุผลของการเมืองแบบมหาชน ประชาชนจะสามารถถกเถียงกันในกิจการส่วนรวม (collective action) ได้ก็ต่อเมื่อประชาชนได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนความรู้และข้อมูลข่าวสารกัน กระบวนการสื่อสารจะให้ข้อมูลแก่ประชาชนว่าผู้นำของตนมีการมองการณ์ไกลหรือไม่ พาย ได้อธิบายว่า การสื่อสาร มีหน้าที่ที่สำคัญ 6 ประการในทางการเมือง กล่าวคือ 1) การสื่อสารจะต้องถูกใช้เพื่อส่งเสริมความรู้สึกเป็นชาติ (Nationness) เดียวกัน 2) การสื่อสารจะต้องถูกใช้เสมือนเป็นเสียงสะท้อนของประชาชนต่อของ

แผนพัฒนาแห่งชาติ 3) การสื่อสารจะต้องถูกใช้ในการช่วยสอนทักษะที่จำเป็นแก่ประชาชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ 4) การสื่อสารจะต้องถูกใช้เพื่อการขยายตลาดอย่างมีประสิทธิภาพ 5) การสื่อสารจะต้องถูกใช้เพื่อช่วยประชาชนในการเตรียมตัวเพื่อรับบทบาทใหม่ในการพัฒนาประเทศ 6) การสื่อสารจะต้องถูกใช้เพื่อเตรียมประชาชนในการรับบทบาทในฐานะส่วนหนึ่งของชาติที่ต้องแข่งขันกับชาติอื่นๆ โดยสรุปแล้วจะเห็นได้ว่า การสื่อสารทางการเมืองเป็นกระบวนการทางการเมืองที่ก่อให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกของสังคมการเมือง มีพัฒนาการความเป็นมาที่ยาวนาน และมีความสำคัญต่อระบบการเมือง เป็นกิจกรรมที่แพร่หลายทั่วไป ทั้งการสร้างโครงข่าย ผลประโยชน์ การประสานผลประโยชน์ การสร้างกฎ การประยุกต์ใช้กฎและการปรับเปลี่ยนกฎ ล้วนดำเนินไปโดยอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือ ด้วยกันทั้งสิ้น

2.2.3 องค์ประกอบกระบวนการสื่อสารทางการเมือง

องค์ประกอบของกระบวนการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง

การสื่อสารทางการเมืองจะเกิดขึ้นได้ย่อมต้องอาศัยองค์ประกอบพื้นฐานของการสื่อสารตามแนวคิด “S M C R” ของ David K. Berlo (2001 p. 48)ที่จะต้องเริ่มจากผู้ส่งสาร (Sender) ทำการส่ง ข่าวสารออกไป (Message) ด้วยวิธีการหรือใช้สื่อเป็นตัวกลาง (Channel) ในการนำสารไปสู่ผู้รับสาร (Receiver) แนวคิดของ Berlo เป็นแบบจำลองที่ชี้ให้เห็นถึงองค์ประกอบของการสื่อสารและ กระบวนการสื่อสารโดยทั่วไป มีความเหมาะ สมที่จะเป็นพื้นฐานให้แก่นักวิชาการด้านการสื่อสารทางการเมืองนำไปพัฒนาต่อยอดให้มีความเฉพาะเจาะจงต่อการศึกษาการสื่อสารทางการเมืองมากขึ้น Michael Gurevich and Jay G. Blumler (1989 P. 32) ได้พัฒนาองค์ประกอบและกระบวนการสื่อสารขึ้นมา มีจุดเด่นอยู่ที่การนำสื่อมวลชนมาเป็นผู้ส่งสารทางการเมืองร่วมกับฝ่ายการเมืองหรือนักการเมือง ซึ่งโดยปกติแล้วสื่อมวลชนมักถูกจัดให้เป็นช่องทาง (Channel) ในกระบวนการสื่อสารและเพิ่มความ เป็นการเมืองเข้าไปในกระบวนการสื่อสารด้วยการกำหนดเป้าหมายของการสื่อสารให้ชัดเจนมากขึ้น ดังที่ กาญจนา แก้วเทพ ได้อธิบายเพิ่มเติมถึงองค์ประกอบและกระบวนการของการสื่อสารทางการเมืองตามทัศนะของ Michael Gurevitch and Jay G. Blumler ดังนี้ (กาญจนา แก้วเทพ, 2552)

1. ผู้ส่งสาร ประกอบด้วยบุคคล 2 กลุ่ม คือ แหล่งข่าว ซึ่งได้แก่รัฐบาล เจ้าหน้าที่รัฐ พรรคการเมือง กลุ่มผลประโยชน์ กลุ่มผลักดันฝ่ายประชาชน ฯลฯ และอีกกลุ่มหนึ่งคือสื่อมวลชนในบางกรณีสื่อมวลชนอาจทำหน้าที่เป็นเพียงช่องทางนำเสนอข่าวสาร แต่ในหลายกรณีสื่อมวลชนก็ สามารถแสดงบทบาทเป็นผู้ส่งสารทางการเมืองได้ เช่น บทวิเคราะห์ทางการเมือง การตั้งฉายานาม เป็นต้น

2. เนื้อหาของข่าวสาร มีลักษณะพิเศษ คือ เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการเมืองในความหมายของการจัดสรร การต่อสู้ การแย่งชิงปรับเปลี่ยนความสัมพันธ์เชิงอำนาจ และเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับส่วนรวม เช่น การเลือกตั้ง การแก้ไขกฎหมาย การทำงานของหน่วยงานรัฐ ฯลฯ ดังนั้นตัว

บุคคลที่ปรากฏในข่าวสารจึงมีสถานะเป็นบุคคลสาธารณะและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก็เป็นผลประโยชน์ของส่วนรวม

3. ช่องทาง แบ่งได้เป็น ช่องทางที่ได้มาของข่าวสาร และช่องทางเผยแพร่ของข่าวสาร ประกอบด้วยช่องทางที่เป็นทางการ เช่น การแถลงข่าวของพรรคการเมือง การให้สัมภาษณ์ของนายกรัฐมนตรี การแถลงผลงานของรัฐบาล ฯลฯ และช่องทางที่ไม่เป็นทางการ ซึ่งสื่อมวลชน สามารถควบคุมช่องทางได้ เช่น การเจาะข่าวด้วยการค้นคว้าจากเอกสาร หรือการเลือกสัมภาษณ์ บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์

4. เป้าหมายของการส่งสาร การสื่อสารทางการเมืองเป็นเครื่องมือของการใช้อำนาจเข้ามาจัดการกับสภาวะที่เป็นอยู่ให้เป็นไปตามเจตจำนงของผู้กระทำการ จึงทำให้เป็นการสื่อสารที่มีเป้าหมายเพื่อ “โน้มน้าวใจ” (Persuasion)

5. ผู้รับสาร ในแบบจำลองนี้ผู้รับสาร คือ เป้าหมายของผู้ส่งสารที่เป็นตัวแสดงทางการเมืองและกลุ่มสื่อมวลชนเพียงอย่างเดียว ส่งผลให้เป็นการสื่อสารทางการเมืองแบบทางเดียว (One-way Communication) ที่ให้ความสำคัญต่อผู้ส่งสาร สรุปองค์ประกอบของกระบวนการติดต่อสื่อสาร อาจสรุปได้ว่า ผู้สงสารอาจเป็นคน ๆ เดียวหรือหลายคนก็ได้ที่พูดเขียน หรือแสดงกิริยาท่าทางให้บุคคลหรือองค์การอื่นทราบ โดยมีปัจจัยที่สำคัญอย่างน้อย 4 ประการได้แก่ ทักษะในการสื่อสาร ทัศนคติ ความรู้ ระดับของสังคม และวัฒนธรรม เพื่อทำหน้าที่ส่งสารผ่านช่องสารไปยังผู้รับสาร ซึ่งอาจเป็นคน ๆ หนึ่งหรือองค์การก็ได้ การที่ผู้รับสารจะได้รับสารครบถ้วนแค่ไหนขึ้นอยู่กับปัจจัยในตัวของผู้รับสาร อันได้แก่ ทักษะในการสื่อสาร ทัศนคติ ความรู้ ระดับของสังคมและวัฒนธรรมของผู้รับสาร โดยที่ผู้ส่งสารกับผู้รับสาร มีปัจจัยที่ส่งผลสำคัญในการทำหน้าที่ของตนเหมือนกัน และเมื่อมีการสงสารไปยังผู้รับสารแล้วย่อมเกิดผลของการสื่อสารมีผลที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในความรู้ ทัศนคติ หรือพฤติกรรมในตัวของผู้รับสารได้ขั้นตอนสุดท้าย คือ เกิดการโต้ตอบสารที่ส่งมา ก็คือ การตอบกลับหรือปฏิกิริยาตอบสนองนั่นเอง

2.2.4 ทฤษฎีการสื่อสารทางการเมือง

1. ทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของ Harold D. Lasswell

ฮาโรลด์ ดี ลาสเวลล์ (Harold D. Lasswell, 1998, p. 21) คือนักคิดคนสำคัญด้านการสื่อสารทางการเมืองที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของกระบวนการสื่อสารทางการเมืองว่าประกอบด้วย ผู้ส่งสารสื่อ ผู้รับสาร และผลกระทบของการสื่อสาร ซึ่งองค์ประกอบหลังคือส่วนสำคัญในการสื่อสารทางการเมือง เพราะผลของการเมืองจะกระทบถึงปัจเจกชนและรัฐเสมอไม่ทางตรงก็ทางอ้อม องค์ประกอบของยุทธศาสตร์การสื่อสารตามแนวคิดของลาสเวล (Lasswell) มีดังนี้

1. ผู้ส่งสาร ในทางการเมือง ผู้ส่งสาร หมายถึง นักการเมือง พรรคการเมือง องค์กร สถาบันและโครงสร้างการปกครองทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ และกิจกรรมทางการเมือง เกิดขึ้นจาก

บุคคลเป็นหลัก ดังนั้นการสื่อสารทางการเมืองจึงถูกนำมาศึกษามากว่าการสื่อสารในอาชีพอื่น เพราะเกี่ยวโยงกับอำนาจและการรักษาอำนาจ สะท้อนให้เห็นได้จากการเลือกตั้งที่มีการแข่งขันที่ชอบธรรมแตกต่างกัน เพื่อความสำเร็จของนักการเมืองจึงมีการดึงสื่อมวลชนให้มาสนับสนุนการหาเสียง หรือการรณรงค์ทางการเมืองได้ และในทางกลับกันก็เป็นการผลักดันฝ่ายตรงข้ามให้ตกอยู่ในมุมอับ หรือการนำเสนอภาพพจน์ตัวเองผ่านสื่อมวลชนก็จะยิ่งเพิ่มศักยภาพ การสื่อสารให้ขยายวงกว้างออกไปอีก อย่างไรก็ตามการโฆษณาหาเสียงในตำแหน่งประธานาธิบดีและผู้ท้าชิงทั้งสหรัฐอเมริกา และฝรั่งเศส มีวิธีการนำเสนอที่คล้ายคลึงกัน คือ แบบแผนการหาเสียง เทคนิคการผลิต และการใช้บทสนทนา แต่ที่แตกต่างกันบางประการในเรื่องของยุทธศาสตร์การหาเสียงทางการเมืองของทั้งสองประเทศ โดยการเลือกตั้งในฝรั่งเศสจะเน้นถึง ประเด็นการหาเสียง (issues) การนำเสนอนโยบาย การวางบุคลิกภาพ และการพัฒนาภาพพจน์ต่อผู้รับสาร ในขณะที่ในสหรัฐอเมริกา มักเน้นแต่เรื่องตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง การปรากฏตัวต่อหน้าสื่อมวลชน รวมไปถึงการกล่าวร้ายต่อผู้สมัครคนอื่น เป็นต้น

2. สารสนเทศทางการเมือง การวางยุทธศาสตร์การเมือง สารสนเทศจะเป็นทรัพยากรที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะเนื้อหาสาระของการสื่อสารการเมืองโดยตรง สารสนเทศจะผ่านการกลั่นกรองจนเป็นความรู้ที่มีการจัดระเบียบพร้อมที่จะนำไปใช้ได้ด้วยเหตุนี้ สารจึงมีการปรับเปลี่ยนขยายตัว หรือทดแทนสารสนเทศเก่าที่ล้าสมัย ตลอดจนสามารถเคลื่อนย้าย แพร่กระจายออกไป และแบ่งปันข้อมูลร่วมกันในยุคของสังคมข่าวสารซึ่งเป็นที่ต้องการของทุกฝ่าย สารสนเทศจึงมีพลัง และทำให้เกิดการซื้อสารสนเทศเพื่อการแข่งขัน ดังนั้น การซื้อหรือการแลกเปลี่ยนสารสนเทศ จึงต้องมีการไตร่ตรองเพื่อการนำไปใช้ในการวางยุทธศาสตร์ต้องมีความละเอียดป้องกันข้อผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น

3. ช่องทางการสื่อสาร จากอดีตจนถึงปัจจุบันช่องทางการสื่อสารทางการเมืองที่เป็นหลักนั้นได้แก่สื่อสารมวลชน รัฐบาล (พรรคการเมือง) ในหลายประเทศมักจะพยายามเข้าไปมีอิทธิพลเหนือระบบสื่อมวลชน โดยอาศัยสื่อสารมวลชนเป็นเครื่องมือเพื่อผลักดันให้ประชาชนมีแนวความคิดที่ไม่แตกต่างไปจากรัฐบาลและยอมรับรัฐบาล ยุทธศาสตร์การสื่อสารทางการเมือง จึงอยู่ที่การสร้างอิทธิพลเหนือระบบสื่อมวลชน อย่างไรก็ตามช่องทางการสื่อสารแบบใหม่ก็เข้ามา มีบทบาทมากขึ้นในลักษณะของสื่อกึ่งมวลชน (quasi-mass media) เพื่อเข้าไปมีอิทธิพลเหนือ พฤติกรรมนักการเมืองและการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาคม ตัวอย่างสื่อกึ่งมวลชน เช่น จดหมายข่าว วารสารวิชาชีพ บันทึกช่วยจำ วิทยุสมัครเล่น อีเมลล์ (E-mail) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม สื่อกึ่งมวลชนจะประสบความสำเร็จได้ต้องเกิดการขยายตัวทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

4. ผู้รับสาร ปัจจุบันโทรทัศน์เป็นสื่อการเมืองที่แพร่หลายมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก สามารถรับได้ทั้งเสียงและภาพที่เคลื่อนไหวได้ เมื่อเปรียบเทียบกับสื่อมวลชนอื่นๆ แล้ว โทรทัศน์ เป็นสื่อที่เหมาะสมกับบุคคลทุกระดับทุกภูมิหลัง นอกจากนี้โทรทัศน์ยังมีพลังในการกระตุ้นหรือชักนำผู้รับสาร

ได้โดยง่าย ปกติในการคัดเลือกข่าวสารและการจัดการวารสาร (agenda setting) ผู้เปิดรับสื่อมักจะอาศัยหลักเกณฑ์วัดความสำคัญของข่าวสารจากความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าว (source credibility) หรือแม้แต่การะเสนอข่าวที่กดดันต่ออารมณ์ของผู้เปิดรับสื่อ จนอาจกล่าวได้ว่าผู้เปิดรับสื่อโทรทัศน์เป็นผู้ให้เหตุผลในการจัดลำดับความสำคัญของข่าว

2. ทฤษฎีการสื่อสารทางการเมืองของ Brian McNair

แมคแนร์ (Brian McNair, 2002 p. 31) กล่าวว่ากิจกรรมทางการเมืองทั้งหมด คือการสื่อสารทางการเมือง กล่าวคือ ทุกอย่างที่ปรากฏสู่สายตาของประชาชน ไม่เพียงแต่การพูดการเขียนเท่านั้น การแต่งกาย ทรงผม ตราสัญลักษณ์ ล้วนเป็นองค์ประกอบของการสื่อสารทางการเมืองอันจะนำไปสู่ภาพลักษณ์ หรืออัตลักษณ์ของบุคคล กระบวนการสื่อสารทางการเมืองจุดเริ่มต้นของกระบวนการสื่อสารทางการเมืองก็คือ แหล่งสารซึ่งเกี่ยวข้องกับการเมือง อันได้แก่ บุคคลทางการเมือง เช่น นักการเมือง นายกรัฐมนตรี ผู้สมัครรับเลือกตั้ง และองค์การทางการเมือง เช่น รัฐบาล เป็นต้น จะสร้างสารทางการเมืองเพื่อให้ระบบการเมืองดำเนินไปได้ ไบรแอน แมคแนร์ (McNair) ชี้ให้เห็นว่าองค์การทางการเมือง (Political Organization) เป็นองค์ประกอบหนึ่งในการสื่อสารทางการเมือง ในฐานะที่เป็นผู้ส่งข่าวสารเกี่ยวกับนโยบาย กิจกรรมการดำเนินงาน แนวคิด และอุดมการณ์ทางการเมืองขององค์การไปยังประชาชนองค์การทางการเมืองเป็นองค์การที่พยายามจะมีบทบาทในกระบวนการบริหารและกำหนดนโยบายของรัฐ มีการดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจทางการเมืองในฐานะรัฐบาลหรือสมาชิกรัฐสภา เพื่อผลักดันให้นโยบาย กฎหมาย และให้รัฐบาลบริหารงานตามแนวทางที่องค์การของตนเห็นว่า สมควรและต้องการให้เกิดขึ้น กระบวนการสื่อสารทางการเมืองมีองค์ประกอบของการสื่อสาร ประกอบด้วยแหล่งสาร ซึ่งเป็นผู้สร้างสาร และส่งสารผ่านช่องทางไปยังผู้รับสาร โดยก่อให้เกิดผล คือ การทำหน้าที่ของระบบทางการเมือง อันได้แก่ การกล่อมเกลาทางการเมือง (Political Socialization) การเลือกสรรบุคคลทางการเมือง (Political Recruitment) การวางกฎ (Rule Making) การใช้กฎ (Rule Application) เป็นต้น ดังนั้น การจะตัดสินใจว่าการสื่อสารในสถานการณ์ใดเป็นการสื่อสารทางการเมืองจึงมีหลักเกณฑ์ คือ ผู้ส่งสารและสารต้องเกี่ยวข้องกับการเมือง และทำการสื่อสารเพื่อมุ่งหวังให้กิจกรรมทางการเมืองเกิดขึ้นนั่นเอง จึงอาจกล่าวได้ว่า การดำเนินงานในระบบการเมืองมีความจำเป็นต้องใช้การสื่อสาร ด้วยเหตุที่ว่าการสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญและจำเป็นในการทำให้เกิดเอกภาพและประสิทธิภาพของระบบการเมือง

กระบวนการสื่อสารทางการเมือง ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ กลุ่มการเมือง เช่น พรรคการเมือง รัฐบาล องค์การทางการเมือง กลุ่มอิทธิพล กลุ่มสื่อมวลชน ทำหน้าที่ 2 อย่าง คือ เป็นตัวกลางในการส่งผ่านข้อมูลจากพรรคการเมือง และส่งสารที่สร้างขึ้น เช่น รายงานข่าว บทวิจารณ์ บทบรรณาธิการ เป็นต้น และกลุ่มประชาชน โดยข่าวสารที่สื่อถึงประชาชนจะเป็นเรื่องของการสร้าง

ภาพเชิงบวกให้เกิดขึ้นในใจ และส่งผลต่อพฤติกรรมทางการเมืองของผู้เลือกตั้ง การสร้างภาพในทางการเมืองประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. นักการเมืองกำหนดวัตถุประสงค์ที่ก่อให้เกิดปรากฏการณ์ทางการเมืองขึ้น

2. สื่อมวลชนเป็นผู้กำหนด “ภาพ” ความจริงนั้น

3. “ภาพ” ที่เกิดขึ้นจะถูกรับรู้โดยอัตวิสัยของแต่ละกลุ่มบุคคล

นอกจากนี้ นันทนา นันทวโรภาส ยังได้พัฒนากรอบแนวคิดของแมคแนร์ให้ครบวงจรเพิ่มเติม ช่องทางการสื่อสารตรง ระหว่างองค์กรทางการเมืองกับประชาชน การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษากลยุทธ์การสื่อสารของนายอุทัย พิมพ์ใจชน ซึ่งเป็นนักการเมืองที่มีบทบาททางการเมืองที่โดดเด่นในช่วงการทำงานการเมือง

2.3 ทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารแบบสองขั้นตอน

ทฤษฎีการสื่อสารแบบสองขั้นตอน หรือทฤษฎีการไหลสองทอดของการสื่อสาร ซึ่งมีจุดเริ่มต้นมาจากการศึกษาถึงผลของการสื่อสารมวลชน ในการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกา เมื่อปี ค.ศ.1940 โดยลาซาร์สเฟลด์และคณะ (Lazarsfeld, P. and Others, 1944 p. 74) ได้เสนอสมมติฐานจากผลการวิจัยว่า ข่าวสารจากสื่อมวลชนมักจะไปไม่ถึงกลุ่มผู้รับสารโดยตรงเสมอไป บางครั้งอาจจะไปถึงผู้รับสารในขณะกระบวนการสองทอด คือ ในชั้นแรกจะเข้าถึงบุคคลในสังคมส่วนหนึ่ง แล้วบุคคลเหล่านี้ก็จะส่งไปยังบุคคลอีกทอดหนึ่ง โดยลาซาร์ส เฟลด์และคณะพบว่า ข่าวสารจากสื่อมวลชนมิได้มีอิทธิพลโดยตรงต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียง ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งระบุว่า การตัดสินใจส่วนใหญ่เกิดจากการติดต่อการพูดคุยกับบุคคลอื่นและโดยบุคคลที่มีสมาชิกอื่นๆ ในชุมชนมาพูดคุยด้วยบ่อยครั้งนั้น มักจะเป็นผู้ที่เปิดรับสื่อมวลชน มากกว่าคนอื่นๆ ในชุมชนมาพูดคุยด้วยบ่อยครั้งนั้น จากข้อค้นพบดังกล่าวกลายเป็นข้อเสนอแนะ ที่ต่อมาได้พัฒนาเป็นแบบจำลองการสื่อสารสองทอด สำหรับข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยดังกล่าวว่า “ความคิดต่างๆ มักจะไหลผ่านวิทยุกระจายเสียงหรือสิ่งพิมพ์ไปยังผู้นำความคิดเห็น และจากผู้นำความคิดเห็นต่อไปยังกลุ่มประชากรที่มีความกระตือรือร้นน้อยกว่ากล่าวได้ว่า ทฤษฎีการสื่อสารแบบสองขั้นตอนเป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับความจริงของมนุษย์ที่ว่า มนุษย์มิได้อยู่โดดเดี่ยวในสังคม แต่ได้มีการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในลักษณะเป็นกลุ่มปฐมภูมิหรือทุติยภูมิอยู่เสมอ ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลเป็นกลุ่มต่างๆ ในสังคมนี้ได้ ก่อให้เกิดเป็นเครือข่าย (interpersonal network) ในการสื่อสารมวลชน ซึ่งมีหน้าที่สำคัญ 2 ประการ คือ

1. เป็นช่องทางการถ่ายทอดข่าวสารในสังคม

2. เป็นแหล่งของอิทธิพลกลุ่มหรืออิทธิของบุคคลที่มีผลต่อความคิดและการกระทำ ของสมาชิกในสังคม

นอกจากทฤษฎีนี้จะชี้ให้เห็นว่า ข่าวสารจากสื่อมวลชนมิได้เข้าถึงหรือมีอิทธิพล โดยตรงต่อผู้รับสารแล้ว ยังได้มีการค้นพบปัจจัยแทรกที่สำคัญระหว่างผู้ส่งสารกับผู้รับสาร นั่นคือ อิทธิพลของบุคคล (personal influence) หรือความเป็นผู้นำความคิดเห็น (opinion leadership) ซึ่งแนวความคิดเกี่ยวกับอิทธิพลที่เราเรียกว่า “ผู้นำความคิดเห็น” นี้ได้กลายเป็นหัวข้อที่ศึกษากัน อย่างกว้างขวางอยู่ระยะหนึ่ง โดยเน้นในเรื่องของอิทธิพลและบทบาทผู้นำความคิดเห็นในการชักจูงใจหรือให้ยอมรับสิ่งใหม่ๆ ต่างๆ ผู้นำความคิดเห็นเป็นบุคคลในสังคมซึ่งติดต่อกับบุคคลอื่นๆ ในลักษณะความสัมพันธ์แบบใกล้ชิดหรือแบบปฐมภูมิ เช่น ญาติ เพื่อนบ้าน หรือเพื่อนร่วมงาน และมีอิทธิพล ในลักษณะที่ไมเป็นทางการเกี่ยวกับความคิดเห็นหรือการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ พฤติกรรมเป็นผู้นำความคิดเห็นนี้มีปรากฏอยู่ทั่วไปในสังคมส่วนต่างๆ ไม่ว่าบ้าน ที่ทำงาน โรงเรียน หรือที่ไหนก็ตามที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเกิดขึ้น ผู้นำความคิดเห็นบางคนอาจจะมี อิทธิพลหลายด้าน ตาส่วนมากมักจะมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นเฉพาะเรื่อง ผู้นำความคิดเห็นมักจะ มีลักษณะไม่ต่างจากผู้ตามมากนัก เนื่องจากการเป็นผู้นำความคิดเห็นนั้น ผู้นำกับผู้ตามมักจะต้องมีความสัมพันธ์กันค่อนข้างใกล้ชิด ทั้งสองฝ่ายจึงต้องมีความคล้ายคลึงกันพอสมควร แต่โดยทั่วไปแล้วผู้นำความคิดเห็นมักจะมีการศึกษา มีรายได้ หรือมีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมสูงกว่าผู้ตามเล็กน้อย นอกจากนี้ผู้นำความคิดเห็นมักจะติดต่อกับโลกภายนอกมากกว่า เช่น เปิดรับสื่อมวลชนสูงกว่า เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมากกว่า เดินทางไปต่างถิ่นบ่อยกว่า ติดต่อกับโลกภายนอกมากกว่า เช่น เปิดรับสื่อมวลชนสูงกว่าเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมมากกว่าเดินทางไปต่างถิ่นบ่อยกว่า ติดต่อกับบุคคลที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญบ่อยกว่า เป็นต้น นอกจากนี้ผู้นำความคิดเห็นจะต้องมีบทบาทในการแจ้งข้อมูลข่าวสาร และเสนอความคิดเห็นและการตัดสินใจต่อกลุ่มคนต่างๆ ผู้นำความคิดเห็นในเรื่องหนึ่งหรือกิจกรรมหนึ่ง อาจไม่ใช่ผู้นำความคิดเห็นในอีกเรื่องหนึ่งหรือกิจกรรมหนึ่ง ผู้นำความคิดเห็นจะเป็นเสมือนช่องทางการแพร่กระจายข่าวสาร และสร้างเครือข่ายการสื่อสารในสังคมซึ่งจะแพร่กระจายข่าวสาร ผสมผสานความคิดเห็นส่วนตัวไปยังสมาชิกในกลุ่มสังคมนั้น ประสิทธิภาพของผู้นำความคิดเห็น ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายปัจจัย ดังนี้คือ

1. มีความน่าเชื่อถือและมีความสามารถในการเป็นตัวแทนของสมาชิกในกลุ่ม

2. มีความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารแบบซึ่งหน้ากัน (face-to-face communication)

3. มีอำนาจบารมี สามารถให้คุณให้โทษในเรื่องต่างๆ ต่อสมาชิกในสังคมนั้นได้

สำหรับประเภทของผู้นำความคิดเห็นมีอยู่ 2 ประเภท คือ

1. ผู้นำความคิดเห็นระดับท้องถิ่น (local influential) ได้แก่ ผู้นำความคิดเห็นที่สนใจกับที่เกี่ยวข้องเฉพาะภายในท้องถิ่น หรือภายในสังคมเท่านั้น และ

2. ผู้นำความคิดเห็นระดับท้องถิ่น (local influential) ได้แก่ ผู้นำความคิดเห็นที่สนใจต่อกิจกรรมนอกท้องถิ่น หรือนอกสังคมด้วย เช่น กิจกรรมระดับต่างประเทศ หรือระหว่างประเทศ ซึ่งผู้นำความคิดเห็นทั้งสองประเภทมีข้อแตกต่างดังนี้คือ

1. ผู้นำความคิดเห็นระดับท้องถิ่นมักจะมีความผูกพันต่อสมาชิกในสังคมนั้นมากกว่าผู้นำความคิดเห็นระดับกว้างขวาง เนื่องจากผู้นำความเห็นระดับกว้างขวางจะเป็นผู้ที่ออกไปนอกสังคมเสมอ

2. ผู้นำความคิดเห็นทั้งสองประเภท จะเป็นผู้รับข่าวสารมากกว่าบุคคลอื่นในสังคม แต่ความสนใจในเนื้อหาของข่าวสารนั้นแตกต่างกันคือ ผู้นำความคิดเห็นระดับท้องถิ่นนิยมรับข่าวสารที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับชุมชนหรือท้องถิ่นนั้น เช่น หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ข่าวท้องถิ่นส่วนผู้นำความคิดเห็นระดับกว้างขวางนิยมที่จะรับข่าวสารระดับประเทศ เช่น ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ส่วนกลาง วิเคราะห์ข่าวสารจากรายการวิทยุส่วนกลาง

3. ผู้นำความคิดเห็นระดับท่องถิ่นมักจะมีอิทธิพลต่อความคิดเห็นของสมาชิกของ สังคมทุกๆ เรื่อง หรือหลายๆ เรื่อง เช่น เป็นทั้งผู้นำความคิดเห็นด้านสาธารณสุขในหมู่บ้าน ในขณะเดียวกันก็เป็นผู้นำความคิดเห็นด้านการเมืองในหมู่บ้าน รวมทั้งยังเป็นผู้นำความคิดเห็นในด้านอื่นๆ อีกหลายๆ ด้าน ในขณะที่ผู้นำความคิดเห็นระดับกว้างขวางมักจะเป็นผู้นำความคิดเห็นเฉพาะเรื่องหนึ่งเรื่องใด หรือกิจกรรมใดเพียงด้านเดียวเท่านั้น

จากความสำคัญของแนวคิดเกี่ยวกับการสื่อสารสองขั้นตอน (Two-step Flow) และ นำความคิดเห็น (Opinion Leader) มีความเกี่ยวเนื่องกันในลักษณะ การไหลของข่าวสารต่างๆ สามารถแบ่งออกได้สองขั้นตอน คือ ขั้นแรกเป็นการไหลของข่าวสารจากแหล่งสารไปยังผู้นำทาง ความคิดโดยการไหลของข่าวสารในขั้นแรกนี้เป็นการถ่ายทอดข่าวสารในขณะที่ในขั้นที่สองที่ ข่าวสารไหลจากผู้นำทางความคิดไปยังผู้ตามความคิดนั้น การไหลของข่าวสารในขั้นนี้จะเกี่ยวข้องกับการเผยแพร่หรือการกระจายอิทธิพลเพื่อโน้มน้าวใจด้วย หรืออาจกล่าวได้ว่าการสื่อสารสองขั้นตอนนั้น แหล่งสารที่เป็นสื่อมวลชนอาจจะไม่ได้ ส่งสารผ่านไปยังผู้รับสารโดยตรงได้ แต่จะผ่านโยงใยแห่งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในสังคม อีกขั้นหนึ่ง และโยงใยแห่งความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้นมิได้ทำหน้าที่ในการส่งผ่านข่าวสารเพียงอย่างเดียว แต่อาจจะมีบทบาทในการให้สีสัน แต่งเติม ขยายบิดเบือน หรือแปรข่าวสารไปเรื่อย ๆ ดังนั้นระหว่างสื่อมวลชนกับผู้รับสารบางส่วนนั้นจะมีฉากกลั่นกรองคือ ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลที่จะกลั่นกรองสารและแปรเปลี่ยนสารที่ส่งผ่านไปไม่มากก็น้อย ในกระบวนการสื่อทางทางการเมือง บางครั้งมีลักษณะของการสื่อสารสองขั้นตอน กล่าวคือ นักการเมืองมีบทบาทเป็นผู้ส่งสารทางการเมืองซึ่งอาจจะแสดงบทบาทด้วยตนเอง หรือแสดงบทบาทผ่านหัวคะแนนหรือผู้นำความคิดของประชาชน (Opinion Leader) มากพอ ๆ กับสื่อมวลชน ความสัมพันธ์ระหว่างนักการเมือง หัวคะแนน และสื่อมวลชน จึงเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงให้เกิดขึ้นได้ยาก

ดังนั้น ในการสื่อสารที่เกิดขึ้นนักการเมืองจึงมักจะมีบทบาทเป็นผู้ส่งสารและเป็นแหล่งข่าวสำหรับสื่อมวลชน หรืออาจกล่าวได้ว่า ไม่ว่าจะอยู่บทบาทใด เนื้อหาข่าวสารที่เกิดขึ้น มักจะเกี่ยวเนื่องกับนักการเมืองเสมอไม่ว่าจะโดยตรง หรือโดยอ้อม

โดยสรุปแล้ว “ทฤษฎีสื่อคือผู้กำหนดกฎเกณฑ์ต่างๆ” (McLuhan’s Media Law Theory) หรือ กลุ่มนักทฤษฎีที่เชื่อว่าเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นตัวกำหนด หรือเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสามารถเป็นตัวชี้นำ (Technological Determinism) ที่ส่งผลต่อการกำหนดการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ในสังคมได้ โดยแนวคิดนี้ประกอบด้วยกฎเกณฑ์หลัก ๆ ที่เกี่ยวข้อง 4 ข้อ คือ

1. กฎแห่งความ รีบเร่ง (Law of acceleration) เช่น การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อตอบสนองต่อวิธีการสื่อสารที่รีบเร่ง รวดเร็ว ในปัจจุบัน

2. กฎแห่งความล้าสมัย (Law of obsolescence) เช่น การใช้วิธีการส่งจดหมายผ่านอีเมล (e-mail) แทนการส่งจดหมายด้วยระบบเดิม การเปลี่ยนวิธีการเก็บหนังสือในรูปแบบของแผ่นซีดีรอม (CD-ROM) แทนด้วยการเก็บแบบเดิม

3. กฎแห่งการหลอมรวม หรือการบูรณาการสื่อ (Law of synthesis or convergence) อันเป็นการเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ เพื่อเสริมสร้างซึ่งกันและกัน เช่น การประชุมทางไกลผ่าน video conference การใช้ห้องสนทนาอิเล็กทรอนิกส์กับคนเฉพาะกลุ่มในเฉพาะในบางประเด็น

4. กฎแห่งการสืบค้น (Law of retrieval) ที่เทคโนโลยีสารสนเทศสามารถที่จะเอื้อประโยชน์ได้ เช่น การออกแบบระบบฐานข้อมูลต่างๆ

“เทคโนโลยีการสื่อสาร” เป็นคำที่ใช้ในความหมายซึ่งครอบคลุมถึงศิลปะการสื่อสาร วิธีการ กระบวนการ เครื่องมืออุปกรณ์ที่มีความเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าและส่งเสริมเพิ่มพูนสมรรถนะ คุณภาพ ประสิทธิผลและประสิทธิภาพการสื่อสารของมนุษย์ รวมถึงการแสวงหาข่าวสาร การเก็บสาร การส่งสารและผลสะท้อนกลับ

การสื่อสารทางการเมืองในยุคสื่อเก่านั้น เป็นการส่งสารผ่านช่องทางสื่อที่มีลักษณะเป็นแนวดิ่ง โดย มีเป้าหมายเพื่อการครอบงำ ในรูปของบทบรรณาธิการ บทวิเคราะห์ข่าว ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและนโยบายต่างๆ ของรัฐบาล และสถาบันการเมืองอื่นๆ ที่ต้องการให้ประชาชนได้รับรู้ การสื่อสารที่มีเป้าหมายเพื่อการครอบงำดังกล่าว ทำให้ประชาชนส่วนหนึ่งมีปฏิกิริยาตอบโต้ การสื่อสารทางการเมืองใน 2 ลักษณะ คือ “กลัวและหลีกเลี่ยงที่จะสื่อสาร” กับ “เบื่อและเกิดการเพิกเฉย ที่จะติดตามข่าวสารการเมือง” ซึ่งปฏิกิริยาทั้งสองแบบนี้ล้วนแต่ส่งผลเสียกับระบอบการปกครองแบบ ประชาธิปไตยที่ประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางการเมืองทั้งสิ้น

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

แนวความคิดที่เกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น มีวิวัฒนาการมายาวนานบางประเทศโดยเฉพาะประเทศที่เจริญแล้ว การส่วนท้องถิ่นของประเทศเหล่านั้นมักจะเกิดขึ้นก่อนมีประเทศเสียอีก แต่ในบางประเทศโดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาทั้งหลาย การปกครองส่วนท้องถิ่นมักเกิดขึ้นทีหลังจากที่มีการตั้งประเทศแล้ว

2.4.1 ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

ประทาน คงฤทธิศึกษากร (2546, หน้า 24) การปกครองท้องถิ่นเป็นระบบการปกครองที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ และโดยนัยนี้จะเกิดองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นโดยคนในท้องถิ่นนั้นๆ องค์การนี้จัดตั้งและถูกควบคุมโดยรัฐบาล แต่ก็มีอำนาจในการกำหนดนโยบายและควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเอง

อุทัย หิรัญโต (2540, หน้า 8) การปกครองท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจการบางอย่างโดยดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความต้องการของตน การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดเป็นองค์การมีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสม จะปราศจากการควบคุมของรัฐหาได้ไม่เพราะการปกครองท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

ชูศักดิ์ เที่ยงตรง (2545, หน้า 16) ความหมาย “การปกครองท้องถิ่น หมายถึงการปกครองที่รัฐบาลกลางได้มอบอำนาจให้ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองที่เกิดจากหลักการกระจายอำนาจ ในการปกครองร่วมรับผิดชอบทั้งหมด หรือแต่เพียงบางส่วนในการบริหารงานภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่และอาณาเขตของตนที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย

ประหยัด หงส์ทองคำ (2551, หน้า 7) ความหมายไว้ว่า “การปกครองท้องถิ่น หมายถึงการปกครองส่วนหนึ่งของประเทศซึ่งมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควรอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ไม่มากจนมีผลกระทบกระเทือนต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐเพราะชุมชนท้องถิ่นมิใช่ชุมชนที่มีอธิปไตย องค์กรปกครองท้องถิ่นมีสิทธิตามกฎหมายและมีองค์กรที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นนั้นเอง

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึงการปกครองที่มาจากการกระจายอำนาจทางการปกครองของรัฐ ให้มีอำนาจปกครองตนเองภายใต้การควบคุมของรัฐโดยมีเจ้าหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน

2.4.2 องค์ประกอบการปกครองส่วนท้องถิ่น

ระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ คือ

1. สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่าหากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้นจะมีความเข้มแข็งว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้นเป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีโยบายที่จะกระจายอำนาจอย่างแท้จริง

2. พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นมีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชนจึงได้มีกฎเกณฑ์ที่จะกำหนดพื้นที่และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่นออกเป็น 2 ระดับ คือ หน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็กและระดับขนาดใหญ่ สำหรับขนาดของพื้นที่จากการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ โดยองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรม (UNESCO) องค์การอนามัย (WHO) และสำนักกิจการสังคม (Bureau of Social Affair) ได้ให้ความเห็นว่าหน่วยการปกครองท้องถิ่นที่สามารถให้บริการและบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพได้ ควรมีประชากรประมาณ 50,000 คน แต่ก็ยังมีปัจจัยอื่นที่จะต้องพิจารณาด้วย เช่น ประสิทธิภาพในการบริหารรายได้ และบุคลากร เป็นต้น (ประหยัด หงส์ทองคำ, 2551. หน้า 18)

3. การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

4. องค์การนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลางหรือรัฐบาลแห่งชาติมีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎ ข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้นๆ

5. การเลือกตั้ง สมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

6. อิสระในการปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการปฏิบัติกิจการภายในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานทางราชการ

7. งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

8. การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้นแล้งยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐเพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชนโดยส่วนรวม โดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ทั้งมิได้หมายความว่ามีอิสระเต็มที่ทีเดียว คงหมายถึงเฉพาะอิสระ

ในการดำเนินการเท่านั้น เพราะมิฉะนั้นแล้วท้องถิ่นจะกลายเป็นรัฐอธิปไตยไป รัฐจึงต้องสงวนอำนาจในการควบคุม ดูแลอยู่

องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวข้างต้นนี้สอดคล้องกับคำกล่าวของ (Jacques Moreau) ได้กล่าวว่า องค์กรปกครองท้องถิ่นจะต้องมีองค์ประกอบสำคัญ 5 ประการ ได้แก่

1. มีพื้นที่รับผิดชอบที่ชัดเจน
2. มีสถานะเป็นนิติบุคคลมหาชน
3. มีองค์กรเป็นของตนเอง
4. มีภารกิจเหน้าที่เกี่ยวกับผลประโยชน์ของตนเอง
5. มีการกำกับดูแลจากรัฐ

การปกครองท้องถิ่นกำหนดขึ้นบนพื้นฐานทฤษฎีการกระจายอำนาจและอุดมการณ์ประชาธิปไตย ซึ่งมุ่งเปิดโอกาสและสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการทางการเมืองและกิจกรรมการปกครองตนเองในระดับหนึ่ง ซึ่งจะเห็นได้จากลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่นที่เน้นการมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง มีการเลือกตั้ง มีองค์การหรือสถาบันที่จำเป็นในการปกครองตนเอง และที่สำคัญก็คือ ประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างกว้างขวาง (โกวิท พวงงาม, 2546. หน้า 25-27)

สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่นเป็นองค์กรที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง มีการเลือกตั้ง มีองค์การหรือสถาบันที่จำเป็นในการปกครองตนเอง และที่สำคัญก็คือ ประชาชนในท้องถิ่นจะมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างกว้างขวาง

2.4.3 วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

1. ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ทั้งทางด้านการเงิน ตัวบุคคล ตลอดจนเวลาที่ใช้ในการดำเนินการ

2. เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

3. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน

การปกครองท้องถิ่นเป็นการกระจายอำนาจไปยังท้องถิ่น เพื่อที่ภาครัฐสามารถที่จะบริหารและปกครองท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึงตามแนวทางประชาธิปไตย รูปแบบของการบริหารและการจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอนาคตจึงจะต้องเป็นแบบผู้บริหารท้องถิ่นมีอำนาจมาก ทำหน้าที่บริหารกิจการต่างๆ ตามอำนาจ หน้าที่ และงบประมาณที่ได้รับอนุมัติจากสภาท้องถิ่นให้เป็นไปตามกฎและระเบียบที่กำหนดไว้และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับบนจะดำเนินการในการให้บริหารสาธารณะพื้นฐานที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับล่างหรือประเภทที่หนึ่งไม่ได้ดำเนินการหรือไม่

อาจดำเนินการได้ พร้อมทั้งมีการประสานงานและให้ความร่วมมือกับรัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับล่างด้วย (จันทรานี สงวนนาม, 2545. หน้า 4-5)

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์ในการช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล ซึ่งการปกครองท้องถิ่นเป็นหลักการกระจายอำนาจของรัฐบาล เพื่อให้ท้องถิ่นปกครองดูแลกันเอง และเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเพราะความต้องการของประชาชนย่อมมีความแตกต่างกันตามลักษณะพื้นที่

2.5 บริบทของพื้นที่ที่ศึกษา

ข้อมูลเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

1. ลักษณะที่ตั้ง

ที่ตั้งเทศบาลเมืองคอหงส์ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของเทศบาลนครหาดใหญ่ ห่างจากที่ว่าการอำเภอ 2.5 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดสงขลา ประมาณ 30 กิโลเมตร ห่างจากกรุงเทพมหานคร 1,125 กิโลเมตร

2. อาณาเขต

เทศบาลเมืองคอหงส์มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ เทศบาลเมืองคลองแหและเทสบาลเมืองน้ำน้อย
- ทิศใต้ติดต่อกับ เทศบาลเมืองบ้านพรุและเทศบาลตำบลบ้านไร่
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งใหญ่ และองค์การบริหารส่วนตำบลนาหม่อม
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ เทศบาลนครหาดใหญ่และเทศบาลเมืองควนลัง

3. ประชากร

เขตเทศบาลเมืองคอหงส์ มีประชากรทั้งสิ้น 34,555 คน แยกเป็นชาย 14,586 คน และหญิง 19,969 คน จำนวนครัวเรือน 28,719 ครัวเรือน (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2564) แบ่งเป็น 30 ชุมชน ร้อยละ 40 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 30 ประกอบอาชีพค้าขาย ร้อยละ 25 ประกอบอาชีพทางการเกษตร ร้อยละ 5 ประกอบอาชีพรับราชการและอื่นๆ ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 98 ศาสนาอื่นๆ ร้อยละ 2

4. ลักษณะภูมิประเทศ

เทศบาลเมืองคอหงส์ มีขนาดพื้นที่ 34.75 ตารางกิโลเมตร หรือ 21,606.3 ไร่ พื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบเชิงเขาคอหงส์ลาดลงไปสู่คลอง อู่ตะเภาเป็นเส้นแนว ของเขตตำบลควนลังกับตำบลคอหงส์ สภาพดินส่วนใหญ่เป็นดินลูกรังและดินร่วนปนทรายมีบางแห่งเป็นดินเหนียว

5. ลักษณะภูมิอากาศ

เทศบาลเมืองคอหงส์ตั้งอยู่ในเขตอิทธิพลของลงมรสุมเมืองร้อนมีลมมรสุม พัดผ่านประจำทุกปี คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม ถึงกลางเดือนมกราคม และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม จากอิทธิพลของลมมรสุมดังกล่าว ส่งผลให้มีฤดูกาลเพียง 2 ฤดู คือ ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนกรกฎาคม และฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนสิงหาคมถึงเดือนมกราคม

6. การตั้งถิ่นฐานชุมชน

พื้นที่ชุมชนโดยรอบพื้นที่เทศบาลเมืองคอหงส์มีลักษณะการตั้งถิ่นฐานชุมชนในพื้นที่ที่อยู่ระหว่างที่ราบลุ่ม (ทางน้ำหลาก) กับพื้นที่ภูเขาสูงด้านทิศตะวันออกของชุมชน เช่น ถนนสายปุณณกัณฑ์ ซึ่งเป็นลักษณะของการพักอาศัยรองรับกลุ่มนักเรียน นักศึกษา เนื่องจากพื้นที่มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์อยู่เคียงข้างจึงถือเป็นชุมชนที่มีอายุการตั้งถิ่นฐานไม่นานมาก

7. ลักษณะย่านกิจกรรมในชุมชน

1) กิจกรรมย่านพื้นที่พักอาศัย

ประกอบด้วยย่านพักอาศัยดั้งเดิม ที่มีการก่อตั้งชุมชนควบคู่กับการพัฒนาชุมชนเมืองหาดใหญ่ รวมทั้งพื้นที่ชุมชนขยายตัวรองรับกลุ่มแรงงานระดับกลาง

2) กิจกรรมย่านพาณิชยกรรม

ส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมพาณิชยกรรมบริการชุมชนพักอาศัยในพื้นที่ส่วนต่างๆ ลักษณะจะเป็นร้านค้าขนาดย่อม เช่นพื้นที่บริเวณชุมชนบ้านทุ่งรี โดยเฉพาะส่วนที่ติดกับมหาวิทยาลัยกลุ่มกิจกรรมพาณิชยกรรมจะมีความเข้มแข็ง มากกว่าบริเวณอื่น เนื่องจากกลุ่มผู้ใช้พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มนักศึกษาที่มีพักอยู่ในบริเวณดังกล่าว การบริการจะเน้นที่ ร้านอาหาร เครื่องดื่ม ร้านถ่ายเอกสารและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน เป็นต้น พื้นที่ย่านพาณิชยกรรมบริเวณชุมชนบ้านเกาะหมี ซึ่งเป็นบริเวณตลาดสดและตลาดนัดตามช่วงเวลา และยังมีร้านค้าบางส่วนที่เปิดบริการชุมชน ย่านพาณิชยกรรมบริเวณริมถนนสายหลัก (ทางหลวงแผ่นดินสาย 407) มีอิทธิพลต่อพื้นที่เทศบาลเมืองคอหงส์เนื่องจากเป็นพื้นที่ต่อเนื่องกับเขตเทศบาลนครหาดใหญ่ ลักษณะกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมบริการชุมชนและสัญจรไปมาของคนเดินทาง

3) กิจกรรมย่านราชการและสถาบันการศึกษา

กิจกรรมย่านราชการและสถาบันการศึกษาในพื้นที่เทศบาลเมืองคอหงส์ ถือเป็นย่านที่มีความสำคัญต่อแนวทางการขยายตัวเมืองเป็นอย่างมาก กิจกรรมด้านสถาบันที่สำคัญในพื้นที่ได้แก่ สถาบันการศึกษาระดับมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่)

4) กิจกรรมย่านอุตสาหกรรม

ลักษณะพื้นที่กิจกรรมอุตสาหกรรมในพื้นที่ยังไม่มีการกระจายตัว ส่วนใหญ่จะเกาะกลุ่มตั้งอยู่บริเวณพื้นที่รับถนนทางหลวงแผ่นดินสาย 43 ซึ่งเป็นเส้นทางสำคัญเชื่อมต่อไปสู่พื้นที่จังหวัดปัตตานี ซึ่งเป็นที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมต่างๆ กิจกรรมของโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นโรงงานที่กิจการเกี่ยวกับการแปรรูปอาหารต่างๆ

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พบว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องควรแก่การนำมาเป็นข้อมูลวิเคราะห์ดังนี้

นิตรีญา สนั่นเมือง (2560, หน้า 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา อันได้แก่สังคหวัตถุ 4 คือ (1) ทาน การให้ (2) ปิยวาจา การรู้จักพูดจาไพเราะอ่อนหวาน (3) อัตถจริยา รู้จักเกื้อกูลกัน (4) สมานัตตตา รู้จักการวางตนสม่ำเสมอและให้เข้ากับคนอื่น โดยหลักธรรมนี้สามารถนำมาประยุกต์กับการทำงานและการสมาคมกับบุคคลต่างๆ ได้ โดยผ่านพฤติกรรมตามธรรมชาติ อันได้แก่ ทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดี ทั้งด้านการงานและส่วนตัว ให้ความคุ้นเคยเป็นกันเอง และสนใจในทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานอื่น ชมเชย และสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาที่ทำงานดีและประพฤติดีและจัดให้มีการฝึกอบรม ประชุมสัมมนา แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้เกิดความรู้และสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ

พงศ์ศักดิ์ บุญธรรมกุล (2562, หน้า 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “พฤติกรรมด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหาร ตามหลักพุทธธรรมในทัศนะครูอาจารย์ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารตามหลักพุทธธรรมในทัศนะ ครูอาจารย์ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ตามความหมายของหมวดธรรมทั้ง 3 หมวด ได้แก่ ฆราวาสธรรม 4 สังคหวัตถุ 4 และพรหมวิหาร 4 โดยเฉลี่ยมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเป็นราย หมวดธรรมพบว่า มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน หมวดธรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษา อาชีวศึกษามีพฤติกรรมมากกว่าหมวดธรรมอื่นๆ ได้แก่ ฆราวาสธรรม 4 รองลงมา ได้แก่ สังคหวัตถุ 4 ส่วนหมวดธรรมที่ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษามีพฤติกรรมน้อยกว่าหมวด ธรรมอื่น ได้แก่ พรหมวิหาร 4

พระยุทธภูมิ ธมฺมธโร (สังชาดี) (2559, หน้า 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ตามความคิดเห็นของประชาชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเนื้อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม” ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นต่อบริการบริหารส่วนตำบลตามหลักสังคหวัตถุ 4 ความคิดเห็นของประชาชนแตกต่างกัน

พระสราวุธ กิตฺติปุณฺโณ (2560, หน้า ข) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม” ผลการวิจัยพบว่า อายุ การบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัต 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม แตกต่างกัน ในด้านทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับด้านอื่นๆ ความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักสังคหวัตถุ 4 ขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนนางหงส์ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม ไม่แตกต่างกัน

ราชันย์ ธงชัย (2560, หน้า ข) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง“ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในการลงบัญชีทหารกองเกินตามแนวสังคหวัตถุ 4 ของหน่วยงานสัสดีอำเภอเมือง จังหวัดระยอง” ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในการลงบัญชีทหารกองเกิน ด้านทาน เป็นอันดับแรก รองลงมามีความพึงพอใจต่อการให้บริการ ในด้านปิยวาจา และสุดท้ายมีความพึงพอใจต่อการให้บริการในด้านอัตถจริยา โดยภาพรวมมีความพึงพอในอยู่ในระดับมาก

พรกมล ชูนุกูลพงษ์ (2552, หน้า 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง” ผลการวิจัยพบว่า การปลูกฝังบุคลากรให้มีจิตใต้สำนึกในการให้บริการ มีการบริการประชาชนในเชิงรุก พัฒนาให้บุคลากรมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนที่มารับการบริการอยู่ในระดับมาก

พระสักชัย จิตฺตสุโภ (ลุ่ยดี) (2554, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเทศบาลนครนครสวรรค์" การวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักงานเทศบาลนครนครสวรรค์ตามหลักสังคหวัตถุ 4 2) เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของสำนักงานเทศบาลนครนครสวรรค์ตามหลักสังคหวัตถุ 4 จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อศึกษาแนวทางการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 เพื่อพัฒนาการให้บริการของสำนักงานเทศบาลนครนครสวรรค์ ศึกษาการวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนผู้มารับบริการที่สำนักงานเทศบาลนครนครสวรรค์ จำนวน 384 คน ซึ่งใช้วิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการและค่ามาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนที่มารับการบริการจากสำนักงานเทศบาลนครนครสวรรค์ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.7 มีอายุ 20–35 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.2 มีการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 32.8 มีอาชีพค้าขาย/นักธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 29.4 มีรายได้ 7,000–15,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 37.2 ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเทศบาลนครนครสวรรค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการให้บริการอยู่ในระดับมากทุกด้าน ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเทศบาลนครนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้ต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเทศบาลนครนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แนวทางการนำหลักสังคหวัตถุ 4 มาประยุกต์ใช้ในการให้บริการของสำนักงานเทศบาลนคร นครสวรรค์ เจ้าหน้าที่ควรมีความเอาใจใส่ในการให้บริการ ให้คำแนะนำช่วยเหลือประชาชนอย่างเต็มที่ ให้ความสะดวกรวดเร็วในการบริการ ใช้วาจาน้ำเสียงที่สุภาพอ่อนโยนมีไมตรีจิต ไม่แสดงอารมณ์และท่าทางที่ไม่เหมาะสม มีความกระตือรือร้นในการบริการ ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อ เสียสละเพื่อการบริการที่ดี วางตนเป็นกลางไม่เลือกปฏิบัติ ให้ความเสมอภาคเท่าเทียมอย่างเสมอต้นเสมอปลาย และพร้อมจะรับฟังปัญหา ช่วยเหลือและแก้ไขปรับปรุงงานด้านบริการให้ดีขึ้นอย่างเต็มความสามารถ ให้ประชาชนเกิดความพึงพอใจสูงสุดต่อไป

สมหมาย บัวจันทร์ (2560, หน้า 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์และยกระดับความพึงพอใจใน การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร”ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจต่อ การให้บริการด้านสมานัตตตามากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ ด้านทาน ด้านอัตถจริยา และ ลำดับสุดท้าย คือ ด้านปิยวาจา เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล แล้วพบว่าบุคคลที่มีระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความพึงพอใจต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ มีผลไม่ต่างกันตามแนวสังคหวัตถุ 4 ของหน่วยสัสดีอำเภอเมือง จังหวัดระยอง มีความพึงพอใจ ต่อการให้บริการในระดับมาก

จุฑารัตน์ สัมฤทธิ์ผล (2561, หน้า ข) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กระบวนการสื่อสารของนักการเมืองรุ่นใหม่ในการเข้าสู่อาชีพนักการเมือง มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาการสื่อสารในการเลือกอาชีพนักการเมือง การสื่อสารในการเลือกองค์กรพรรคการเมือง โดยชีวิธีการสัมภาษณ์เจาะลึก

(In-depth Interview) นักการเมืองรุ่นใหม่จากพรรคการเมือง 4 พรรค ได้แก่ พรรคไทยรักไทย พรรคประชาธิปไตย พรรคชาติพัฒนา และพรรคชาติไทย จำนวน 66 คน สรุปผลการศึกษาได้นี้

1. การเข้าสู่อาชีพนักการเมืองของนักการเมืองรุ่นใหม่มีแรงจูงใจจากครอบครัวความสนใจหรือกิจกรรมด้านการเมือง การได้รับการชักชวนจากบุคคลในวงการการเมือง และภาวะกดดันที่ส่งผลกระทบต่อการประกอบอาชีพเดิม ส่วนช่องทางการสื่อสารทางการเมืองส่วนใหญ่ใช้ช่องทางการสื่อสารจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเมืองระดับท้องถิ่น การเข้าร่วมกิจกรรมการเมืองกับนักการเมือง และการสื่อสารกับแกนนำพรรคการเมือง

2. นักการเมืองรุ่นใหม่ส่วนใหญ่ได้รับแรงจูงใจในการเข้าสู่พรรคการเมืองจากผู้นำนโยบาย และอุดมการณ์ทางการเมือง โดยส่วนใหญ่ใช้ช่องทางการสื่อสารในการเข้าสู่พรรคได้แก่ การสื่อสารกับแกนนำพรรค การเข้าเป็นสมาชิกพรรค และการสื่อสารกับสมาชิกในครอบครัวที่เป็นนักการเมืองมาก่อน

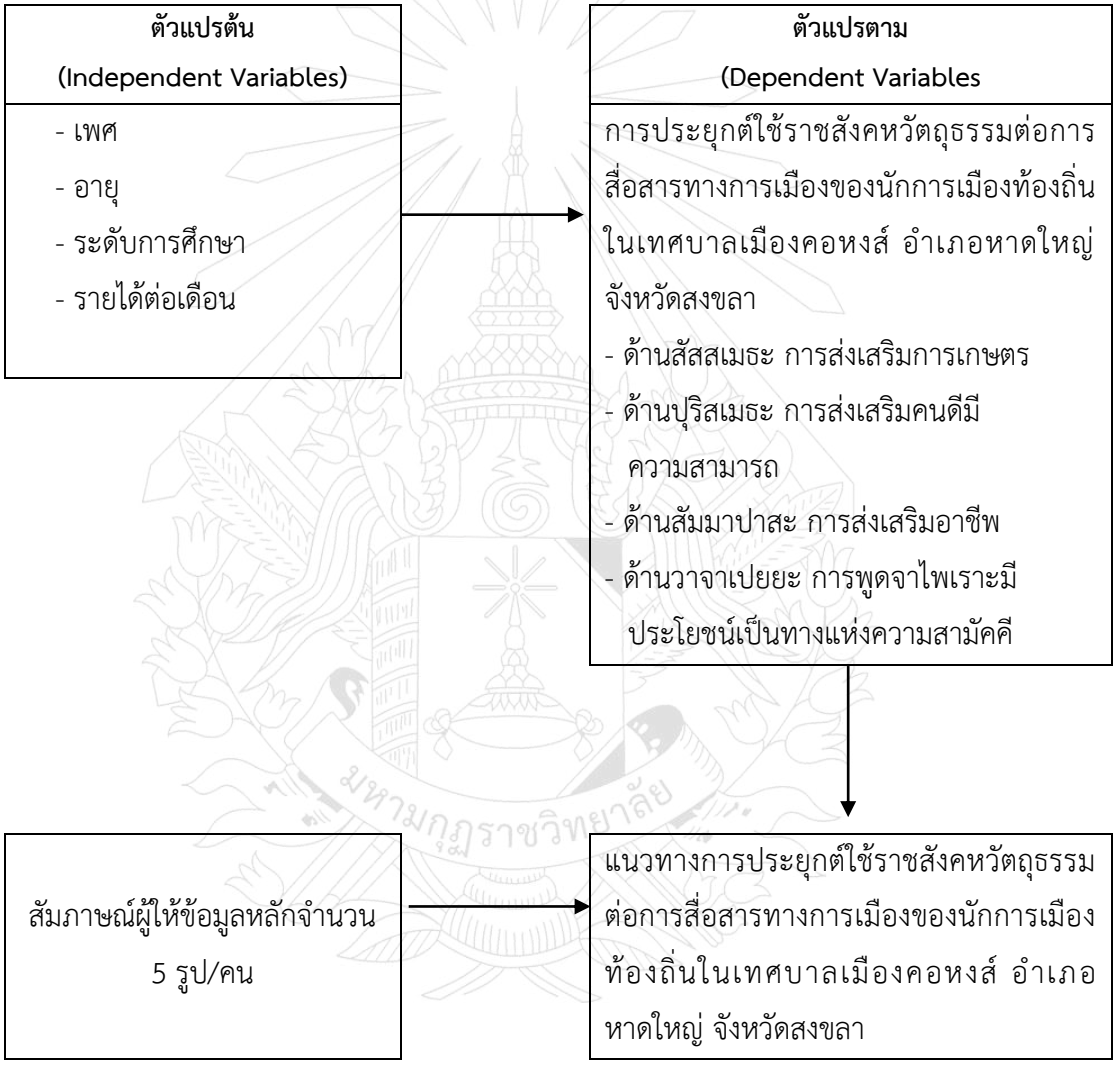
3. นักการเมืองรุ่นใหม่ได้รับการหล่อหลอมให้เข้าสู่การเป็นสมาชิกพรรคกาเมืองโดยกระบวนการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมต่างๆ ที่จัดขึ้นโดยพรรคการเมืองและการสร้างความสัมพันธ์กับสมาชิกในพรรค

พระประเสริฐ สนฺตจิตโต (2562, หน้า 12) ผลการวิจัยพบว่าการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตปทุมวันกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$=3.95) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านได้แก่ด้านทาน ด้านปิยวาจา ด้านอัตถจริยา และด้านสมานัตตตา พบว่าประชาชนที่เข้ามาใช้บริการที่สำนักงานเขตปทุมวันต่อการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตปทุมวัน กรุงเทพมหานครอยู่ในระดับมากทุกด้าน

จากการค้นคว้าผู้วิจัยสรุปได้ว่า ราชสังคหวัตถุ เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ของนักปกครองหรือนักบริหาร ถ้าทำได้อย่างถูกต้อง สังคมหรือประเทศชาติก็จะมีแต่ความเจริญรุ่งเรือง มั่นคงเป็นปึกแผ่น เมื่อพระราชาสงเคราะห์ประชาชน บ้านเมืองของพระองค์ย่อมเจริญมั่งคั่ง มีข้าวน้ำบริบูรณ์ ปราศจากโจรผู้ร้าย ประชาชนอยู่กันด้วยความสุขสงบปลอดภัยบ้านเรือนไม่จำเป็นต้องปิดประตูใส่กลอนเพื่อป้องกันโจร ผู้ร้าย อย่างไรก็ตามประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข นักการเมืองผู้นำประเทศต้องยึดหลักของนิติธรรม นิติรัฐ หลักความยุติธรรม ความมีคุณธรรม และจริยธรรมเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ ในการปกครองประเทศนั้น สิ่งสำคัญที่สุดคือผู้นำหลักธรรมที่ได้นำเสนอไว้ข้างต้นแล้วเป็นตัวชี้วัดคุณภาพของนักปกครอง และสะท้อนให้เห็นคุณภาพของสังคมประชาชนด้วยหลักธรรม

2.7 สรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ผู้วิจัยได้ยึดเอาแนวคิดของแมคแนร์ (Brian McNair, 2002) ประกอบด้วยตัวแปรต้น (Independent Variables) และตัวแปรตาม (Dependent Variables) ดังนี้

แผนภูมิที่ 2.1 แสดงสรุปกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ได้แก่ ประชากรในเขตเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวนประชากรทั้งหมด 34,555 คน 30 ชุมชน เป็นชาย 14,586 คน เป็นหญิง 19,969 คน (สำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง 2564)

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 379 คน (ส่งศรี ชมภูวงค์, 2559 หน้า 113)

3.1.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้ที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นการวิจัย หรือเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 5 คน

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การสุ่มตามลำดับชั้น (Stratified Random sampling) คำนวณหากลุ่มตัวอย่างโดยแบ่งประชากรในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ออกเป็น 30 ชุมชน ใช้การสุ่มแบบเป็นสัดส่วน แล้วเทียบบัญญัติไตรยางศ์ เพื่อหากลุ่มตัวอย่างจำนวน 379 คน ซึ่งมีวิธีคือ นำจำนวนกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้หาขนาดไว้แล้ว 379 คน คูณกับจำนวนประชากร ซึ่งแบ่งตามชุมชน และทำการหารด้วยจำนวนประชากรทั้งหมดตามตาราง 3.1 เมื่อได้กลุ่มตัวอย่างครบทั้ง 379คนแล้ว จึงทำการสุ่มอย่างมีระบบ โดยการสุ่มหลังคาเรือน คือหาช่วงการสุ่มของหลังเรือนในแต่ละชุมชนการหาช่วงห่าง คือ จำนวนหลังคาเรือนหารด้วยกลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกเพื่อหาช่วงห่างการสุ่มหลังคาเรือนในแต่ชุมชน จากนั้นสุ่มหาหมายเลขเริ่มต้น โดยการสุ่มเลขตั้งแต่ 1 ถึงเลขที่เป็นช่วงห่างที่หาไว้โดยการจับฉลาก จากนั้นใช้ตัวเลขเริ่มต้นบวกด้วยตัวเลขที่เป็นช่วงห่าง สุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกในแต่ละชุมชนทำอย่างนี้จนครบทุกชุมชนจะได้กลุ่มตัวอย่างที่ต้องการตามตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชุมชนของเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ชุมชนที่	บ้าน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านคลองเตย 1	1,200	13
2	บ้านคลองเตย 2	858	9
3	บ้านคลองเตย 3	1,612	18
4	บ้านคลองเตย 4	620	7
5	บ้านคลองเตย 5	1,355	15
6	บ้านคลองเตย 6	2,512	29
7	บ้านคอหงส์ 1	188	2
8	บ้านคอหงส์ 2	1,300	14
9	บ้านคอหงส์ 3	1,412	15
10	บ้านคอหงส์ 4	606	7
11	บ้านคอหงส์ 5	1,030	11
12	บ้านคอหงส์ 6	2,238	25
13	บ้านทุ่งรี 1	1,423	16
14	บ้านทุ่งรี 2	1,475	16
15	บ้านทุ่งรี 3	545	6
16	บ้านทุ่งรี 4	674	7
17	บ้านทุ่งรี 5	175	2
18	บ้านคลองเปล 1	1,166	13
19	บ้านคลองเปล 2	796	9
20	บ้านคลองเปล 3	856	9

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามชุมชนของเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (ต่อ)

ชุมชนที่	บ้าน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
21	บ้านคลองหวะ 1	1,105	12
22	บ้านคลองหวะ 2	1,010	11
23	บ้านคลองหวะ 3	2,122	23
24	บ้านคลองหวะ 4	1,705	19
25	บ้านทุ่งโดน 1	908	10
26	บ้านทุ่งโดน 2	1,474	16
27	บ้านทุ่งโดน 3	924	10
28	บ้านทุ่งโดน 4	1,288	14
29	บ้านปลักธง	1,042	11
30	บ้านในไร่	936	10
	รวม	34,555	379

การหาช่วงห่าง คือ จำนวนหลังคาเรือนหารด้วยกลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกเลขช่วงห่างเท่ากับ 13 หมายเลขเริ่มต้นเท่ากับ 5 ดังนั้นการสุ่มหลังคาเรือน 18 หลัง เลือกกลุ่มตัวอย่าง 1 คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบเชิงคุณภาพ คือ การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับประเด็นการวิจัย หรือเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 5รูป/ คน ประกอบด้วย

ชื่อ	ตำแหน่ง	ที่อยู่
1) พระราชวรเวที ดร.	เจ้าคณะจังหวัดสงขลา	วัดโคกสมานคุณ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
2) พระครูสิริธรรมาภิรัต ผศ.ดร.	รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช
3) รศ.ดร.เดชชาติ ตรีทรัพย์	ผู้ช่วยรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย, วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช
4) นายชวน บริรักษ์	ปลัดเทศบาลเมืองคอหงส์	เทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
5) นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์	นายกเทศมนตรีเมืองคอหงส์	เทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้ง 5 รูป/คน เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์คัดเข้าของงานวิจัย เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ และมีความรู้ ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญทั้งทางด้านทษฎีและทางด้านการปฏิบัติเป็นบุคคลตัวอย่างที่ควรจะนำมาเป็นแบบอย่างของสังคม ที่สอดคล้องตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดของงานวิจัย โดยที่บุคคลทั้ง 5 รูป/คน สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อเป็นการพัฒนาการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Closed-Ended) และแบบสอบถามปลายปิด (Open-Ended) โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ คือ แบบสอบถามสำหรับการวิจัย เรื่องการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา แต่ละข้อคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกและสนทนากลุ่ม ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ดำเนินการดังนี้

3.4.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาเพื่อกำหนดกรอบของแบบสอบถามและคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก

3.4.2 ออกแบบเครื่องมือวิจัย คือแบบสอบถามและคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยแบบสอบถามนั้น ประกอบด้วย ข้อมูล 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ให้ข้อมูล 4 ด้าน ได้แก่ด้านสัสสเมธะ, ด้านปุริสเมธะ, ด้านสัมมาปาสะ, และด้านวาจาเปยยะ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาซึ่งแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และส่วนที่ 3 ข้อคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ตามบริบทของผู้ให้ข้อมูล

3.4.3 นำเครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามและแบบสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก ที่สร้างเสร็จแล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา เพื่อวิเคราะห์ค่าความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหา โดยได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00

3.4.4 ดำเนินการยื่นหนังสือเพื่อขอจริยธรรมในมนุษย์

3.4.5 นำเครื่องมือวิจัยคือแบบสอบถามและคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในงานวิจัย เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือ โดยทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายกับนักการเมืองท้องถิ่น) จำนวน 30 คน

3.4.6 นำผลคะแนนจากการทดลองเครื่องมือวิจัยที่ทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายในงานวิจัย เพื่อหาประสิทธิภาพของเครื่องมือด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .96

3.4.7 นำเครื่องมือวิจัยที่ดำเนินการปรับปรุงสมบูรณ์แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายในงานวิจัย คือ จำนวน 379 คน ในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.5.1 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ ได้ดำเนินศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และรวบรวมข้อมูล เพื่อสร้างเป็นกรอบคำถามของแบบสอบถาม และสร้างแบบสอบถามสำหรับงานวิจัย การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาถูกต้อง และนำมาเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความเชิงเนื้อหาและรับขอเสนอแนะนำมาปรับแก้ไขให้สมบูรณ์ที่สุด และผู้วิจัยได้ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เรียนผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านตรวจสอบเครื่องมือทั้งนี้ เพื่อให้การวิจัยมีความสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ แบบสอบถามที่ได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญมาปรับแก้ไขให้สมบูรณ์และจากนั้นขอคำรับรองจากคณะกรรมการวิจัยในมนุษย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมกุฎราชวิทยาลัย การเก็บรวบรวมข้อมูลการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม จากนักการเมืองท้องถิ่นจำนวน 25 คน ในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

3.5.2 วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ กำหนดประเด็นคำถามเชิงลึกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยจากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้จากแบบสอบถาม การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มารวมรวม วิเคราะห์สังเคราะห์และเรียบเรียงข้อมูลตามวัตถุประสงค์ จากผู้รับการสัมภาษณ์จำนวน 5 ท่าน สำหรับข้อเสนอแนะและวิธีแก้ปัญหา.เพื่อวิเคราะห์ปัญหา, อุปสรรคและแนวทางการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักเมืองท้องถิ่นในเทศบาลคอหงส์อำเภอหาดใหญ่จังหวัดสงขลา

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม จำนวน 379 ชุด จากประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยแยกวิเคราะห์ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน วิเคราะห์แจกแจงความถี่ (Frequency) คำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชน ที่มีต่อการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ตามตัวแปรตามโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตามเกณฑ์การให้คะแนนของลิเคิร์ท ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง ประยุกต์ใช้ในระดับมากที่สุด
คะแนน 4 หมายถึง ประยุกต์ใช้ในระดับมาก
คะแนน 3 หมายถึง ประยุกต์ใช้ในระดับปานกลาง
คะแนน 2 หมายถึง ประยุกต์ใช้ในระดับน้อย
คะแนน 1 หมายถึง ประยุกต์ใช้ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยของกลุ่ม มีดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	แปลความว่า	ประยุกต์ใช้	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	แปลความว่า	ประยุกต์ใช้	มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	แปลความว่า	ประยุกต์ใช้	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50-2.50	แปลความว่า	ประยุกต์ใช้	น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	แปลความว่า	ประยุกต์ใช้	น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 วิเคราะห์การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ตามเกณฑ์การให้คะแนนของไลเคิร์ท แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์แปลความหมายของลคิอร์ทเช่นเดียวกับตอนที่ 2

ตอนที่ 4 วิเคราะห์เปรียบเทียบการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน เพื่อนำไปสู่การทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติ T-test และ F-test และเมื่อพบความแตกต่างเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ่และกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง

เพื่อการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยเรียงลำดับเป็นประเด็นสำคัญประกอบการพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูล

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิจัยในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ก. หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหาโดยหาความสอดคล้องของความคิดเห็นผู้เชี่ยวชาญระหว่างข้อคำถามแต่ละข้อกับวัตถุประสงค์ (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2559, หน้า 31) โดยใช้สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ข. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์เอลฟา (a - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2559, หน้า 69)

$$a = \frac{n}{n-1}\left\{1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2}\right\}$$

a แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อคำถาม

$\sum s_i^2$ แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนทั้งฉบับ

2. สถิติพื้นฐาน

ก หาค่าร้อยละ (Percentage) (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2559, หน้า 70) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยใช้สูตร

$$\text{ร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนที่ต้องการหา} \times 100}{\text{จำนวนทั้งหมด}}$$

ข ค่าเฉลี่ย (Mean) (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2547, หน้า 70) โดยใช้สูตร

$$\overline{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนประชากร

ค ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2559, หน้า 74) โดยใช้สูตร

$$S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ SD. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมกำลังสองของคะแนนทั้งหมด

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่า

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และ 2) เพื่อวิเคราะห์ปัญหา,อุปสรรคและแนวทางการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักเมืองท้องถิ่นในเทศบาลคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงผสานวิธี (Mixed Methods) โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในเขตเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาใน จำนวน 379 รูป/คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายตามลำดับ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ตอน ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ผลการวิเคราะห์การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

4.3 สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

4.4 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ ดังนี้

$\overline{X}$ หมายถึง คะแนนค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 379 คน เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน โดยนำมาแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n)	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	176	46.43
2. หญิง	203	53.57
รวม	379	100.00
อายุ		
1. 18-40 ปี	120	31.66
2. 41--60 ปี	183	48.29
3. 61 ปีขึ้นไป	76	20.05
รวม	379	100.00
ระดับการศึกษา		
1. ประถมศึกษา	94	24.80
2. มัธยมศึกษาเทียบเท่า	96	25.32
3. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	66	17.43
4. ปริญญาตรี หรือสูงกว่า	123	32.45
รวม	379	100.00
รายได้ต่อเดือน		
1. ต่ำกว่า 10,000 บาท	116	31.00
2. 10,001-30,000 บาท	189	50.00
3. 30,001 บาทขึ้นไป	74	19.00
รวม	**379**	**100.00**

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. **เพศ** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 53.57 และเพศชาย จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 46.43

2. **อายุ** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 41-60 ปี จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 48.29 รองลงมาอายุ 18-40 ปีขึ้นไป จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 31.66 และอายุระหว่าง 61 ปีขึ้นไป จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 20.05

3. **ระดับการศึกษา** ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 32.45 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 25.32 ระดับประถมศึกษา จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.80 และระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 17.43

4. **รายได้ต่อเดือน** ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้ต่อเดือน 10,00-30,000 บาท จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 และรายได้ต่อเดือน 30,000 บาทขึ้นไป จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00

4.2 ผลการวิเคราะห์การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยรวม

การวิเคราะห์การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยการหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยรวม

การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรม	ระดับความคิดเห็น		
	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล
ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร)	3.60	0.31	มาก
ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ)	3.86	0.30	มาก
ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ)	3.87	0.26	มาก
ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี)	3.67	0.33	มาก
รวม	**3.72**	**0.13**	**มาก**

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยรวม ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.72, S.D. = 0.13) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.87, S.D. = 0.26) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ)ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.86, S.D. = 0.30) อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.60, S.D. = 0.31) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร)

ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร)	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านเห็นว่านักการเมืองมีการรณรงค์ให้เกษตรกรงดใช้สารเคมีในการทำการเกษตรมากน้อยเพียงใด	3.48	0.56	ปานกลาง
2. ท่านเห็นว่านักการเมืองใช้วิธีการสื่อสารเพื่อให้ประชาชนเข้าใจการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากน้อยเพียงใด	3.64	0.48	มาก
3. ท่านเห็นว่านักการเมืองมีการจัดหาหลักสูตรระยะสั้นเพื่อฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้ในการประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด	3.53	0.66	มาก
4. ท่านคิดว่านักการเมืองมีความรู้ ความเข้าใจถึงปัญหาในการสื่อสารทางการเมืองเพื่อแก้ปัญหาอาชีพเกษตรกรรมมากน้อยเพียงใด	3.74	0.66	มาก
5. ท่านคิดว่านักการเมืองมีการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมทางการเกษตร เช่น งานชาวสวน การประกวดสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร	3.62	0.51	มาก
รวม	**3.60**	**0.31**	**มาก**

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร) ซึ่งมีค่าแปลผล โดยรวม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = 0.31) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตาม ค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 4 ที่ว่า ท่านคิดว่านักการเมืองมีความรู้ ความเข้าใจถึงปัญหาในการสื่อสารทางการเมืองเพื่อแก้ปัญหาอาชีพเกษตรกรรมมากน้อยเพียงใดค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.74, S.D. = 0.66) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ที่ว่าท่านเห็นว่านักการเมืองใช้วิธีการสื่อสารเพื่อให้ประชาชนเข้าใจการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.64, S.D. = 0.48) อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 1 ที่ว่า ท่านเห็นว่านักการเมืองมีการรณรงค์ให้เกษตรกรงดใช้สารเคมีในการทำการเกษตรมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.48, S.D. = 0.56) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ)

ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ)	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านคิดว่านักการเมืองมีการส่งเสริมให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีตามหลักพุทธธรรมมากน้อยเพียงใด	4.33	0.57	มาก
2. ท่านเห็นว่านักการเมืองมีการใช้สื่อรณรงค์ให้ข้าราชการประพฤติ ดีปฏิบัติชอบในหน้าที่การงานของตนมากน้อยเพียงใด	3.41	0.55	ปานกลาง
3. ท่านเห็นว่านักการเมืองควรมีช่องทางการสื่อสารเพื่อเพิ่มศักยภาพของตนมากน้อยเพียงใด	3.73	0.61	มาก
4. นักการเมืองส่งเสริมให้รางวัลแก่คนที่ทำดี ประพฤติดีเป็นแบบอย่างของสังคม	3.96	0.50	มาก
5. นักการเมืองส่งเสริมให้คนที่มีความรู้ความสามารถได้ใช้ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพที่ตัวเองถนัด	3.52	0.41	มาก
รวม	**3.86**	**0.30**	**มาก**

จากตารางที่ 4.4 พบว่า การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ) ซึ่งมีค่าแปลผล โดยรวม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.86, S.D. = 0.30) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตาม ค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ 1 ที่ว่า ท่านคิดว่านักการเมืองมีการส่งเสริมให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีตามหลักพุทธธรรมมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.57) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 4 ที่ว่า นักการเมืองส่งเสริมให้รางวัลแก่คนที่ทำดี ประพฤติดี เป็นแบบอย่างของสังคม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.96, S.D. = 0.50) อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 2 ที่ว่า ท่านเห็นว่านักการเมืองมีการใช้สื่อรณรงค์ให้ข้าราชการประพฤติดีปฏิบัติชอบในหน้าที่การงานของตนมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.41, S.D. = 0.55) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ)

ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ)	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านคิดว่านักการเมืองมีการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบ อาชีพและส่งเสริมอาชีพของประชาชนในท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด	3.86	0.55	มาก
2. ท่านคิดว่านักการเมืองสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสในการประกอบสัมมาชีพมากน้อยเพียงใด	3.96	0.50	มาก
3. ท่านคิดว่านักการเมืองควรส่งเสริมอาชีพและแสดงสินค้าเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนในชุมชนมีรายได้	3.74	0.58	มาก
4. ท่านคิดว่านักการเมืองมีการจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพให้กับคนพิการ ผู้สูงอายุ เพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัวมากน้อยเพียงใด	3.94	0.48	มาก
5. ท่านคิดว่านักการเมืองส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพของประชาชน	3.60	0.46	มาก
รวม	**3.87**	**0.26**	**มาก**

จากตารางที่ 4.5 พบว่า การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ) ซึ่งมีค่าแปลผล โดยรวม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = 0.31) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตาม ค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 2 ที่ว่า ท่านคิดว่านักการเมืองสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสในการประกอบสัมมาชีพมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.96, S.D. = 0.50) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 4 ที่ว่า ท่านคิดว่านักการเมืองมีการจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพให้กับคนพิการ ผู้สูงอายุ เพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัวมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.94, S.D. = 0.48) อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 5 ที่ว่าท่านคิดว่านักการเมืองส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพของประชาชน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = 0.46) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี)

ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี)	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ท่านคิดว่านักการเมืองเป็นบุคคลที่รู้จักพูด รู้จักปราศรัยไพเราะ สุภาพนุ่มนวลกับสาธารณชนมากน้อยเพียงใด	3.64	0.58	มาก
2. ท่านคิดว่านักการเมืองรู้จักใช้คำพูดให้เหมาะสมกับคนฟังตามวัย ตามสถานการณ์มากน้อยเพียงใด	3.84	0.61	มาก
3. ท่านคิดว่านักการเมืองต้องรู้จักโน้มน้าวประชาชนให้ทำความดียกย่องการทำความดีมากน้อยเพียงใด	3.81	0.61	มาก
4. ท่านคิดว่านักการเมืองมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่น ยกย่องให้เกียรติ มีความเห็นอกเห็นใจด้วยความจริงใจมากน้อยเพียงใด	3.71	0.71	มาก
5. ท่านคิดว่านักการเมืองส่งเสริมให้มีกิจกรรมในหมู่บ้านเพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่คณะและเพื่อสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างประชาชนกับนักการเมืองมากน้อยเพียงใด	3.02	0.61	ปานกลาง
รวม	**3.67**	**0.33**	**มาก**

จากตารางที่ 4.6 พบว่า การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี) ซึ่งมีค่าแปลผล โดยรวม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.87, S.D. = 0.26) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตาม ค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ 2 ที่ว่าท่านคิดว่านักการเมืองรู้จักใช้คำพูดให้เหมาะสมกับคนฟังตามวัย ตามสถานการณ์มากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.84, S.D. = 0.610) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 3 ที่ว่า ท่านคิดว่านักการเมืองต้องรู้จักโน้มน้าวประชาชนให้ทำความดียกย่องการทำความดีมากน้อยเพียงใดค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.81, S.D. = 0.61) อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 ที่ว่าท่านคิดว่านักการเมืองส่งเสริมให้มีกิจกรรมในหมู่บ้านเพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่คณะและเพื่อสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างประชาชนกับนักการเมืองมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.02, S.D. = 0.61) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

4.3 สรุปข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ดังนี้

1) ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร)

1. ควรศึกษาปัญหาในการทำการเกษตรที่ประชาชนประสบปัญหาอยู่ในขณะนี้

2. ควรส่งเสริมและให้ความรู้กับประชาชนในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นแนวทางหรือหลักในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียง

3. ควรให้บริการหรือระบบที่ช่วยเหลือประชาชนโดยวิธีการให้การศึกษา เพื่อปรับปรุงวิธีการและเทคนิคทางการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและรายได้

2) ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ)

1. ควรส่งเสริมให้คนที่มีความรู้ ความสามารถได้ประกอบอาชีพตามความสามารถที่มี

2. ควรสนับสนุนให้ประชาชนประพฤติดี ปฏิบัติดี มีความซื่อสัตย์สุจริตในการดำรงชีวิต

3. ส่งเสริมให้คนดีมีความสามารถได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

3) ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ)

1. ควรจัดให้มีการฝึกอาชีพ ฝึกอบรมตามความต้องการของประชาชน

2. เทศบาลควรสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยี ในการส่งเสริมอาชีพของชุมชน

3. ควรส่งเสริมให้เกิดการสร้างรายได้และทุนหมุนเวียนภายในชุมชน

4. สนับสนุนให้เกิดผลิตภัณฑ์ชุมชน และพัฒนาให้มีคุณภาพไปสู่ตลาดภายนอกอย่างมีมาตรฐานสากล

4) ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี)

1. ควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมต่างๆเพื่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชน

2. ควรส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน พูดดี ทำดี คิดดี

3. นักการเมืองควรพูดจาสื่อสารกับประชนชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม

4.4 ผลการวิเคราะห์การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็นที่ 1 ตามความคิดเห็นของท่านการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร) ควรเป็นอย่างไร ?

พระราชวรเวที ดร. (เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร) ควรเป็นไปตามแนวนโยบายของภาครัฐและเป็นไปตามความต้องการของประชาชน โดยเน้นความต้องการของประชาชน ซึ่งปัจจุบันเทศบาลได้พยายามนำราชสังคหวัตถุธรรมข้อนี้มาประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมเนื่องจากเป็นชุมชนเมือง แต่เน้นกลุ่มแม่ค้าคนกลาง ที่รับสินค้าทางการเกษตรมาจำหน่ายมากกว่าเป็นผู้ผลิต

พระครูสิริธรรมาภิรัต ผศ.ดร. (เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่า การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมถือเป็นหลักรัฐศาสตร์ของการเป็นผู้นำ การที่จะพัฒนาชุมชนหรือพัฒนาท้องถิ่น เราจะต้องพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งสำคัญที่สุดเราจะต้องส่งเสริมอาชีพให้แด่ประชาชน โดยอาชีพส่วนใหญ่ของประชาชนในภาคใต้นั้น เป็นอาชีพการเกษตร ฉะนั้นการที่เราจะส่งเสริมอาชีพให้เขาสามารถพึ่งพาตนเองได้ ไม่เป็นหนี้ไม่เป็นสินจะต้องทำอย่างไร เราจึงจะต้องทำให้เขาพออยู่พอกินได้ตามเศรษฐกิจของในหลวงรัชกาลที่ 9 หรือเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง ทางผู้นำจะต้องแก้ปัญหาตั้งแต่เรื่องของนโยบายว่าควรส่งเสริมอย่างไรเกี่ยวกับอาชีพให้ประชาชน สามารถดำรงต่อได้อย่างไร อาทิเช่น ตอนนี้พบปัญหาผลผลิตตกต่ำ เราผลิตแล้วเราจะขายให้กับใคร เราจะลดต้นทุนในการผลิตได้อย่างไรบ้าง อีกทั้งเราจะเชื่อมโยงเครือข่ายทางการผลิตให้เข้ากับสินค้าได้อย่างไรบ้าง ซึ่งผู้นำจะต้องมีนโยบายมารองรับ และชัดเจนตั้งแต่การวางแผน การผลิต การจำหน่าย การใช้จ่ายเพื่อลดต้นทุน และเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ทำให้ผู้นำจะต้องมีการสื่อสารและชี้แจงให้ชัดเจนว่าในปีนี้มีนโยบายแบบใด แผนบริหารจัดการเป็นอย่างไร ที่จะวางแผนทางการเกษตรให้กับประชาชนอย่างไร และอีกหนึ่งสิ่งที่สำคัญนั่นคือ ช่องทางของการสื่อสาร ไม่เพียงแต่ติดประกาศเพียงอย่างเดียว เราจะต้องมีช่องทางในการสื่อสารที่เข้าถึงประชาชนให้ได้มากที่สุด เช่นการเข้าถึงผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน เราจำเป็นต้องเรียกมาประชุม และกระจายให้ประชาชนได้รับรู้ถึงนโยบายที่จะทำในปีนี้ ในส่วนของผู้รับสาร เราจำเป็นจะต้องสำรวจว่าเขามีสถานภาพเป็นอย่างไร เขามีศักยภาพที่จะรับรู้ถึงช่องทางที่เราสื่อสารมากน้อยเพียงใด เพราะการที่เราจะสื่อสารกับประชาชน เราจะต้องสื่อสารในภาษาเดียวกันมิฉะนั้นจะเกิดปัญหาการไม่เข้าใจกัน หรือเข้าใจไม่ตรงกัน เนื่องจากใช้ภาษาคนละภาษากัน เราจึงต้องให้ความสำคัญทั้งตัวผู้สื่อสารที่จะต้องมีนโยบายที่ชัดเจน ช่องทางการสื่อสารสามารถเข้าถึงประชาชนได้ง่าย ด้วยภาษาที่ชาวบ้านเข้าใจง่าย ในเรื่องของการใช้สัสสเมธ

รศ.ดร.เดชชาติ ตรีทรัพย์ (เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าการประยุกต์ใช้หลักราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมือง ด้านสัสสเมธะ คือการส่งเสริมอาชีพทางการเกษตร เป็นการส่งเสริมอาชีพทางการเกษตร โดยทางเทศบาล ได้ทำการสำรวจว่า อาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรจะต้องรู้ประเด็นปัญหาที่ประชาชนเจอ และสามารถนำไปพัฒนา ให้สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ สามารถส่งเสริมอาชีพของประชาชนได้มากน้อยเพียงใด จะต้องมีระบบการวางแผนที่ดีเพื่อนำมาปรับใช้กับด้านการเกษตรได้อย่างไร เนื่องจากโรคระบาดโควิด มีผลกระทบต่อประชาชนที่ทำการเกษตร จึงต้องนำปัญหาเหล่านั้น มาเป็นข้อคิด เพื่อเตรียมรับมือให้พร้อม หากจะต้องเจอปัญหานั้นอีก

นายชวน บริรักษ์ (เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่า ได้ดำเนินการให้ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรของเทศบาลเมืองคอหงส์เป็นโครงการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการและการขยายพันธุ์ พันธุ์สัตว์โดยอบรมให้ความรู้ การทำการเกษตรตามศาสตร์พระราชาและขยายพันธุ์พืชแจกจ่ายให้ประชาชนที่สนใจ เป็นพืชผักที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น พริก มะเขือ ตะไคร้ เห็ดฟาง โดยการทำโครงการแจกจ่ายพันธ์พืช และส่งเสริมการเลี้ยงปลา เลี้ยงกบ เลี้ยงไก่ รวมถึงอื่นๆ ตลอดจนเป็นแหล่งขยายพันธุ์พืช ดอกไม้ต้นทองอุไร ส่งเสริมการปลูกกาแฟ

นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์ (เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าสำหรับเทศบาลเมืองคอหงส์เอง ถือว่าเป็นเมืองที่กึ่งเมืองกึ่งเกษตร ฉะนั้นการส่งเสริมในเรื่องของทางเทศบาลเองตอนนี้เรามีนโยบายที่จะทำเมืองคอหงส์ให้เป็นเมืองกาแฟนะครับ เพื่อที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาในเทศบาลเมืองคอหงส์ให้มีสินค้าที่มีชื่อเสียงชั้นนำ ตอนนี้เราก็ได้สร้างสตอรี่ขึ้นมาบนบริเวณเขาคอหงส์ คือจะนำชาวบ้านไปปลูกกาแฟบนเขาคอหงส์ เป็นกาแฟต้นแรกนะครับ ซึ่งตรงนี้ทางเราก็จะมองในเรื่องของงานด้านการเกษตรว่า ทิศทางของเมือง เราควรจะเดินไปในทิศทางไหน นอกจากนี้แล้วทำเมืองคอหงส์ให้เป็นเมืองท่องเที่ยว คือคอหงส์เองแล้ว ภาพรวมก็จะเป็นภูเขาเป็นอะไรต่างๆ เราก็จะมีนโยบายในด้านที่จะดึงนักท่องเที่ยวเข้ามา ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสมุนไพรนะครับ ตอนนี้เราทำงานร่วมกับทาง ม.อ.ในงานวิจัย ทาง ม.อ.ก็จะผลิตสมุนไพรเพื่อจำหน่าย ซึ่งเราเองก็จะให้ชาวบ้านปลูกสมุนไพรต่างๆส่งให้กับทาง ม.อ. เพราะว่าตอนนี้ปัญหาส่วนใหญ่ของพี่น้องประชาชนในการทำการเกษตรก็คือ ทำแล้วไม่รู้จะขายให้กับใคร แต่วันนี้ทางเราก็จะพยายามให้เกษตรกรปลูกแล้วสามารถจำหน่ายได้ ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ โดยเฉพาะพวกสมุนไพรก็จะเหมาะกับทางเทศบาลเมืองคอหงส์

สรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร) ตามแนวนโยบายของภาครัฐและเป็นไปตามความต้องการของประชาชน โดยเน้นความต้องการของประชาชน การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมถือเป็นหลักรัฐศาสตร์ของการเป็นผู้นำ การ

ที่จะพัฒนาชุมชนหรือพัฒนาท้องถิ่น เราจะต้องพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งสำคัญที่สุดจะต้องส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน โดยอาชีพส่วนใหญ่ของประชาชนในภาคใต้นั้น เป็นอาชีพการเกษตร ฉะนั้นการที่จะส่งเสริมอาชีพให้เขาสามารถพึ่งพาตนเองได้ ไม่เป็นหนี้ไม่เป็นสินจะต้องทำให้เขาพออยู่พอกินได้ตามเศรษฐกิจของในหลวงรัชกาลที่ 9 หรือเศรษฐกิจพอเพียง ทางผู้นำจะต้องแก้ปัญหาตั้งแต่เรื่องของนโยบาย ซึ่งผู้นำจะต้องมีนโยบายมารองรับ และชัดเจนตั้งแต่การวางแผนการผลิต การจำหน่าย การใช้จ่ายเพื่อลดต้นทุน และเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ทำให้ผู้นำจะต้องมีการสื่อสารและชี้แจงให้ชัดเจน แผนบริหารจัดการวางแผนทางการเกษตรให้กับประชาชน มีช่องทางของการสื่อสาร ที่เข้าถึงประชาชนให้ได้มากที่สุด และกระจายให้ประชาชนได้รับรู้ถึงนโยบายที่จะทำการที่จะสื่อสารกับประชาชนจะต้องสื่อสารในภาษาเดียวกันมิฉะนั้นจะเกิดปัญหาการไม่เข้าใจกัน หรือเข้าใจไม่ตรงกัน เนื่องจากใช้ภาษาคนละภาษากัน จึงต้องให้ความสำคัญทั้งตัวผู้สื่อสารที่จะต้องมีนโยบายที่ชัดเจน ช่องทางการสื่อสารสามารถเข้าถึงประชาชนได้ง่าย ด้วยภาษาที่ชาวบ้านเข้าใจง่ายในเรื่องของการใช้สัสสเมธะ

ประเด็นที่ 2 ตามความคิดเห็นของท่านการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ) ควรเป็นอย่างไร ?

พระราชวรเวที ดร. (เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ ด้านปุริสเมธะ(การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ) ส่งเสริมตามหลักการทำงาน เน้นความรู้ความสามารถสนองนโยบายของเทศบาล และสนองตอบความต้องการของประชาชนเน้นการทำงานแบบเต็มความรู้เต็มความสามารถเต็มเวลา และเต็มใจให้บริการ ปัจจุบันเทศบาลพยายามสนับสนุนบุคลากรให้เน้นการให้บริการให้ประชาชนมีความพึงพอใจสูงสุด

พระครูสิริธรรมาภิรัต ผศ.ดร. (เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าการส่งเสริมคนดีมีความสามารถ เป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะถ้าหากเราใช้คนไม่เหมาะสมกับงาน จะทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จ จึงจะต้องจัดสรรคนที่มีความรู้ความสามารถ ความถนัดของแต่ละคนให้เหมาะสมกับงาน ไม่ว่าจะการมีวาทศิลป์ในการพูด รู้จักวิธีการต่างๆในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ เพราะในการบริหาร จำเป็นจะต้องใช้หลักคัดกรองคน เพื่อนำมาพัฒนาในการที่จะส่งเสริมคนที่มีความดีความสามารถ ตามหลักปัคคัณนะเห ปัคคะหาระหัง คือการข่มคนที่ควรข่ม ยกย่องคนที่ควรยกย่อง ถ้าหากเราข่มคนที่ควรยกย่อง และดันไปยกย่องคนที่ไม่ดี อาจจะทำให้องค์กรเกิดความเสียหายร้ายแรงได้ เพราะฉะนั้นผู้นำองค์กรจะต้องมีความฉลาดในการใช้คน หรือที่เรียกกันว่า วิธูโร คือการฉลาดเฉพาะทางที่ เช่นการจัดการว่างานประเภทนี้ควรใช้คนแบบไหนมารับผิดชอบ จะทำให้การ

สื่อสารทางการเมืองประสบความสำเร็จ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้คนดีได้พัฒนาศักยภาพในการทำงานตามหลักของการบริหารคน

รศ.ดร.เดชชาติ ตรีทรัพย์ (เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าโดยบุคคลตัวอย่างคือ ท่านนายกเทศบาลเมืองคอหงส์ ได้นำหลักราชสังคหวัตถุมาประยุกต์ในการสื่อสารทางการเมือง ทำให้ท่านเป็นบุคคลที่มีการวางตัวที่ดี พูดจาไพเราะ มีการให้ความร่วมมือในทุกด้าน คอยช่วยเหลือประชาชนที่มีความเดือดร้อนอยู่เสมอ โดยปกติแล้วไม่ว่าจะทำงานในด้านใดก็ตาม จะต้องมีความซื่อสัตย์ มีคุณธรรมจริยธรรม ในการทำงาน ทำให้ท่านได้รับการยกย่อง เพราะฉะนั้นนักการเมืองจำเป็นจะต้องมีคุณธรรมและนำหลักราชสังคหวัตถุมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันให้เป็นกิจวัตร

นายชวน บริรักษ์ (เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่า เทศบาลคอหงส์ได้จัดทำโครงการคัดเลือกบุคคลต้นแบบของชุมชน โดยการมอบโล่ประกาศเกียรติคุณให้กับประชาชนทุกชุมชน จำนวน 30 ชุมชนซึ่งเป็นบุคคลที่อุทิศเวลาและทำคุณประโยชน์ให้กับเทศบาล รวมถึงการมอบประกาศเกียรติบัตรให้กับแกนนำด้านสุขภาพ และคัดเลือกคนดีศรีคอหงส์เพื่อมอบโล่ประกาศเกียรติคุณให้กับคนคอหงส์ที่ทำคุณประโยชน์ให้กับชุมชน และสำหรับบุคคลภายในเทศบาลได้มีการคัดเลือกบุคลากรเทศบาลโดยมีพนักงานเทศบาล พนักงานอัตราจ้างและพนักงานจ้างเหมาเป็นตัวแทนของเทศบาล “คนดีศรีเทศบาลเมืองคอหงส์”โดยการคัดเลือก โดยใช้วิธีการโหวตลงคะแนนเสียงและคัดเลือกตัวแทนดังกล่าว 3 เดือนครั้ง โดยทำตลอดทั้งปี เพื่อส่งเสริมบุคลากรที่ปฏิบัติงานขยันขันแข็ง ปฏิบัติดี เป็นแบบอย่างให้กับบุคลากรของหน่วยงาน

นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์ (เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าโดยเฉพาะตัวองค์กรเองนะครับ ทางเทศบาลเมืองคอหงส์ได้คิดโครงการคนดีเมืองคอหงส์ โดยเฉพาะในเมืองคอหงส์ของตอนนี้ ทางเทศบาลมีคนงานหรือพนักงานทั้งหมดประมาณ 500 คน ก็จะทำโครงการนี้ขึ้นมาเพื่อให้พนักงานของได้โหวต โดยใน 2-3 เดือนนี้จะมีการโหวตเพื่อที่จะเอาคนดีขึ้นมานำองค์กรสนับสนุนคนที่ทำความดีและมีคนเห็นเทศบาลเองก็จะทำให้เป็นกิจวัตรประจำปี โดยปีหนึ่งจะมี 2-3 รอบเพื่อให้ชาวบ้านตามชุมชนต่างๆ ได้โหวตเพื่อให้ยกย่องคนแต่ละสาขาขึ้นมา เราก็จะนำคนเหล่านั้นเข้ามาทำงานร่วมกับเทศบาลเมืองคอหงส์ เพื่อสนับสนุนคนดีให้เข้ามาทำงานมากขึ้น

สรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ) การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ เป็นสิ่งที่สำคัญมาก ถ้าหากเราใช้คนไม่เหมาะสมกับงาน จะทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จ จึงจะต้องจัดสรรคนที่มีความรู้ความสามารถ ความถนัดของแต่ละคนให้เหมาะสมกับงาน ไม่ว่าจะการมีวาทศิลป์ในการพูด รู้จักวิธีการต่างๆ ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ เพราะในการบริหารจำเป็นจะต้องใช้หลักคัดกรองคน เพื่อนำมาพัฒนาในการที่จะส่งเสริมคนที่มีความดีความสามารถตามหลักปัคคัณนะเห ปัคคะหาระหัง คือการข่มคนที่ควรข่ม ยก

ย่องคนที่ควรยกย่อง ถ้าหากเราข่มคนที่ควรยกย่อง และดันไปยกย่องคนที่ไม่ดี อาจจะทำให้องค์กรเกิดความเสียหายร้ายแรงได้ เพราะฉะนั้นผู้นำองค์กรจะต้องมีความฉลาดในการใช้คน หรือที่เรียกกันว่า วิธูโร คือการฉลาดเฉพาะทางที่ เช่นการจัดการว่างานประเภทนี้ควรใช้คนแบบไหนมารับผิดชอบจะทำให้การสื่อสารทางการเมืองประสบความสำเร็จ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้คนดีได้พัฒนาศักยภาพในการทำงานตามหลักของการบริหารคน

ประเด็นที่ 3 ตามความคิดเห็นของท่านการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ) ควรเป็นอย่างไร ?

พระราชวรเวที ดร. (เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ) การส่งเสริมอาชีพ ควรจัดการตามความรู้ ความสามารถ และประการสำคัญตามความต้องการของผู้เข้าใช้บริการ ปัจจุบันเทศบาลได้พยายามทำสิ่งเหล่านี้ตามกรอบนโยบายอยู่แล้ว และดำเนินการผ่านกลุ่มแม่บ้านของแต่ละชุมชน

พระครูสิริธรรมาภิรัต ผศ.ดร. (เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าการส่งเสริมอาชีพเราจำเป็นจะต้องสำรวจผู้นำว่ามีความรอบรู้ข้อมูลข่าวสารมากน้อยเพียงใด เนื่องจากฐานข้อมูลอาชีพของประชาชนในชุมชน เป็นข้อมูลที่มีความเฉพาะเจาะจง ว่าในชุมชนนั้นมีอาชีพอะไรบ้าง ประชาชนกลุ่มไหนมีความต้องการอะไร อย่างไร ต้องการให้ช่วยเหลือหรือสนับสนุนอย่างไรบ้าง เนื่องจากในบางครั้งประชาชนมีความสามารถ แต่ขาดโอกาสในการเข้าถึง ทำให้ผู้นำจำเป็นจะต้องสร้างโอกาสในกับประชาชน ทำให้สามารถลืมตาอ้าปากได้ เนื่องจากในการส่งเสริมอาชีพนั้นจะต้องส่งเสริมตามความถนัดของประชาชน ไม่เพียงแต่ส่งเสริมตามที่ผู้นำอยากจะส่งเสริม ทางผู้นำจึงจะต้องมีการสำรวจว่า ประชาชนหรือชาวบ้าน เขามีความถนัดในด้านใด ปัจจุบันประกอบอาชีพอะไร และเราสามารถส่งเสริมเขาได้อย่างไรบ้าง ถ้าหากเราไม่มีการสำรวจ อาจทำให้ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะเหตุนี้จึงต้องส่งเสริมตามความถนัดและความสมัครใจของประชาชน

รศ.ดร.เดชชาติ ตรีทรัพย์ (เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าการส่งเสริมอาชีพ ให้กับประชาชนที่มีความสามารถแต่ไม่ทีต้นทุน เนื่องจากสถานภาพของแต่ละบุคคลมีไม่เท่ากัน บางคนมีความรู้ความสามารถแต่ไม่มีต้นทุนในการลงทุน เราจึงต้องมีนโยบายที่ส่งเสริมอาชีพที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้อย่างเท่าเทียมกันช่วยเหลือและสนับสนุนประชาชนให้สามารถพัฒนาอาชีพ พัฒนาตน ให้เป็นไปในทิศทางที่ดี และสามารถพึ่งพาตัวเองได้

นายชวน บริรักษ์ (เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่า เทศบาลได้ส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนโดยการอบรมให้ความรู้ขายของออนไลน์ ให้สถานประกอบการและประชาชนที่สนใจและมีตลาดสินค้าออนไลน์เป็น app ของเทศบาลซึ่งเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่สามารถขายสินค้าได้

ทั่วโลก และส่งเสริมอบรมให้ความรู้ และส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่สนใจเข้าอบรม ที่ กศน.หาดใหญ่อบรมให้ประชาชนฟรีตลอดจนเทศบาลอบรมให้ความรู้เป็นกลุ่ม เช่น กลุ่มเครื่องแกง กลุ่มน้ำพริก กลุ่มทำขนมโดยมีการสอนวิธีการ โดยมีการสอนทำขนมหลายหลักสูตรให้กับประชาชนที่สนใจ และให้อบรมผ่านศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรเทศบาลคอหงส์ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของเทศบาลเมืองคอหงส์ ที่ว่า “เมืองคอหงส์ เมืองแห่งการเรียนรู้สู่สมาร์ทซิตี้”

นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์ (เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าสำหรับการส่งเสริมอาชีพนี้ถือว่ามีความสำคัญมาก และโดยเฉพาะเรื่องของแต่ละชุมชนตอนนี้ ทางกองสวัสดิ์เราจะลงไปสนับสนุนให้ชุมชนต่างๆ สามารถผลิตสินค้าที่นำทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการทำขนม ทำน้ำดื่ม และในทุกสาขาอาชีพ ในตอนนี้ทางเรามีแอปเมืองคอหงส์ ซึ่งเราก็จะใช้แอปตรงนี้ในการที่จะสร้างเงินสร้างอาชีพในกับคนในชุมชน เพราะตอนนี้เราเพิ่งได้รับรางวัลจากสำนักนายกรัฐมนตรี ในเรื่องของท้องถิ่นดิจิตอล เพราะฉะนั้น เราก็จะส่งเสริมด้านอาชีพ เรื่องของการค้าขายออนไลน์ ซึ่งปัจจุบันนี้หลายคนน่าจะเล็งเห็นช่องทางตรงนี้ ในการช่วยพี่น้องประชาชน และในปีนี้ก็จะมีการฝึกให้มีความสามารถในการค้าขายออนไลน์ได้ น่าจะเป็นอีกช่องหนึ่งที่สนับสนุนเรื่องของการค้าขายออนไลน์และอาชีพต่างๆ ได้

สรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ) การส่งเสริมอาชีพถือว่ามีความสำคัญมาก และโดยเฉพาะเรื่องของแต่ละชุมชนองค์กรจะต้องลงไปสนับสนุนให้ชุมชนต่างๆ สามารถผลิตสินค้าที่นำทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการทำขนม ทำน้ำดื่ม และในทุกสาขาอาชีพ การส่งเสริมอาชีพจำเป็นจะต้องสำรวจผู้นำว่ามีความรอบรู้ข้อมูลข่าวสารมากน้อยเพียงใด เนื่องจากฐานข้อมูลอาชีพของประชาชนในชุมชน เป็นข้อมูลที่มีความเฉพาะเจาะจง ว่าในชุมชนนั้นมีอาชีพอะไรบ้าง ประชาชนกลุ่มไหนมีความต้องการอะไร อย่างไร ต้องการให้ช่วยเหลือหรือสนับสนุนอย่างไรบ้าง เนื่องจากในบางครั้งประชาชนมีความสามารถ แต่ขาดโอกาสในการเข้าถึง ทำให้ผู้นำจำเป็นจะต้องสร้างโอกาสในกับประชาชน ทำให้สามารถลืมตาอ้าปากได้ เนื่องจากในการส่งเสริมอาชีพนั้นจะต้องส่งเสริมตามความถนัดของประชาชน ไม่เพียงแต่ส่งเสริมตามที่ผู้นำอยากจะส่งเสริม ทางผู้นำจึงจะต้องมีการสำรวจว่า ประชาชนหรือชาวบ้าน เขามีความถนัดในด้านใด ปัจจุบันประกอบอาชีพอะไร และสามารถส่งเสริมได้อย่างไรบ้าง ถ้าหากไม่มีการสำรวจ อาจทำให้ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะเหตุนี้จึงต้องส่งเสริมตามความถนัดและความสมัครใจของประชาชน

ประเด็นที่ 4 ตามความคิดเห็นของท่านการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี) ควรเป็นอย่างไร?

พระราชวรเวที ดร. (เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี) การประยุกต์ใช้ธรรมข้อนี้เป็นนโยบายของเทศบาลโดยตรงอยู่แล้ว และประสบผลอยู่ในระดับเป็นที่พอใจของประชาชน

พระครูสิริธรรมาภิรัต ผศ.ดร. (เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าการพูดจาไพเราะ เป็นเรื่องของการสร้างความสมัครสมาน สามัคคี ให้เกิดขึ้นในกลุ่มของประชาชนในชุมชนและต่างชุมชนก็ดี โดยใช้หลักธรรมนี้ในการปกครองคนให้เป็นไปในทิศทางที่ดีให้ได้ เพราะในการเป็นผู้นำที่ดี การสื่อสารเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดอีกหนึ่งอย่าง ถ้าหากเราสื่อสารไม่ถูกต้อง อาจทำให้เกิดปัญหาตามมาในภายหลังได้ อาทิเช่น การตำหนิต่อหน้าสาธารณะชน ทำให้เกิดความอับอาย ซึ่งการตำหนิควรตำหนิในที่ที่มีความเป็นส่วนตัว เพื่อทำให้บุคคลที่โดนตำหนิ สามารถนำไปปรับปรุงได้ โดยไม่เกิดความอับอาย ตามหลักของพระพุทธเจ้า คือการพูดแต่ความจริง พูดจาอ่อนหวาน พูดด้วยเจตนาที่ดี และสำคัญที่สุดคือการพูดในถูกเวลา รู้จักกาลเทศะ ทำให้สามารถมัดใจคนได้ด้วยคำพูด เพราะฉะนั้นการที่จะส่งเสริม หรือว่าสื่อสารทางการเมือง จะต้องคำนึกถึงการสื่อสารที่ดี ไม่ว่าจะเป็น ผู้สื่อสาร ผู้รับสาร หรือสารที่จะสื่อออกไป จะต้องมีความชัดเจน และสามารถเข้าใจได้ง่าย ว่ามีแบบแผนหรือยุทธศาสตร์อะไรบ้าง ที่สำคัญคือช่องทางการสื่อสาร ต้องสื่อสารให้สามารถเข้าถึงข้อมูล เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกเพศทุกวัย ให้ได้มากที่สุด ทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน เพราะฉะนั้นนี่คือสิ่งที่ นักการเมือง หรือว่าผู้นำท้องถิ่นที่ควรนำไปประยุกต์ใช้ได้ ในส่วนของราชสังคหวัตถุที่สื่อสารทางการเมือง ซึ่งการสื่อสารทางการเมืองที่จะประสบผลสำเร็จได้นั้น จะต้องมีองค์ประกอบของการสื่อสารที่ดี

รศ.ดร.เดชชาติ ตรีทรัพย์ (เมื่อวันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าการพูดจาไพเราะ เป็นสิ่งที่สำคัญเป็นอย่างมาในการทำงาน ของนักการเมือง หากสื่อสารไม่ตรงกันอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิด เนื่องจากนักการเมืองไม่เพียงแต่สื่อสารกันเพียงภายในองค์กร ในบางครั้งอาจต้องสื่อสารกับประชาชนในชุมชนของตนเองและต่างชุมชน โดยการใช้หลักธรรมนี้สามารถสร้างความสัมพันธ์อันดีให้กับชุมชนได้ในระยะยาว เพราะฉะนั้นแล้วการเป็นผู้นำที่ดี การสื่อสารเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดอีกหนึ่งอย่าง

นายชวน บริรักษ์ (เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี) ส่งเสริมให้บุคลากรของเทศบาลเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติราชการ โดยการให้บริการประชาชนด้วยความเป็นเลิศ การพูดจาสุภาพ อ่อนน้อม ให้เหมาะสมกับคำกล่าวที่ว่า ผู้มาใช้บริการเป็นนายของเรา และบริการเป็นมิตรและเที่ยงธรรม มีการจัดลำดับคิวการให้บริการ เพื่อความสะดวก รวดเร็ว ตรงไปตรงมากับผู้มาติดต่อราชการ การให้บริการถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ เรื่องอะไรที่เป็นการให้บริการฟรี ห้ามเก็บค่าใช้จ่ายโดยเด็ดขาด และเรื่องอะไรที่มีค่าธรรมเนียมก็ให้เก็บไปตามที่กำหนดไว้ และใช้มาตรฐานจริยธรรมขององค์กรต้องประพฤติปฏิบัติอยู่ภายใต้กรอบระเบียบวินัย กฎหมาย ยึดการให้บริการประชาชนเป็นเลิศ และส่งเสริมความรักความสามัคคีในองค์กร

นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์ (เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2566) ให้สัมภาษณ์ว่าสำหรับวาจา เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง ผมมองว่าวันนี้เราพยายามที่จะให้ทางองค์การศึกษาเข้าไปสอนต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ต้นน้ำก็คือมีศูนย์เด็กเล็ก เราก็จะนำโครงการเหล่านี้เข้าไปแนะนำเด็กให้พูดจา เพราะเราเป็นเมืองของการท่องเที่ยว ฉะนั้นภาษาต่างๆ จะต้องมีความสำคัญอย่างยิ่ง และนโยบายหลักของเมืองคอหงส์ก็คือ เทศบาลจะเน้นเรื่องของการศึกษา ปีนี้เทศบาลก็ได้เปิดเป็นโรงเรียนประถมศึกษา เทศบาลเชื่อว่าต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ต่อไปพี่น้องประชาชนในเขตคอหงส์ ก็จะมีการพูด และวัฒนธรรมของภาษาใต้ เทศบาลก็จะให้ความสำคัญในการต่อยอดวัฒนธรรมให้เป็นสากลด้วย

สรุปได้ว่า การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี)เป็นเรื่องของการสร้างความสมัครสมาน สามัคคี ให้เกิดขึ้นในกลุ่มของประชาชนในชุมชนและต่างชุมชนก็ดี โดยใช้หลักธรรมนี้ในการปกครองคนให้เป็นไปในทิศทางที่ดีให้ได้ เพราะในการเป็นผู้นำที่ดี การสื่อสารเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดอีกหนึ่งอย่าง ถ้าหากสื่อสารไม่ถูกต้องอาจทำให้เกิดปัญหาตามมาในภายหลังได้ ตามหลักของพระพุทธเจ้า คือการพูดแต่ความจริง พูดจาอ่อนหวาน พูดด้วยเจตนาที่ดี และสำคัญที่สุดคือการพูดในถูกเวลา รู้จักกาลเทศะ ทำให้สามารถมัดใจคนได้ด้วยคำพูด เพราะฉะนั้นการที่จะส่งเสริม หรือว่าสื่อสารทางการเมือง จะต้องคำนึกถึงการสื่อสารที่ดี ไม่ว่าจะเป็น ผู้สื่อสาร ผู้รับสาร หรือสารที่จะสื่อออกไป จะต้องมีความชัดเจน และสามารถเข้าใจได้ง่าย ว่ามีแบบแผนหรือยุทธศาสตร์อะไรบ้าง ที่สำคัญคือช่องทางการสื่อสาร ต้องสื่อสารให้สามารถเข้าถึงข้อมูล เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกเพศทุกวัย ให้ได้มากที่สุด ทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน เพราะฉะนั้นนี่คือสิ่งที่ นักการเมือง หรือว่าผู้นำท้องถิ่นที่ควรนำไปประยุกต์ใช้ได้ ในส่วนของราชสังคหวัตถุ ที่สื่อสารทางการเมือง ซึ่งการสื่อสารทางการเมืองที่จะประสบผลสำเร็จได้นั้น จะต้องมีองค์ประกอบของการสื่อสารที่ดี

ตารางที่ 4.7 สรุปผลการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ลำดับ	รายชื่อ	สรุปบทสัมภาษณ์
1	พระราชวรเวที ดร.	- ควรเป็นไปตามแนวนโยบายของภาครัฐและเป็นไปตามความต้องการของประชาชน โดยเน้นความต้องการของประชาชน ซึ่งปัจจุบันเทศบาลได้พยายามนำราชสังคหวัตถุธรรมข้อนี้มาประยุกต์ใช้ตามความเหมาะสมเนื่องจากเป็นชุมชนเมือง แต่เน้นกลุ่มแม่ค้าคนกลาง ที่รับสินค้าทางการเกษตรมาจำหน่ายมากกว่าเป็นผู้ผลิต - ส่งเสริมตามหลักการทำงาน เน้นความรู้ความสามารถสนองนโยบายของเทศบาล และสนองตอบความต้องการของประชาชน เน้นการทำงานแบบเต็มความรู้เต็มความสามารถเต็มเวลา และเต็มใจให้บริการ ปัจจุบันเทศบาลพยายามสนับสนุนบุคลากรให้เน้นการให้บริการให้ประชาชนมีความพึงพอใจสูงสุด - การส่งเสริมอาชีพ ควรจัดการตามความรู้ ความสามารถ และประการสำคัญตามความต้องการของผู้เข้าใช้บริการ ปัจจุบันเทศบาลได้พยายามทำสิ่งเหล่านี้ตามกรอบนโยบายอยู่แล้ว และดำเนินการผ่านกลุ่มแม่บ้านของแต่ละชุมชน
2	พระครูสิริธรรมาภิรัต ผศ.ดร.	การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมถือเป็นหลักรัฐศาสตร์ของการเป็นผู้นำ การที่จะพัฒนาชุมชนหรือพัฒนาท้องถิ่น เราจะต้องพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งสำคัญที่สุดเราจะต้องส่งเสริมอาชีพให้แด่ประชาชน โดยอาชีพส่วนใหญ่ของประชาชนในภาคใต้นั้น เป็นอาชีพการเกษตร ฉะนั้นการที่เราจะส่งเสริมอาชีพให้เขาสามารถพึ่งพาตนเองได้ ไม่เป็นหนี้ไม่เป็นสินทำให้เขาพออยู่พอกินได้ตามเศรษฐกิจของในหลวงรัชกาลที่ 9 เกี่ยวกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการเป็นอย่างไรจะวางแผนทางการเกษตรให้กับประชาชนอย่างไร และช่องทางของการสื่อสารจะต้องมีช่องทางในการสื่อสารที่เข้าถึงประชาชนให้ได้มากที่สุด การที่เราจะสื่อสารกับประชาชน เราจะต้องสื่อสารในภาษาเดียวกันมิฉะนั้นจะเกิดปัญหาการไม่เข้าใจกัน หรือเข้าใจไม่ตรงกัน

ตารางที่ 4.7 สรุปผลการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (ต่อ)

ลำดับ	รายชื่อ	สรุปบทสัมภาษณ์
2	พระครูสิริธรรมาภิรัต ผศ.ดร.	ต้องให้ความสำคัญทั้งตัวผู้สื่อสารที่จะต้องมีนโยบายที่ชัดเจน ช่องทางการสื่อสารสามารถเข้าถึงประชาชนได้ง่าย ด้วยภาษาที่ชาวบ้านเข้าใจง่าย ในเรื่องของการใช้สัสสเมธหรือเศรษฐกิจพอเพียงผู้นำจะต้องมีการสื่อสารและชี้แจงให้ชัดเจน - การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ เป็นสิ่งที่สำคัญมากถ้าใช้คนไม่เหมาะสมกับงาน จะทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จ การบริหารจำเป็นจะต้องใช้หลักคัดกรองคน เพื่อนำมาพัฒนาในการที่จะส่งเสริมคนที่มีความดีความสามารถตามหลักปัคคัณนะเห ปัคคะหาระหัง คือการข่มคนที่ควรข่ม ยกย่องคนที่ควรยกย่อง เพราะฉะนั้นผู้นำองค์กรจะต้องมีความฉลาดในการใช้คน หรือที่เรียกกันว่า วิธูโร - การส่งเสริมอาชีพจะต้องสำรวจผู้นำว่ามีความรอบรู้ข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากฐานข้อมูลอาชีพของประชาชนในชุมชน เป็นข้อมูลที่มีความเฉพาะเจาะจง ว่าในชุมชนนั้นมีอาชีพอะไร ประชาชนมีความต้องการอะไรผู้นำจำเป็นจะต้องสร้างโอกาสในกับประชาชน ทำให้สามารถลืมตาอ้าปากได้ เนื่องจากในการส่งเสริมอาชีพนั้นจะต้องส่งเสริมตามความถนัดของประชาชน - การพูดจาไพเราะ เป็นเรื่องของการสร้างความสมัครสมานสามัคคี ให้เกิดขึ้นในกลุ่มของประชาชนในชุมชนและต่างชุมชน โดยใช้หลักธรรมนี้ในการปกครองคนให้เป็นไปในทิศทางที่ดีให้ได้ เพราะในการเป็นผู้นำที่ดี การสื่อสารเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดอีกหนึ่งอย่าง ถ้าหากเราสื่อสารไม่ถูกต้อง อาจทำให้เกิดปัญหาตามมาในภายหลังตามหลักของพระพุทธเจ้า คือการพูดแต่ความจริง พูดจาอ่อนหวาน พูดด้วยเจตนาที่ดี และสำคัญที่สุดคือการพูดในถูกเวลา รู้จักกาลเทศะ ทำให้สามารถมัดใจคนได้ด้วยคำพูด เพราะฉะนั้นการที่จะส่งเสริม หรือว่าสื่อสารทางการเมือง จะต้องคำนึกถึงการ

ตารางที่ 4.7 สรุปผลการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (ต่อ)

ลำดับ	รายชื่อ	สรุปบทสัมภาษณ์
2	พระครูสิริธรรมาภิรัต ผศ.ดร.	สื่อสารที่ดี ไม่ว่าจะเป็น ผู้สื่อสาร ผู้รับสาร หรือสารที่จะสื่อออกไปจะต้องมีความชัดเจน และสามารถเข้าใจได้ง่าย การสื่อสารทางการเมืองที่จะประสบผลสำเร็จได้นั้น จะต้องมีองค์ประกอบของการสื่อสารที่ดี
3	รศ.ดร.เดชชาติ ตรีทรัพย์	การส่งเสริมอาชีพทางการเกษตร โดยทางเทศบาล ทำการสำรวจว่าอาชีพส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร จะต้องรู้ประเด็นปัญหาที่ประชาชนเจอ และสามารถนำไปพัฒนา ให้สามารถแก้ปัญหาเหล่านั้นได้ สามารถส่งเสริมอาชีพของประชาชนได้ จะต้องมีระบบการวางแผนที่ดีเพื่อนำมาปรับใช้กับด้านการเกษตรได้อย่างไร เนื่องจากโรคระบาดโควิด มีผลกระทบต่อประชาชนที่ทำการเกษตร จึงต้องนำปัญหาเหล่านั้น มาเป็นข้อคิด เพื่อเตรียมรับมือให้พร้อม หากจะต้องเจอปัญหานั้นอีก
4	นายชวน บริรักษ์	ดำเนินการให้ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรของเทศบาลเมืองคอหงส์เป็นโครงการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ และการขยายพันธุ์พันธุ์สัตว์โดยอบรมให้ความรู้ การทำการเกษตรตามศาสตร์พระราชาและขยายพันธุ์พืชแจกจ่ายให้ประชาชนที่สนใจ โดยการทำโครงการแจกจ่ายพันธ์พืช และส่งเสริมการเลี้ยงปลา เลี้ยงกบ เลี้ยงไก่ เป็นแหล่งขยายพันธุ์พืช ดอกไม้ ส่งเสริมการปลูกกาแฟ - เทศบาลคอหงส์ได้จัดทำโครงการคัดเลือกบุคคลต้นแบบของชุมชน โดยการมอบโล่ประกาศเกียรติคุณให้กับประชาชนทุกชุมชน จำนวน 30 ชุมชนซึ่งเป็นบุคคลที่อุทิศเวลาและทำคุณประโยชน์ให้กับเทศบาล รวมถึงการมอบประกาศเกียรติบัตรให้กับแกนนำด้านสุขภาพ และคัดเลือกคนดีศรีคอหงส์เพื่อมอบโล่ประกาศเกียรติคุณให้กับคนคอหงส์ที่ทำคุณประโยชน์ให้กับชุมชน และสำหรับบุคคลภายในเทศบาลได้มีการคัดเลือกบุคลากรเทศบาลโดยมีพนักงานเทศบาล พนักงานอัตราจ้างและพนักงานจ้างเหมาเป็นตัวแทนของเทศบาล “คนดีศรีเทศบาลเมืองคอหงส์”

ตารางที่ 4.7 สรุปผลการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (ต่อ)

ลำดับ	รายชื่อ	สรุปบทสัมภาษณ์
4	นายชวน บริรักษ์	3 เดือนครั้ง เพื่อส่งเสริมบุคลากรที่ปฏิบัติงานขยันขันแข็ง ปฏิบัติดี เป็นแบบอย่างให้กับบุคลากรของหน่วยงาน - เทศบาลได้ส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนโดยการอบรมให้ความรู้ขายของออนไลน์ ให้สถานประกอบการและประชาชนที่สนใจและมีตลาดสินค้าออนไลน์เป็น app ของเทศบาล และส่งเสริมอบรมให้ความรู้ และส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่สนใจเข้าอบรม อบรมให้ฟรีจัดตั้ง กลุ่มเครื่องแกง กลุ่มน้ำพริก กลุ่มทำขนมโดยมีการสอนวิธีการ โดยมีการสอนทำขนมหลายหลักสูตรให้กับประชาชนที่สนใจ และให้อบรมผ่านศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรเทศบาลคอหงส์ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของเทศบาลเมืองคอหงส์ ที่ว่า “เมืองคอหงส์ เมืองแห่งการเรียนรู้สู่สมาร์ทซิตี้” - ส่งเสริมให้บุคลากรของเทศบาลเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติราชการ โดยการให้บริการประชาชนด้วยความเป็นเลิศ การพูดจาสุภาพ อ่อนน้อม ดังคำกล่าวที่ว่า ผู้มาใช้บริการเป็นนายของเราและบริการเป็นมิตรและเที่ยงธรรม มีการจัดลำดับคิวการให้บริการการให้บริการถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ และใช้มาตรฐานจริยธรรมขององค์กรต้องประพฤติปฏิบัติอยู่ภายใต้กรอบระเบียบวินัย กฎหมาย ยึดการให้บริการประชาชนเป็นเลิศ และส่งเสริมความรักความสามัคคีในองค์กร
5	นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์	- เทศบาลเมืองคอหงส์เอง ถือว่าเป็นเมืองที่ กึ่งเมืองกึ่งเกษตร ฉะนั้นการส่งเสริมในเรื่องของทางเทศบาลเอง ตอนนี้เรามีนโยบายที่จะทำเมืองคอหงส์ให้เป็นเมืองกาแฟ เพื่อที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาในเทศบาลเมืองคอหงส์ให้มีสินค้าที่มีชื่อเสียงชั้นนำ ตอนนี้เราก็ได้สร้างสตอรี่ขึ้นมาบนบริเวณเขาคอหงส์ คือจะนำชาวบ้านไปปลูกกาแฟบนเขาคอหงส์ ทำเมืองคอหงส์ให้เป็นเมือง

ตารางที่ 4.7 สรุปผลการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (ต่อ)

ลำดับ	รายชื่อ	สรุปบทสัมภาษณ์
5	นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์	มีนโยบายที่จะดึงนักท่องเที่ยวเข้ามา เป็นเรื่องของสมุนไพร ตอนนี้ทำงานร่วมกับทาง ม.อ.ในงานวิจัย ทาง ม.อ.จะผลิตสมุนไพรเพื่อจำหน่าย ให้ชาวบ้านปลูกสมุนไพรต่างๆ ส่งให้กับทาง ม.อ.ปัญหาในการทำการเกษตรคือ ทำแล้วไม่รู้จะขายให้กับใคร แต่วันนี้เกษตรกรปลูกแล้วสามารถจำหน่ายได้ ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ โดยเฉพาะพวกสมุนไพรก็จะเหมาะกับทางเทศบาลเมืองคอหงส์ - ทางเทศบาลเมืองคอหงส์ได้คิดโครงการคนดีเมืองคอหงส์ทางเทศบาลทำโครงการนี้เพื่อให้พนักงานของได้โหวต โดยใน 2-3 เดือนนี้จะมีการโหวตเพื่อที่จะเอาคนดีขึ้นมานำองค์กร สนับสนุนคนที่ทำความดีและมีคนเห็น เทศบาลเก็ทำให้เป็นกิจวัตรประจำปี โดยปีหนึ่งจะมี 2-3 รอบเพื่อให้ชาวบ้านตามชุมชนต่างๆ ได้โหวตเพื่อให้ยกย่องคนแต่ละสาขาขึ้นมา และนำคนเหล่านั้นเข้ามาทำงานร่วมกับเทศบาลเมืองคอหงส์ เพื่อสนับสนุนคนดีให้เข้ามาทำงานมากขึ้น - สำหรับการส่งเสริมอาชีพ ทางเทศบาลลงไปสนับสนุนให้ชุมชนต่างๆ สามารถผลิตสินค้าที่นำทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ใช้แอปในการที่จะสร้างเงินสร้างอาชีพในกับคนในชุมชน เพราะตอนนี้เราเพิ่งได้รับรางวัลจากสำนักนายกรัฐมนตรี ในเรื่องของท้องถิ่นดิจิตอล ก็จะส่งเสริมด้านอาชีพ เรื่องของการค้าขายออนไลน์ เทศบาลพยายามที่จะให้ทางองค์การศึกษาเข้าไปสอนต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ต้นน้ำก็คือมีศูนย์เด็กเล็ก ก็จะนำโครงการเหล่านี้เข้าไปแนะนำเด็กให้พูดจา ภาษาต่างๆ จะต้องมีความสำคัญอย่างยิ่ง และนโยบายหลักของเมืองคอหงส์ก็คือ เทศบาลจะเน้นเรื่องของการศึกษา เทศบาลเปิดเป็นโรงเรียนประถมศึกษา

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงผสานวิธี (Mixed Method) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และ 2) เพื่อวิเคราะห์ปัญหา, อุปสรรคและแนวทางการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักเมืองท้องถิ่นในเทศบาลคอหงส์อำเภอหาดใหญ่จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จำนวนประชากรทั้งหมด 34,555 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan จึงได้กลุ่มตัวอย่าง 379 คน ซึ่งผู้วิจัยทำการสำรวจ (Survey Research) และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และข้อมูลเชิงคุณภาษณ์ใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา ซึ่งสามารถสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา” นั้น พอสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. จำแนกตามเพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 203 คน คิดเป็นร้อยละ 53.57 และเพศชาย จำนวน 176 คน คิดเป็นร้อยละ 46.43

2. จำแนกตามอายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 41-60 ปี จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 48.29 รองลงมาอายุ 18-40 ปีขึ้นไป จำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ 31.66 และอายุระหว่าง 61ปีขึ้นไป จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 20.05

3. จำแนกตามระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับปริญญาตรีหรือสูงกว่า จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 32.45 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า จำนวน 96 คน

คิดเป็นร้อยละ 25.32 ระดับประถมศึกษา จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 24.80 และระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 17.43

4. จำแนกตามรายได้ต่อเดือน ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้ต่อเดือน 10,000-20,000 บาท จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาคือรายได้ต่อเดือนต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00 และรายได้ต่อเดือน 30,000 บาทขึ้นไป จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 19.00

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยรวม ดังนี้

การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.72, S.D. = 0.13) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.87, S.D. = 0.26) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ)ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.86, S.D. = 0.30) อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = 0.31) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

1. การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา **ด้านสัสสเมธะ** (การส่งเสริมการเกษตร) ซึ่งมีค่าแปลผล โดยรวม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = 0.31) อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตาม ค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ข้อที่ 4 ที่ว่า ท่านคิดว่านักการเมืองมีความรู้ ความเข้าใจถึงปัญหาในการสื่อสารทางการเมืองเพื่อแก้ปัญหาอาชีพเกษตรกรรมมากน้อยเพียงใดค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.74, S.D. = 0.66) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ข้อที่ 2 ที่ว่าท่านเห็นว่านักการเมืองใช้วิธีการสื่อสารเพื่อให้ประชาชนเข้าใจการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.64, S.D. = 0.48) อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 1 ที่ว่า ท่านเห็นว่านักการเมืองมีการรณรงค์ให้เกษตรกรงดใช้สารเคมีในการทำการเกษตรมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.48, S.D. = 0.56) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา **ด้านปุริสเมธะ** (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ) ซึ่งมีค่าแปลผล โดยรวม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.86, S.D. = 0.30) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตาม ค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ 1 ที่ว่า ท่านคิดว่านักการเมืองมีการส่งเสริมให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีตามหลักพุทธธรรมมาก

น้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.57) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 4 ที่ว่า นักการเมืองส่งเสริมให้รางวัลแก่คนที่ทำดี ประพฤติดี เป็นแบบอย่างของสังคม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.96, S.D. = 0.50) อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 2 ที่ว่า ท่านเห็นว่านักการเมืองมีการใช้สื่อรณรงค์ให้ข้าราชการประพฤติดีปฏิบัติชอบในหน้าที่การงานของตนมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.41, S.D. = 0.55) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

3. การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา **ด้านสัมมาปาสะ** (การส่งเสริมอาชีพ) ซึ่งมีค่าแปลผล โดยรวม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = 0.31) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตาม ค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 2 ที่ว่า ท่านคิดว่านักการเมืองสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสในการประกอบสัมมาชีพมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.96, S.D. = 0.50) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 4 ที่ว่า ท่านคิดว่านักการเมืองมีการจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพให้กับคนพิการ ผู้สูงอายุ เพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัวมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.94, S.D. = 0.48) อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 5 ที่ว่าท่านคิดว่านักการเมืองส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพของประชาชน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = 0.46) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

4. การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา **ด้านวาจาเปยยะ** (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี) ซึ่งมีค่าแปลผล โดยรวม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.87, S.D. = 0.26) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตาม ค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือข้อที่ 2 ที่ว่าท่านคิดว่านักการเมืองรู้จักใช้คำพูดให้เหมาะสมกับคนฟังตามวัยตามสถานการณ์มากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.84, S.D. = 0.610) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 3 ที่ว่า ท่านคิดว่านักการเมืองต้องรู้จักโน้มน้าวประชาชนให้ทำความดียกย่องการทำความดีมากน้อยเพียงใดค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.81, S.D. = 0.61) อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 5 ที่ว่าท่านคิดว่านักการเมืองส่งเสริมให้มีกิจกรรมในหมู่บ้านเพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่คณะและเพื่อสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างประชาชนกับนักการเมืองมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.02, S.D. = 0.61) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

5.1.3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ดังนี้

ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร)

1. ควรศึกษาปัญหาในการทำการเกษตรที่ประชาชนประสบปัญหาอยู่ในขณะนี้

2. ควรส่งเสริมและให้ความรู้กับประชาชนในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นแนวทางหรือหลักในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุดด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียง

3. ควรให้บริการหรือระบบที่ช่วยเหลือประชาชนโดยวิธีการให้การศึกษา เพื่อปรับปรุงวิธีการและเทคนิคทางการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและรายได้

ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ)

1. ควรส่งเสริมให้คนที่มีความรู้ ความสามารถได้ประกอบอาชีพตามความสามารถที่มี

2. ควรสนับสนุนให้ประชาชนประพฤติดี ปฏิบัติดี มีความซื่อสัตย์สุจริตในการดำรงชีวิต

3. ส่งเสริมให้คนดีมีความสามารถได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ)

1. ควรจัดให้มีการฝึกอาชีพ ฝึกอบรมตามความต้องการของประชาชน

2. เทศบาลควรสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยี ในการส่งเสริมอาชีพของชุมชน

3. ควรส่งเสริมให้เกิดการสร้างรายได้และทุนหมุนเวียนภายในชุมชน

4. สนับสนุนให้เกิดผลิตภัณฑ์ชุมชน และพัฒนาให้มีคุณภาพไปสู่ตลาดภายนอกอย่างมีมาตรฐานสากล

ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี)

1. ควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมต่างๆเพื่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชน

2. ควรส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน พูดดี ทำดี คิดดี

3. นักการเมืองควรพูดจาสื่อสารกับประชนชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม

สรุปผลเชิงคุณภาพ

การวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร) เทศบาลเมืองคอหงส์เอง ถือว่าเป็นเมืองที่กึ่งเมืองกึ่งเกษตร ฉะนั้นการส่งเสริมในเรื่องของทางเทศบาลเอง ตอนนี้เรามีนโยบายที่จะทำเมืองคอหงส์ให้เป็นเมืองกาแฟ เพื่อที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวที่จะเข้ามาในเทศบาลเมืองคอหงส์ให้มีสินค้าที่มีชื่อเสียงชั้นนำ ตอนนี้เราก็ได้สร้างสตอรี่ขึ้นมาบนบริเวณเขาคอหงส์ คือจะนำชาวบ้านไปปลูกกาแฟบนเขาคอหงส์ ทำเมืองคอหงส์ให้เป็นเมือง มีนโยบายที่จะดึงนักท่องเที่ยวเข้ามา เป็นเรื่องของสมุนไพร ตอนนี้ทำงานร่วมกับทาง ม.อ.ในงานวิจัย ทาง ม.อ.จะผลิตสมุนไพรเพื่อจำหน่าย ให้ชาวบ้านปลูกสมุนไพรต่างๆ ส่งให้กับทาง ม.อ.ปัญหาในการทำการเกษตรคือ ทำแล้วไม่รู้จะขายให้กับใคร แต่วันนี้

เกษตรกรปลูกแล้วสามารถจำหน่ายได้ ไม่ว่าจะเป็นผลิตภัณฑ์ต่างๆ โดยเฉพาะพวกสมุนไพรก็จะเหมาะกับทางเทศบาลเมืองคอหงส์ การที่จะพัฒนาชุมชนหรือพัฒนาท้องถิ่นจะต้องพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งสำคัญที่สุดเราจะต้องส่งเสริมอาชีพให้แด่ประชาชน โดยอาชีพส่วนใหญ่ของประชาชนในภาคใต้นั้น เป็นอาชีพการเกษตร ฉะนั้นการที่เราจะส่งเสริมอาชีพให้เขาสามารถพึ่งพาตนเองได้ ไม่เป็นหนี้ไม่เป็นสินทำให้เขาพออยู่พอกินได้ตามเศรษฐกิจของในหลวงรัชกาลที่ 9 เกี่ยวกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการเป็นอย่างไรจะวางแผนทางการเกษตรให้กับประชาชนอย่างไร และช่องทางของการสื่อสารจะต้องมีช่องทางในการสื่อสารที่เข้าถึงประชาชนให้ได้มากที่สุดการที่เราจะสื่อสารกับประชาชน เราจะต้องสื่อสารในภาษาเดียวกันมิฉะนั้นจะเกิดปัญหาการไม่เข้าใจกัน หรือเข้าใจไม่ตรงกัน ต้องให้ความสำคัญทั้งตัวผู้สื่อสารที่จะต้องมีนโยบายที่ชัดเจน ช่องทางการสื่อสารสามารถเข้าถึงประชาชนได้ง่าย ด้วยภาษาที่ชาวบ้านเข้าใจง่าย ในเรื่องของการใช้สัสสเมธหรือเศรษฐกิจพอเพียงผู้นำจะต้องมีการสื่อสารและชี้แจงให้ชัดเจน

2. ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ)ทางเทศบาลเมืองคอหงส์ได้คิดโครงการคนดีเมืองคอหงส์ทางเทศบาลทำโครงการนี้เพื่อให้พนักงานของได้โหวต โดยใน 2-3 เดือนนี้จะมีการโหวตเพื่อที่จะเอาคนดีขึ้นมานำองค์กร สนับสนุนคนที่ทำความดีและมีคนเห็น เทศบาลเก็ทำให้เป็นกิจวัตรประจำปี โดยปีหนึ่งจะมี 2-3 รอบเพื่อให้ชาวบ้านตามชุมชนต่างๆ ได้โหวตเพื่อให้ยกย่องคนแต่ละสาขาขึ้นมา และนำคนเหล่านั้นเข้ามาทำงานร่วมกับเทศบาลเมืองคอหงส์ เพื่อสนับสนุนคนดีให้เข้ามาทำงานมากขึ้น การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ เป็นสิ่งที่สำคัญมากถ้าใช้คนไม่เหมาะสมกับงาน จะทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จ การบริหารจำเป็นจะต้องใช้หลักคัดกรองคน เพื่อนำมาพัฒนาในการที่จะส่งเสริมคนที่มีความดีความสามารถตามหลักปัคคัณนะเห ปัคคะหาระหัง คือการข่มคนที่ควรข่ม ยกย่องคนที่ควรยกย่องเพราะฉะนั้นผู้นำองค์กรจะต้องมีความฉลาดในการใช้คน หรือที่เรียกกันว่า วิธูโร

3. ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ) สำหรับการส่งเสริมอาชีพ ทางเทศบาลลงไปสนับสนุนให้ชุมชนต่างๆสามารถผลิตสินค้าที่นำทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ใช้แอปในการที่จะสร้างเงินสร้างอาชีพในกับคนในชุมชน เพราะตอนนี้เราเพิ่งได้รับรางวัลจากสำนักนายกรัฐมนตรี ในเรื่องของท้องถิ่นดิจิตอล ก็จะส่งเสริมด้านอาชีพ เรื่องของการค้าขายออนไลน์ เทศบาลพยายามที่จะให้ทางองค์การศึกษาเข้าไปสอนต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ต้นน้ำก็คือมีศูนย์เด็กเล็ก ก็จะนำโครงการเหล่านี้เข้าไปแนะนำเด็กให้พูดจา ภาษาต่างๆจะต้องมีความสำคัญอย่างยิ่ง และนโยบายหลักของเมืองคอหงส์ก็คือ เทศบาลจะเน้นเรื่องของการศึกษา เทศบาลเปิดเป็นโรงเรียนประถมศึกษาการส่งเสริมอาชีพควรจัดการตามความรู้ ความสามารถ และประการสำคัญตามความต้องการของผู้เข้าใช้บริการ ปัจจุบันเทศบาลได้พยายามทำสิ่งเหล่านี้ตามกรอบนโยบายอยู่แล้ว และดำเนินการผ่านกลุ่มแม่บ้านของแต่ละชุมชน จะต้องสำรวจผู้นำว่ามีความรอบรู้ข้อมูลข่าวสาร เนื่องจากฐานข้อมูลอาชีพของ

ประชาชนในชุมชน เป็นข้อมูลที่มีความเฉพาะเจาะจง ว่าในชุมชนนั้นมีอาชีพอะไร ประชาชนมีความต้องการอะไรผู้นำจำเป็นจะต้องสร้างโอกาสในกับประชาชน ทำให้สามารถลืมตาอ้าปากได้ เนื่องจากในการส่งเสริมอาชีพนั้นจะต้องส่งเสริมตามความถนัดของประชาชน

4. ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี) การพูดจาไพเราะ เป็นเรื่องของการสร้างความสมัครสมาน สามัคคี ให้เกิดขึ้นในกลุ่มของประชาชนในชุมชนและต่างชุมชนโดยใช้หลักธรรมนี้ในการปกครองคนให้เป็นไปในทิศทางที่ดีให้ได้ เพราะในการเป็นผู้นำที่ดี การสื่อสารเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดอีกหนึ่งอย่าง ถ้าหากเราสื่อสารไม่ถูกต้อง อาจทำให้เกิดปัญหาตามมาในภายหลังตามหลักของพระพุทธเจ้า คือการพูดแต่ความจริง พูดจาอ่อนหวาน พูดด้วยเจตนาที่ดี และสำคัญที่สุดคือการพูดในถูกเวลา รู้จักกาลเทศะ ทำให้สามารถมัดใจคนได้ด้วยคำพูด เพราะฉะนั้นการที่จะส่งเสริม หรือว่าสื่อสารทางการเมือง จะต้องคำนึกถึงการสื่อสารที่ดี ไม่ว่าจะเป็นผู้สื่อสาร ผู้รับสาร หรือสารที่จะสื่อออกไป จะต้องมีความชัดเจน และสามารถเข้าใจได้ง่าย การสื่อสารทางการเมืองที่จะประสบผลสำเร็จได้นั้น จะต้องมีองค์ประกอบของการสื่อสารที่ดี

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา” สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

5.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ดังนี้

ผลการศึกษา พบว่า การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก อภิปรายผลได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา อยู่ใน เกณฑ์ที่ดี ซึ่งถือว่า การสื่อสารเป็นรากฐานของกิจกรรมทางสังคมและการเมืองทุกชนิด มนุษย์ ต้องอาศัยการสื่อสารเป็นเครื่องมือในการดำเนินกิจกรรมใดๆ ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของตนเอง และ อาศัยการสื่อสารเพื่อการอยู่ร่วมกันกับผู้คนในสังคมเป็นไปโดยปกติสุข การนำหลักราชสังหวัตถุธรรมมาประยุกต์ใช้ของนักการเมืองเพราะว่าราชสังคหวัตถุของพระราชาเป็นธรรมเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจประชาชน, หลักการสงเคราะห์ประชาชนของนักปกครอง นักการเมืองควรมีความฉลาดในการบำรุงพืชพันธุ์ธัญญาหารส่งเสริมการเกษตร และ ความฉลาดในการบำรุงข้าราชการ รู้จักส่งเสริมคนดีมีความสามารถ ความรู้จักผูกผสานรวมใจประชาชนด้วยการส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชน ความมีวาจาอันดูดดื่มน้ำใจ คือ รู้จักพูด รู้จักปราศัยไพเราะ สุภาพ นุ่มนวล ประกอบด้วยเหตุผลมีประโยชน์เป็นทางแห่งสามัคคี ทำให้เกิดความเข้าใจอันดี และความนิยมเชื่อถือ ซึ่งสอดคล้อง

กับงานวิจัยของ **นิตรีญา สนั่นเมือง** (2560, หน้า 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนา อันได้แก่สังคหวัตถุ 4 คือ (1) ทาน การให้ (2) ปิยวาจา การรู้จักพูดจาไพเราะอ่อนหวาน (3) อัตถจริยา รู้จักเกื้อกูลกัน (4) สมานัตตตา ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมาก รู้จักการวางตนสม่ำเสมอและให้เข้ากับคนอื่น โดยหลักธรรมนี้สามารถนำมาประยุกต์กับการทำงานและการสมาคมกับบุคคลต่างๆ ได้ โดยผ่านพฤติกรรมตามธรรมชาติ อันได้แก่ ทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดีทั้งด้านการงานและส่วนตัว ให้ความคุ้นเคยเป็นกันเองและสนใจในทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานอื่น ชมเชย และสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาที่ทำ งานดีและประพฤติดีและจัดให้มีการฝึกอบรม ประชุมสัมมนา แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้เกิดความรู้และสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ

1. ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร) พบว่า การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร)โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า สัสสเมธะ ความฉลาดในการบำรุงพืชพันธุ์ธัญญาหาร ส่งเสริมการเกษตรให้เกษตรกรสามารถทำการเกษตรเลี้ยงชีพได้โดยไม่ฝืดเคือง คือแม้ทำการเกษตรก็ไม่ลำบากในการเลี้ยงชีพ สามารถนำผลผลิตที่ได้จากการเกษตรมาค้าขายได้โดยไม่ลำบาก ไม่ถูกกดราคา ไม่ถูกโกง เป็นต้น นักการเมืองใช้วิธีการสื่อสารเพื่อให้ประชาชนเข้าใจการประกอบอาชีพเกษตรและ นักการเมืองมีการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมมทางการเกษตร เช่น งานชาวสวน การประกวดสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรกรรม นักการเมืองมีความรู้ ความเข้าใจถึงปัญหาในการสื่อสารทางการเมืองเพื่อแก้ปัญหาอาชีพเกษตรกรรมอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สมหมาย บัวจันทร์** (2560, หน้า 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์และยกระดับความพึงพอใจใน การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร”ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจต่อ การให้บริการด้านสมานัตตตามากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ ด้านทาน ด้านอัตถจริยา และลำดับสุดท้าย คือ ด้านปิยวาจา เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล แล้วพบว่าบุคคลที่มีระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความพึงพอใจต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ มีผลไม่ต่างกันตามแนวสังคหวัตถุ 4 ของหน่วยสัสดีอำเภอเมือง จังหวัดระยอง มีความพึงพอใจต่อการให้บริการ

1.1 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ข้อที่ 4 ที่ว่า ท่านคิดว่านักการเมืองมีความรู้ ความเข้าใจถึงปัญหาในการสื่อสารทางการเมืองเพื่อแก้ปัญหาอาชีพเกษตรกรรมมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.74, S.D. = 0.66) อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นักการเมืองควรมีองค์ความรู้ และรู้ปัญหาในการสื่อสารทางการเมืองเพื่อนำความรู้ความสามารถไปแก้ไขปัญหาในอาชีพเกษตรกรรม รู้

กลไกวิธีในการแก้ปัญหาให้กับประชาชน เพื่อประชาชนจะได้มีแนวทางในการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ **พระครูสิริธรรมาภิรัต ผศ.ดร.** กล่าวว่า การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมถือเป็นหลักรัฐศาสตร์ของการเป็นผู้นำ การที่จะพัฒนาชุมชนหรือพัฒนาท้องถิ่น เราจะต้องพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งสำคัญที่สุดเราจะต้องส่งเสริมอาชีพให้แด่ประชาชน โดยอาชีพส่วนใหญ่ของประชาชนในภาคใต้นั้น เป็นอาชีพการเกษตร ฉะนั้นการที่เราจะส่งเสริมอาชีพให้เขาสามารถพึ่งพาตนเองได้ ไม่เป็นหนี้ไม่เป็นสินจะต้องทำอย่างไร จึงจะต้องทำให้เขาพออยู่พอกินได้ตามเศรษฐกิจของในหลวงรัชกาลที่ 9 หรือเศรษฐกิจพอเพียงนั่นเอง ทางผู้นำจะต้องแก้ปัญหาตั้งแต่เรื่องของนโยบายว่าควรส่งเสริมอย่างไรเกี่ยวกับอาชีพให้ประชาชน สามารถดำรงต่อได้อย่างไร อาทิเช่น ตอนนี้พบปัญหาผลผลิตตกต่ำ เราผลิตแล้วเราจะขายให้กับใคร เราจะลดต้นทุนในการผลิตได้อย่างไรบ้าง อีกทั้งเราจะเชื่อมโยงเครือข่ายทางการผลิตให้เข้ากับสินค้าได้อย่างไรบ้าง ซึ่งผู้นำจะต้องมีนโยบายมารองรับ และชัดเจนตั้งแต่การวางแผน การผลิต การจำหน่าย การใช้จ่ายเพื่อลดต้นทุน และเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ทำให้ผู้นำจะต้องมีการสื่อสารและชี้แจงให้ชัดเจนว่าในปีนี้มีนโยบายแบบใด แผนบริหารจัดการเป็นอย่างไร ที่จะวางแผนทางการเกษตรให้กับประชาชนอย่างไร และอีกหนึ่งสิ่งที่สำคัญนั่นคือ ช่องทางของการสื่อสาร ไม่เพียงแต่ติดประกาศเพียงอย่างเดียว เราจะต้องมีช่องทางในการสื่อสารที่เข้าถึงประชาชนให้ได้มากที่สุด เช่นการเข้าถึงผู้นำหมู่บ้าน ผู้นำชุมชน เราจำเป็นต้องเรียกมาประชุม และกระจายให้ประชาชนได้รับรู้ถึงนโยบายที่จะทำในปีนี้ ในส่วนของผู้รับสาร เราจำเป็นจะต้องสำรวจว่าเขามีสถานภาพเป็นอย่างไร เขามีศักยภาพที่จะรับรู้ถึงช่องทางที่เราสื่อสารมากน้อยเพียงใด เพราะการที่เราจะสื่อสารกับประชาชน เราจะต้องสื่อสารในภาษาเดียวกันมิฉะนั้นจะเกิดปัญหาการไม่เข้าใจกัน หรือเข้าใจไม่ตรงกัน เนื่องจากใช้ภาษาคนละภาษากัน เราจึงต้องให้ความสำคัญทั้งตัวผู้สื่อสารที่จะต้องมีนโยบายที่ชัดเจน ช่องทางการสื่อสารสามารถเข้าถึงประชาชนได้ง่าย ด้วยภาษาที่ชาวบ้านเข้าใจง่าย ในเรื่องของการใช้สัสสเมธ

1.2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 1 ที่ว่า ท่านเห็นว่านักการเมืองมีการรณรงค์ให้เกษตรกรงดใช้สารเคมีในการทำการเกษตรมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.48, S.D. = 0.56) อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นักการเมืองควรต้องเพิ่มการเข้าถึงเกษตรกร และควรให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีในการทำการเกษตร รู้ถึงโทษของการใช้สารเคมี ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ **นายชวน บริรักษ์** กล่าวว่า ได้ดำเนินการให้ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรของเทศบาลเมืองคอหงส์เป็นโครงการถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการ และการขยายพันธุ์ พันธุ์สัตว์โดยอบรมให้ความรู้ การทำการเกษตรตามศาสตร์พระราชาและขยายพันธุ์พืชแจกจ่ายให้ประชาชนที่สนใจ เป็นพืชผักที่ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น พริก มะเขือ ตะไคร้ เห็ดฟาง โดยการทำโครงการแจกจ่ายพันธ์พืชและส่งเสริมการเลี้ยงปลา เลี้ยงกบ เลี้ยงไก่ รวมถึงอื่นๆ ตลอดจนเป็นแหล่งขยายพันธุ์พืช ดอกไม้ต้นทองอุไร ส่งเสริมการปลูกกาแฟ

2. ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ) พบว่า การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ความฉลาดในการบำรุงข้าราชการ รู้จักส่งเสริมคนดีมีความสามารถให้ได้รับราชการ มีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงาน ส่งเสริมคนดีไม่เลี้ยงคนชั่ว เชิดชูข้าราชการที่ดีให้ได้รับเกียรติยศชื่อเสียง สร้างขวัญกำลังใจให้ประชาชนที่ประพฤติตัวที่ดีมีกำลังใจในการทำงานรับใช้แผ่นดินนักการเมืองมีการส่งเสริมให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีตามหลักพุทธธรรม นักการเมืองส่งเสริมให้รางวัลแก่คนที่ทำดี ประพฤติดี เป็นแบบอย่างของสังคม และนักการเมืองส่งเสริมให้คนที่มีความรู้ความสามารถได้ใช้ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพที่ตัวเองถนัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ธนาภรณ์ ใกล้ชิดและคณะ** (2560, หน้า 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนกุฎีจีน (ซอยวัดซางตาครู้ส) เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ในด้านกระบวนการทางสังคม ความสัมพันธ์ของคนในชุมชนกุฎีจีนมีการพบปะและร่วมทำกิจกรรมด้วยกันอยู่เสมอ ซึ่งกิจกรรมส่วนใหญ่จะเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา นอกจากประชากรในชุมชนจะมีการปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันแล้ว ยังมีปฏิสัมพันธ์อันดีกับชุมชนใกล้เคียงถึงแม้จะมีความแตกต่างกันทางด้านศาสนาแต่ก็ยังคงติดต่อ ช่วยเหลือกันอยู่เสมอ สังคมโดยภาพรวมของชุมชนกุฎีจีนประชากรในชุมชนมีความรัก ความสามัคคี ปรองดองกันจึงทำให้ชุมชนเข้มแข็งและสงบสุข

2.1 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ที่ว่า ท่านคิดว่านักการเมืองมีการส่งเสริมให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีตามหลักพุทธธรรมมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 4.33, S.D. = 0.57) อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นักการเมืองได้ปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างในการประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นคนดี ใช้หลักคำสอนของพระพุทธศาสนา มาดำรงชีวิต และคอยส่งเสริม ให้ประชาชนประพฤติตนอยู่ในศีลธรรม จัดกิจกรรมเกี่ยวกับการส่งเสริมพุทธศาสนา ประชาชนได้ปฏิบัติธรรมอยู่บ่อยๆ สารเคมี ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ **พระครูสิริธรรมาภิรัต ผศ.ดร.** กล่าวว่า การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ เป็นสิ่งที่สำคัญมาก เพราะถ้าหากเราใช้คนไม่เหมาะสมกับงาน จะทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จ จึงจะต้องจัดสรรคนที่มีความรู้ความสามารถ ความถนัดของแต่ละคนให้เหมาะสมกับงาน ไม่ว่าจะการมีวาทศิลป์ในการพูด รู้จักวิธีการต่างๆ ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ เพราะในการบริหาร จำเป็นจะต้องใช้หลักคัดกรองคน เพื่อนำมาพัฒนาในการที่จะส่งเสริมคนที่มีความดีความสามารถ ตามหลักปัคคัณนะเห ปัคคะหาระหัง คือการข่มคนที่ควรข่ม ยกย่องคนที่ควรยกย่อง ถ้าหากเราข่มคนที่ควรยกย่อง และดันไปยกย่องคนที่ไม่ดี อาจจะทำให้องค์กรเกิดความเสียหายร้ายแรงได้ เพราะฉะนั้นผู้นำองค์กรจะต้องมีความฉลาดในการใช้คน หรือที่เรียกกันว่า วิธูโร คือการฉลาดเฉพาะทางที่ เช่นการจัดการว่างานประเภทนี้ควรใช้คนแบบไหนมารับผิดชอบ

จะทำให้การสื่อสารทางการเมืองประสบความสำเร็จ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้คนดีได้พัฒนาศักยภาพในการทำงานตามหลักของการบริหารคน

2.2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 2 ที่ว่า ท่านเห็นว่านักการเมืองมีการใช้สื่อรณรงค์ให้ข้าราชการประพฤติดีปฏิบัติชอบในหน้าที่การงานของตนมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.41, S.D. = 0.55) อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นักการเมืองควรเพิ่มการใช้สื่อ หรือ ใช้เทคโนโลยีให้ข้าราชการปฏิบัติตนเป็นคนดี ให้เป็นตัวอย่างแก่ประชาชน และควรจะประพฤติชอบในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ **นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์** กล่าวว่าโดยเฉพาะตัวองค์กรเองนะครับ ทางเทศบาลเมืองคอหงส์ได้คิดโครงการคนดีเมืองคอหงส์ โดยเฉพาะในเมืองคอหงส์ของตอนนี้ทางเทศบาลมีคนงานหรือพนักงานทั้งหมดประมาณ 500 คน ก็จะทำโครงการนี้ขึ้นมาเพื่อให้พนักงานของได้โหวต โดยใน 2-3 เดือนนี้จะมีการโหวตเพื่อที่จะเอาคนดีขึ้นมานำองค์กรสนับสนุนคนที่ทำความดีและมีคนเห็นเทศบาลเองก็จะทำให้เป็นกิจวัตรประจำปี โดยปีหนึ่งจะมี 2-3 รอบเพื่อให้ชาวบ้านตามชุมชนต่างๆ ได้โหวตเพื่อให้ยกย่องคนแต่ละสาขาขึ้นมา เราก็จะนำคนเหล่านั้นเข้ามาทำงานร่วมกับเทศบาลเมืองคอหงส์ เพื่อสนับสนุนคนดีให้เข้ามาทำงานมากขึ้น

3. ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ) พบว่า การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ความรู้จักผูกผสานรวมใจประชาชนด้วยการส่งเสริมอาชีพ เช่น ให้คนจนกู้ยืมทุนไปสร้างตัวในพาณิชยกรรม เป็นต้น รวมทั้งการส่งเสริมอาชีพทั้งหลายในด้านต่างๆ ให้ประชาชนมีโอกาสในการประกอบสัมมาชีพ มีรายได้ไปจุนเจือครอบครัว มีความเป็นอยู่ที่ดี ฐานะดี สุขภาพดี สังคมดี นักการเมืองสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสในการประกอบสัมมาชีพส่งเสริม อาชีพและแสดงสินค้าเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนในชุมชนมีรายได้ มีการจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพให้กับคนพิการ ผู้สูงอายุ เพื่อสร้างรายได้ให้กับครัวเรือน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พรกมล ชูนุกูลพงษ์** (2552, หน้า 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง” ผลการวิจัยพบว่า การปลูกฝังบุคลากรให้มีจิตใต้สำนึกในการให้บริการ มีการบริการประชาชนในเชิงรุก พัฒนาให้บุคลากรมีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ สามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนที่มารับการบริการอยู่ในระดับมาก

3.1 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 2 ที่ว่า ท่านคิดว่านักการเมืองสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสในการประกอบสัมมาชีพมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.96, S.D. = 0.50) อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นเทศบาลเมืองคอหงส์ ได้สนับสนุนให้ประชาชนประกอบอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว มีการจัดหาตลาดเพื่อรองรับสินค้าของประชาชน มีการให้ความรู้ อบรม เกี่ยวกับอาชีพเสริม ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ **นายชวน บริรักษ์** กล่าวว่า เทศบาลได้ส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชนโดยการอบรมให้ความรู้ขายของออนไลน์ ให้สถานประกอบ

การและประชาชนที่สนใจและมีตลาดสินค้าออนไลน์เป็น app ของเทศบาลซึ่งเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่สามารถขายสินค้าได้ทั่วโลก และส่งเสริมอบรมให้ความรู้ และส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนที่สนใจเข้าอบรม ที่ กศน.หาดใหญ่อบรมให้ประชาชนฟรีตลอดจนเทศบาลอบรมให้ความรู้เป็นกลุ่ม เช่น กลุ่มเครื่องแกง กลุ่มน้ำพริก กลุ่มทำขนมโดยมีการสอนวิธีการ โดยมีการสอนทำขนมหลายหลักสูตรให้กับประชาชนที่สนใจ และให้อบรมผ่านศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรเทศบาลคอหงส์ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของเทศบาลเมืองคอหงส์ ที่ว่า “เมืองคอหงส์ เมืองแห่งการเรียนรู้สู่สมาร์ทซิตี้”

3.2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ 5 ที่ว่าท่านคิดว่านักการเมืองส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพของประชาชน ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.60, S.D. = 0.46) อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นักการเมืองควรจะสนับสนุนงบประมาณ หรือ อุปกรณ์เครื่องมือต่างๆ ในการประกอบอาชีพ ของประชาชน ให้มากกว่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ **นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์** กล่าวว่าสำหรับการส่งเสริมอาชีพนี้ถือว่ามีความสำคัญมาก และโดยเฉพาะเรื่องของแต่ละชุมชนตอนนี้ ทางกองสวัสดิ์เราจะลงไปสนับสนุนให้ชุมชนต่างๆ สามารถผลิตสินค้าที่นำทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการทำขนม ทำน้ำดื่ม และในทุกสาขาอาชีพ ในตอนนี้ทางเรามีแอปเมืองคอหงส์ ซึ่งเราก็จะใช้แอปตรงนี้ในการที่จะสร้างเงินสร้างอาชีพในกับคนในชุมชน เพราะตอนนี้เราเพิ่งได้รับรางวัลจากสำนักนายกรัฐมนตรี ในเรื่องของท้องถิ่นดิจิตอล เพราะฉะนั้น เราก็จะส่งเสริมด้านอาชีพ เรื่องของการค้าขายออนไลน์ ซึ่งปัจจุบันนี้หลายคนน่าจะเล็งเห็นช่องทางตรงนี้ ในการช่วยพี่น้องประชาชน และในปีนี้ก็จะมีการฝึกให้มีความสามารถในการค้าขายออนไลน์ได้ น่าจะเป็นอีกช่องหนึ่งที่สนับสนุนเรื่องของการค้าขายออนไลน์และอาชีพต่างๆ ได้

4. ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี) พบว่าการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า ความมีวาจาอันดูดดื่มน้ำใจ น้ำคำควรดื่ม คือ รู้จักพูด รู้จักปราศรัยไพเราะ สุภาพนุ่มนวล ประกอบด้วยเหตุผล มีประโยชน์ เป็นทางแห่งสามัคคี ทำให้เกิดความเข้าใจอันดี และความนิยมเชื่อถือ และ นักการเมืองเป็นบุคคลที่รู้จักพูด รู้จักปราศรัยไพเราะ สุภาพนุ่มนวลกับสาธารณชน รู้จักใช้คำพูดให้เหมาะสมกับคนฟังตามวัย ตามสถานการณ์ ส่งเสริมให้มีกิจกรรมในหมู่บ้านเพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่คณะและเพื่อสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างประชาชนกับนักการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นิตรีญา สนั่นเมือง** (2560, หน้า 1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การนำหลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาอันได้แก่สังคหวัตถุ 4 คือ (1) ทาน การให้ (2) ปิยวาจา การรู้จักพูดจาไพเราะอ่อนหวาน (3) อัตถจริยา รู้จักเกื้อกูลกัน (4) สมานัตตตา รู้จักการวางตนสม่ำเสมอและให้เข้ากับคนอื่น โดยหลักธรรมนี้สามารถ

นำมาประยุกต์กับการทำงานและการสมาคมกับบุคคลต่างๆ ได้ โดยผ่านพฤติกรรมตามธรรมชาติ อันได้แก่ ทำตนให้เป็นตัวอย่างที่ดี ทั้งด้านการงานและส่วนตัว ให้ความคุ้นเคยเป็นกันเองและสนใจในทุกข์สุขของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงานอื่น ชมเชย และสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชาที่ทำงานดีและประพฤติดีและจัดให้มีการฝึกอบรม ประชุมสัมมนา แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้เกิดความรู้และสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ

4.1 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 2 ที่ว่าท่านคิดว่านักการเมืองรู้จักใช้คำพูดให้เหมาะสมกับคนฟังตามวัย ตามสถานการณ์มากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.84, S.D. = 0.610) อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นักการเมืองใช้คำพูดได้ถูกใจคนฟัง และถูกกาลเทศะ เหมาะสมกับผู้ฟัง พูดจาไพเราะ ให้เกียรติผู้ที่สนทนาด้วย ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ **พระครูสิริธรรมาภิรัต ผศ.ดร.** กล่าวว่าการพูดจาไพเราะ เป็นเรื่องของการสร้างความสมัครสมาน สามัคคี ให้เกิดขึ้นในกลุ่มของประชาชนในชุมชนและต่างชุมชนก็ดี โดยใช้หลักธรรมนี้ในการปกครองคนให้เป็นไปในทิศทางที่ดีให้ได้ เพราะในการเป็นผู้นำที่ดี การสื่อสารเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดอีกหนึ่งอย่าง ถ้าหากเราสื่อสารไม่ถูกต้อง อาจทำให้เกิดปัญหาตามมาในภายหลังได้ อาทิเช่น การตำหนิต่อหน้าสาธารณะชน ทำให้เกิดความอับอาย ซึ่งการตำหนิ ควรตำหนิในที่ที่มีความเป็นส่วนตัว เพื่อทำให้บุคคลที่โดนตำหนิสามารถนำไปปรับปรุงได้ โดยไม่เกิดความอับอาย ตามหลักของพระพุทธเจ้า คือการพูดแต่ความจริง พูดจาอ่อนหวาน พูดด้วยเจตนาที่ดี และสำคัญที่สุดคือการพูดในถูกเวลา รู้จักกาลเทศะ ทำให้สามารถมัดใจคนได้ด้วยคำพูด เพราะฉะนั้นการที่จะส่งเสริม หรือว่าสื่อสารทางการเมือง จะต้องคำนึกถึงการสื่อสารที่ดี ไม่ว่าจะเป็น ผู้สื่อสาร ผู้รับสาร หรือสารที่จะสื่อออกไป จะต้องมีความชัดเจน และสามารถเข้าใจได้ง่าย ว่ามีแบบแผนหรือยุทธศาสตร์อะไรบ้าง ที่สำคัญคือช่องทางการสื่อสาร ต้องสื่อสารให้สามารถเข้าถึงข้อมูล เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายทุกเพศทุกวัย ให้ได้มากที่สุด ทำให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความเข้าใจที่ตรงกัน เพราะฉะนั้นนี่คือสิ่งที่ นักการเมือง หรือว่าผู้นำท้องถิ่นที่ควรนำไปประยุกต์ใช้ได้ ในส่วนของราชสังคหวัตถุ ที่สื่อสารทางการเมือง ซึ่งการสื่อสารทางการเมืองที่จะประสบผลสำเร็จได้นั้นจะต้องมีองค์ประกอบของการสื่อสารที่ดี

4.2 ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ข้อที่ 5 ที่ว่าท่านคิดว่านักการเมืองส่งเสริมให้มีกิจกรรมในหมู่บ้านเพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่คณะและเพื่อสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างประชาชนกับนักการเมืองมากน้อยเพียงใด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ = 3.02, S.D. = 0.61) อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อภิปรายได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ ควรจะส่งเสริมให้มีกิจกรรมต่างๆ ในชุมชนให้มากขึ้น เมื่อมีเทศกาลต่างๆ นักการเมืองควรเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นๆด้วย ซึ่งสอดคล้องกับคำให้สัมภาษณ์ของ **นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์** กล่าวว่าสำหรับวาจา เป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง ผมมองว่าวันนี้เราพยายามที่จะให้ทางองค์การศึกษาเข้าไปสอนต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ต้นน้ำก็คือมีศูนย์เด็กเล็ก เราก็จะนำโครงการเหล่านี้เข้าไปแนะนำเด็กให้พูดจา เพราะเราเป็นเมืองของการท่องเที่ยว ฉะนั้นภาษา

ต่างๆ จะต้องมีความสำคัญอย่างยิ่ง และนโยบายหลักของเมืองคอหงส์ก็คือ เทศบาลจะเน้นเรื่องของการศึกษา ปีนี้เทศบาลก็ได้เปิดเป็นโรงเรียนประถมศึกษา เทศบาลเชื่อว่าต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ต่อไปพี่น้องประชาชนในเขตคอหงส์ ก็จะมีการพูด และวัฒนธรรมของภาษาใต้ เทศบาลก็จะให้ความสำคัญในการต่อยอดวัฒนธรรมให้เป็นสากลด้วย

5.2.2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเต็มการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ผลการศึกษา พบว่า **ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร)** ควรศึกษาปัญหาในการทำการเกษตรที่ประชาชนประสบปัญหาอยู่ในขณะนี้ ควรส่งเสริมและให้ความรู้กับประชาชนในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นแนวทางหรือหลักในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียง ควรให้บริการหรือระบบที่ช่วยเหลือประชาชนโดยวิธีการให้การศึกษา เพื่อปรับปรุงวิธีการและเทคนิคทางการเกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและรายได้ **ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ)** ควรส่งเสริมให้คนที่มีความรู้ ความสามารถได้ประกอบอาชีพตามความสามารถที่มีควรสนับสนุนให้ประชาชนประพฤติดีปฏิบัติดี มีความซื่อสัตย์สุจริตในการดำรงชีวิต ส่งเสริมให้คนดีมีความสามารถได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น **ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ)** ควรจัดให้มีการฝึกอาชีพ ฝึกอบรมตามความต้องการของประชาชน เทศบาลควรสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีในการส่งเสริมอาชีพของชุมชน ควรส่งเสริมให้เกิดการสร้างรายได้และทุนหมุนเวียนภายในชุมชน สนับสนุนให้เกิดผลิตภัณฑ์ชุมชน และพัฒนาให้มีคุณภาพไปสู่ตลาดภายนอกอย่างมีมาตรฐานสากล **ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี)** ควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมต่างๆเพื่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชน ควรส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชน พูดดี ทำดี คิดดี นักการเมืองควรพูดจาสื่อสารกับประชนชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สมหมาย บัวจันทร์** (2560, หน้า1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์และยกระดับความพึงพอใจในการให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของสำนักงานเขตบางแค กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าประชาชนมีความพึงพอใจต่อ การให้บริการด้านสมานัตตตามากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมา คือ ด้านทาน ด้านอัตถจริยา และ ลำดับสุดท้าย คือ ด้านปิยวาจา เมื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล แล้วพบว่าบุคคลที่มีระดับการศึกษาและรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีความพึงพอใจต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สำหรับเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ มีผลไม่ต่างกันตามแนวสังคหวัตถุ 4 ของหน่วยสัสดีอำเภอเมือง จังหวัดระยอง มีความพึงพอใจ ต่อการให้บริการในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ราชันย์ ธงชัย** (2560, หน้า ข) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการ ให้บริการในการลงบัญชี

ทหารกองเกินตามแนวสังคหวัตถุ 4 ของหน่วยงานสัสดีอำเภอเมือง จังหวัดระยอง” ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการในการลงบัญชีทหารกองเกิน ด้านทาน เป็นอันดับแรก รองลงมามีความพึงพอใจต่อการให้บริการ ในด้านปิยวาจา และสุดท้ายมีความพึงพอใจต่อการให้บริการในด้านอัตถจริยา โดยภาพรวมมีความ พึงพอในอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลเชิงคุณภาพ

การวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง ท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา สามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร) อภิปรายได้ว่าการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร) ตามแนวนโยบายของภาครัฐและเป็นไปตามความต้องการของประชาชน โดยเน้นความต้องการของประชาชน การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมถือเป็นหลักรัฐศาสตร์ของการเป็นผู้นำ การที่จะพัฒนาชุมชนหรือพัฒนาท้องถิ่น เราจะต้องพัฒนาความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งสำคัญที่สุดจะต้องส่งเสริมอาชีพให้แก่ประชาชน โดยอาชีพส่วนใหญ่ของประชาชนในภาคใต้นั้น เป็นอาชีพการเกษตร ฉะนั้นการที่จะส่งเสริมอาชีพให้เขาสามารถพึ่งพาตนเองได้ ไม่เป็นหนี้ไม่เป็นสินจะต้องทำให้เขาพออยู่พอกินได้ตามเศรษฐกิจของในหลวงรัชกาลที่ 9 หรือเศรษฐกิจพอเพียง ทางผู้นำจะต้องแก้ปัญหาตั้งแต่เรื่องของนโยบาย ซึ่งผู้นำจะต้องมีนโยบายมารองรับ และชัดเจนตั้งแต่การวางแผน การผลิต การจำหน่าย การใช้จ่ายเพื่อลดต้นทุน และเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ทำให้ผู้นำจะต้องมีการสื่อสารและชี้แจงให้ชัดเจน แผนบริหารจัดการวางแผนทางการเกษตรให้กับประชาชน มีช่องทางของการสื่อสาร ที่เข้าถึงประชาชนให้ได้มากที่สุด และกระจายให้ประชาชนได้รับรู้ถึงนโยบายที่จะทำการที่จะสื่อสารกับประชาชนจะต้องสื่อสารในภาษาเดียวกัน มิฉะนั้นจะเกิดปัญหาการไม่เข้าใจกัน หรือเข้าใจไม่ตรงกัน เนื่องจากใช้ภาษาคนละภาษากัน จึงต้องให้ความสำคัญทั้งตัวผู้สื่อสารที่จะต้องมีนโยบายที่ชัดเจน ช่องทางการสื่อสารสามารถเข้าถึงประชาชนได้ง่าย ด้วยภาษาที่ชาวบ้านเข้าใจง่าย ในเรื่องของการใช้สัสสเมธะ.สอดคล้องกับแนวคิดของ **พระมหาสมบูรณ์ วุฑฺฒิกโร** (2556, หน้า 8) กล่าวคือเกษตรเชิงพุทธ (Buddhist Agriculture) เป็นการทำเกษตรโดยนำหลักแนวคิดทางพุทธศาสนาเข้าไปประยุกต์ทั้งวิธีการและเป้าหมายมุ่งแก้ปัญหาที่เกิดจากการเกษตรสมัยใหม่ นับตั้งแต่ยุคปฏิวัติเขียว(The Green Revolution) ซึ่งมุ่งใช้ เทคโนโลยีการผลิต เช่น การผสมพันธุ์พืชสัตว์เพื่อให้ผลผลิตสูง การใช้สารเคมี และการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร เป็นต้นนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และ วัฒนธรรม ตลอดจนสุขภาวะและระบบนิเวศ กล่าวโดยเฉพาะ ปัญหาหลักที่สำคัญของเกษตรกรคือปัญหาหนี้สิน ทำให้ประชากร

ภาคเกษตรละทิ้งอาชีพเกษตรกรรมเข้าไปทำงานในเมือง การแก้ปัญหาภาคเกษตรจึงถือเป็นเรื่องสำคัญของประเทศ มีการ ประยุกต์ใช้หลักทฤษฎีต่างๆ เข้ามาเพื่อบรรเทาปัญหา

2. ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ) อภิปรายได้ว่า การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ เป็นสิ่งที่สำคัญมาก ะถ้าหากเราใช้คนไม่เหมาะสมกับงาน จะทำให้งานไม่ประสบความสำเร็จ จึงจะต้องจัดสรรคนที่มีความรู้ความสามารถ ความถนัดของแต่ละคนให้เหมาะสมกับงาน ไม่ว่าจะการมีวาทศิลป์ในการพูด รู้จักวิธีการต่างๆ ในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ เพราะในการบริหารจำเป็นจะต้องใช้หลักคัดกรองคน เพื่อนำมาพัฒนาในการที่จะส่งเสริมคนที่มีความดีความสามารถ ตามหลักปัคคัณนะเห ปัคคะหาระหัง คือการข่มคนที่ควรข่ม ยกย่องคนที่ควรยกย่อง ถ้าหากเราข่มคนที่ควรยกย่อง และดันไปยกย่องคนที่ไม่ดี อาจจะทำให้องค์กรเกิดความเสียหายร้ายแรงได้ เพราะฉะนั้นผู้นำองค์กรจะต้องมีความฉลาดในการใช้คน หรือที่เรียกกันว่า วิธูโร คือการฉลาดเฉพาะทางที่ เช่นการจัดการว่างานประเภทนี้ควรใช้คนแบบไหนมารับผิดชอบ จะทำให้การสื่อสารทางการเมืองประสบความสำเร็จ อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้คนดีได้พัฒนาศักยภาพในการทำงานตามหลักของการบริหารคน สอดคล้องกับแนวคิด กล่าวคือ ความเฉลียวฉลาดในการบริหารจัดการบุคคล กล่าวคือ รู้จักส่งเสริม คนดีมีความสามารถให้ได้ทำหน้าที่ตามที่เขาถนัดกันคนชั่วไม่ให้โอกาสเข้ามารับผิดชอบงานเพื่อหวังผลประโยชน์ บำรุงและให้ขวัญกำลังใจแก่ข้าราชการและประชาชนทุกหมู่เหล่า ผู้ปกครองต้องมีเป็นผู้ฉลาดในการรับคนเข้ามารับราชการเพื่อมาทำหน้าที่ในการบริหารของรัฐรู้จักคัดเลือกคนและจัดสรรตำแหน่งให้เหมาะสมกับความรู้ความ สามารถปูนบำเหน็จความชอบในบางโอกาส รู้จักส่งเสริมคนดีเปิดโอกาสให้คนดีเข้ามารับราชการ คัดเลือกบุคคลเข้ามาทำหน้าที่ด้วยสติปัญญาที่เฉียบ แหลมและเป็นธรรม

3. ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ) อภิปรายได้ว่า การส่งเสริมอาชีพถือว่ามีความสำคัญมาก และโดยเฉพาะเรื่องของแต่ละชุมชนองค์กรจะต้องลงไปสนับสนุนให้ชุมชนต่างๆ สามารถผลิตสินค้าที่นำทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชน ไม่ว่าจะเป็นการทำขนม ทำน้ำดื่ม และในทุกสาขาอาชีพการส่งเสริมอาชีพจำเป็นจะต้องสำรวจผู้นำว่ามีความรอบรู้ข้อมูลข่าวสารมากน้อยเพียงใด เนื่องจากฐานข้อมูลอาชีพของประชาชนในชุมชน เป็นข้อมูลที่มีความเฉพาะเจาะจง ว่าในชุมชนนั้นมีอาชีพอะไรบ้าง ประชาชนกลุ่มไหนมีความต้องการอะไร อย่างไร ต้องการให้ช่วยเหลือหรือสนับสนุนอย่างไรบ้าง เนื่องจากในบางครั้งประชาชนมีความสามารถ แต่ขาดโอกาสในการเข้าถึง ทำให้ผู้นำจำเป็นจะต้องสร้างโอกาสในกับประชาชน ทำให้สามารถลืมตาอ้าปากได้ เนื่องจากในการส่งเสริมอาชีพนั้นจะต้องส่งเสริมตามความถนัดของประชาชน ไม่เพียงแต่ส่งเสริมตามที่ผู้นำอยากจะส่งเสริมทางผู้นำจึงจะต้องมีการสำรวจว่า ประชาชนหรือชาวบ้าน เขามีความถนัดในด้านใด ปัจจุบันประกอบอาชีพอะไรและสามารถส่งเสริมได้อย่างไรบ้าง ถ้าหากไม่มีการสำรวจ อาจทำให้ไม่ประสบความสำเร็จ เพราะเหตุนี้จึงต้องส่งเสริมตามความถนัดและความสมัครใจของประชาชน สอดคล้องกับแนวคิดของ Phonsri

(2002, p. 21) กล่าวคือ ปรัชญาของการพัฒนาประเด็นหนึ่งมีสาระที่ว่า บุคคลแต่ละคนมีความสำคัญ ถึงแม้บุคคลจะมีความแตกต่างกัน แต่ทุกคนมีสิทธิที่จะพึงได้รับความยุติธรรม และอย่างมีเกียรติในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง เพราะบุคคลแต่ละคนมีศักยภาพหรือพลังความรู้ตลอดทั้งความสามารถในด้านต่างๆ ทั้งที่เปิดเผยและแฝงเร้น ศักยภาพเหล่านี้มีประโยชน์ต่อบุคคลและชุมชนเป็นอย่างมาก ถ้ารู้จักนำมาใช้อย่างถูกวิธี โดยเฉพาะพลังแฝงเร้นอยู่ในบุคคลซึ่งไม่ถูกนำมาใช้ประโยชน์มากนักถ้ามีโอกาส บุคคลแต่ละคนมีความสามารถในการพัฒนาศักยภาพหรือพลังความสามารถของตนได้

4. ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี) อภิปรายได้ว่า เป็นเรื่องของการสร้างความสมัครสมาน สามัคคี ให้เกิดขึ้นในกลุ่มของประชาชนในชุมชนและต่างชุมชนก็ดี โดยใช้หลักธรรมนี้ในการปกครองคนให้เป็นไปในทิศทางที่ดีให้ได้ เพราะในการเป็นผู้นำที่ดี การสื่อสารเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดอีกหนึ่งอย่าง ถ้าหากสื่อสารไม่ถูกต้อง อาจทำให้เกิดปัญหาตามมาในภายหลังได้ ตามหลักของพระพุทธเจ้า คือการพูดแต่ความจริง พูดจาอ่อนหวาน พูดด้วยเจตนาที่ดี และสำคัญที่สุดคือการพูดในถูกเวลา รู้จักกาลเทศะ ทำให้สามารถมัดใจคนได้ด้วยคำพูด ความมีวาจาอันดูดดื่มน้ำใจ มีการพูดด้วยถ้อยคำสุภาพ ไพเราะ อ่อนหวาน มีเหตุผล ประกอบด้วยประโยชน์ สร้างสรรค์ความสามัคคีมีความสัตย์ ทำ ให้เกิดความเข้าใจที่ดีต่อกันตลอดจนเกิดความเชื่อถือในคำพูดนั้น ผู้ปกครองมีวาจาไพเราะอ่อนหวาน ชวนฟังประกอบด้วยเหตุผลมีประโยชน เป็นทางแห่งสามัคคี รู้จักใช้คำพูดให้เหมาะสมกับคนฟังตามวัย ภาวะ รู้จักโน้มน้าวให้ทำความดียกย่องการทำความดี หมายความว่า ผู้ปกครองจะต้องกล่าววาจาอัน อ่อนหวาน ควรดื่มไว้ในใจ ทำความเป็นที่รักให้เกิดแก่ทุกคนที่ได้มีโอกาสเข้าหาด้วยการทักทาย ปราศรัยแก่บุคคลทุกคน ทุกชั้น ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ผู้น้อย โดยควรแก่ฐานะและภาวะอันสมควร สอดคล้องกับแนวคิดของ **พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต)** (2558, หน้า 65) กล่าวคือ“สัมมาวาจา เจรจาชอบคือการเว้นจากทุจริต 4 เว้นจากการพูดเท็จ รวมทั้งสัจจะวาจา ด้วยการพูดความจริง เว้นการพูดส่อเสียด พูดคำ สมานสามัคคีเว้นการพูดคำหยาบ พูดคำ อ่อนหวานสุภาพ และ เว้นการพูดเพ้อเจ้อ พูดคำที่ดีมีประโยชน์” สรุปแล้ว “สัมมาวาจา” ก็คือการเว้นจากการพูดไม่ดีหรือ ทุจริตทางคำพูด 4 ประการ (จะได้กล่าวต่อไปในภายหลัง) ให้พูดดี มีวาจาไพเราะ เป็นวจีสุจริตเป็นต้นอีกทั้งควรฝึกหัดตนให้เป็นคนพูดดี การพูดดีนั้นคืออย่างไร? ในขั้นต้นจะต้องรู้จักเลือกเวลาพูดควรจะพูด ก็ต่อเมื่อคนฟังเขาตั้งใจฟัง ไม่ควรแย่งชิงใครพูดไม่พูดเพื่อเป็นชนวน ทะเลาะทุ่มเถียงกันไม่จำ เป็นก็ไม่ควรพูดแข่งส่งเสียงอึกทึกและเมื่อพูดนั้น พึงกล่าวแต่ความสัตย์จริง ไม่กล่าวคำ โป้ปดมดเท็จ ใช้ถ้อยคำที่ไพเราะ เสนาะหูไม่ใช้ภาษาและสำนวนที่ไม่สุภาพและในการสนทนานั้นไม่ควร เล่าข่าวลือไร้ประโยชน์หรือเพ้อเจ้อถึงเรื่องไร้สาระ

5.3 ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตรควรศึกษาปัญหาในการทำการเกษตรที่ประชาชนประสบปัญหาอยู่ในขณะนี้ ควรส่งเสริมและให้ความรู้กับประชาชนในการทำการเกษตรทฤษฎีใหม่เป็นแนวทางหรือหลักในการบริหารจัดการที่ดินและน้ำ เพื่อการเกษตรในที่ดินขนาดเล็กให้เกิดประโยชน์สูงสุด ด้วยหลักเศรษฐกิจพอเพียง ควรให้บริการหรือระบบที่ช่วยเหลือ ประชาชนโดยวิธีการให้การศึกษา เพื่อปรับปรุงวิธีการและเทคนิคทางการ เกษตร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตและรายได้

2. ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ) ควรส่งเสริมให้คนที่มีความรู้ความสามารถได้ประกอบอาชีพตามความสามารถที่มี ควรสนับสนุนให้ประชาชนประพฤติดี ปฏิบัติดี มีความซื่อสัตย์สุจริตในการดำรงชีวิต ส่งเสริมให้คนดีมีความสามารถได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

3. ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ) ควรจัดให้มีการฝึกอาชีพ ฝึกอบรมตามความต้องการของประชาชน เทศบาลควรสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีในการส่งเสริมอาชีพของชุมชน ควรส่งเสริมให้เกิดการสร้างรายได้และทุนหมุนเวียนภายในชุมชนควรสนับสนุนให้เกิดผลิตภัณฑ์ชุมชน และพัฒนาให้มีคุณภาพไปสู่ตลาดภายนอกอย่างมีมาตรฐานสากล

4. ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี) ควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมต่างๆเพื่อให้เกิดความสามัคคีในชุมชน ควรส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนพูดดี ทำดี คิดดี นักการเมือง ควรพูดจาสื่อสารกับประชนชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อม

5.3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา” ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้ที่สนใจ ได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไปในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องการประยุกต์ใช้หลักสังคหวัตถุ 4 ในการดำเนินชีวิตของประชาชนเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

2. ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องการ ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

3. ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่องภาวะผู้นำตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของนักการเมืองท้องถิ่นเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย:

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (2539). *พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย*. ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

1. หนังสือทั่วไป

โกวิทย์ พวงงาม. (2544). *การปกครองท้องถิ่นไทย*, กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน.

จุฑาพรรธ์ ผดุงชีวิต. (2551). *วัฒนธรรมการสื่อสาร และอัตลักษณ์. พิมพ์ครั้งที่ 2.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ชูศักดิ์ เที่ยงตรง.(2545).*การปกครองส่วนท้องถิ่น.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2541). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย.* กรุงเทพมหานคร: เทพเนรมิตการพิมพ์.

ธานินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). *การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS.* (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพมหานคร: บิสซิเนสอาร์แอนด์ดี.

นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2552). *การปกครองส่วนท้องถิ่น.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน.

ประทาน คงฤทธิศึกษา. (2546).*การปกครองส่วนท้องถิ่น.* กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.

ประหยัด หงส์ทองคำ. (2551).สถาบันพระปกเกล้า.การปกครองส่วนท้องถิ่น โครงการเฉลิมพระเกียรติ สารานุกรม รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย(พ.ศ.2540),กรุงเทพมหานคร: องค์การค้าคุรุสภา

พระใบฏีกาสุพจน์ ตปสีโล. (2557). กระบวนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรมขององค์กรชุมชนในจังหวัดอุบลราชธานี**.** *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร.* 2(1), 1-18.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). (2550). *ธรรมนูญชีวิต.* (พิมพ์ครั้งที่ 81). กรุงเทพมหานคร: พิมพ์สวย.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. (2550). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550.* กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรี.

สุภาภรณ์ ติ่งอินทร์, 2553 *การพัฒนาการเรียนรู้ตามแนวพุทธศาสตร์ ทักษะกระบวนการเผชิญสถานการณ์* กรุงเทพมหานคร:พิมพ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สุวรี ศิริโภคารภิรมย์. (2546). *การวิจัยทางการศึกษา.* ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

อุทัย หิรัญโต. (2540).การปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร.

2. วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

กาญจนา ทับทิมทอง. (2560) . *“ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลวังน้อย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”.* วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

นารีรัตน์ กว้างขวาง. (2561). *“การบริหารงานเทศบาลตำบลตามหลักสาราณียธรรม 6: กรณีศึกษาเทศบาลตำบลบางเมือง อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ”.* วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พงษ์ศักดิ์ บุญธรรมกุล. (2561). *“พฤติกรรมด้านมนุษยสัมพันธ์ของผู้บริหารตามหลักพุทธธรรมในทัศนะครูอาจารย์ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร”.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง.

พรกมล ชูนุกูลพงษ์. (2552). *“การให้บริการประชาชนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง”.* วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

พระครูบุญญสารโสภิต (เหล็กอยู่). (2562). *“การศึกษาหลักสังคหวัตถุ ที่หัตถกคหบดีนำไปใช้ในพระสุตตันตปิฎก”*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระเดชา กิตติโก (โชติธราธรรม). (2560). *“การบริหารงานบุคคลตามหลักสังคหวัตถุ ๔ ของผู้บริหารโรงเรียนธรรมภิรักษ์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร”*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระถนอม อนีโฆ (มิ่งขวัญ). (2556). *“ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักสาราณียธรรมของเทศบาลตำบลหัวทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา”.* วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระมหาบุญทัน อานนโท. (2560). *“การศึกษาวิเคราะห์เรื่องเวสสันดรชาดก: ศึกษาเฉพาะทานบารมี”.* วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย.

พระมหาสุภีร์ ฐิตเมโธ. *“พระพุทธศาสนาที่ควรนำมาประยุกต์ใช้กับการบริหารราชการ”.* วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช.

พระยุทธภูมิ ธมมธโร (สังชาดี). (2560). *“การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักสังคหวัตถุตามความคิดเห็นของประชาชน: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลเนื้อ อำเภอนาแก จังหวัดนครพนม”*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

3. ภาษาอังกฤษ

Almond. G. A. & Coleman. (1960). J. S. T*he Politics of the Developing Area.* Princeton: Princeton University Press.

G.A.Almond and Powell. (1978). *Comparative Position Communication*. Boston: Little Brown.

Berlo. David K. (1960). *The Process of Communication; an Introduction to Theory and Practice.* San Francisco: Rinehart Press.

Brain McNair. (2002). *An Introduction to Political Communication.* London and New York: Routledge.

Denton, Robert E., and Gary C. Woodward. (1995). *Political Communication in America.* New York: Praeger, 1990. Quote in Brian McNair. An Introduction to Political Communication. London: Routledge.

Karnpisit, T. (2003). *Creative strategy Land Development for the Country.* Bangkok: Chulalongkorn University.

Lasswell,Harold D. (1948*). The communication of ideas*. New York: Harper and Brother Publishers.

LAZARSFELD, PAUL F., BERNARD BERELSON, and HAZEL GAUDET.(1948). *The People's Choice: How the Voter Makes Up His Mind in a Presidential Campaign.* (Second edition.) Pp. xxxiii, 178. New York: Columbia University Press.

Maicas. Manual Pares. (2008).*The Ethics of Political Communication. in Phillip Sieb. Political Communication.* London: Sage Publications Ltd.

Phonsri, S. (2002). *Theories and principles of community development.* Bangkok: Odeon Store.

Pye, Lucian W . (1966). *Aspect of Political Development*. Boston: Little Brown and Company.

Rush, M. , & Althoff, P. (1971). *An Introduction to Political Sociology*. London: ThomasNelson and Sons.

Sanyawiwat, S. (1998). *Community Development*. Bangkok: Chulalongkorn University.

Thebhattee, S. et al (2008). *Self-Sufficiency with Sufficiency Economy Philosophy.* Bangkok: National Office of Buddhism Printing.

4. เอกสารอื่นๆ ที่ไม่ได้ตีพิมพ์

เทศบาลเมืองคอหงส์. (2565). *“แผนพัฒนาสามปี 2565-2567”.* งานนโยบายและแผน: สำนักปลัดเทศบาลเมืองคอหงส์. (อัดสำเนา).

บุคลานุกรม
ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์

1. พระราชวรเวที ดร.

ตำแหน่ง เจ้าคณะจังหวัดสงขลา

คุณวุฒิ ศษ.บ.(การวัดผลและประเมินผลการศึกษา)
ศษ.บ. (การบริหารการศึกษา)
ศศ.ม. (ไทยศึกษา)
ปร.ด. (ปรัชญาและศาสนา)

สัมภาษณ์เชิงลึก 9 กุมภาพันธ์ 2566

2. พระครูสิริธรรมาภิรัต ผศ.ดร.

ตำแหน่ง รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

คุณวุฒิ นักธรรมชั้นเอก เปรียญธรรม 5 ประโยค
ปริญญาศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศน.ด.)

สัมภาษณ์เชิงลึก 8 กุมภาพันธ์ 2566

3. รศ.ดร.เดชชาติ ตรีทรัพย์

ตำแหน่ง ผู้ช่วยรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คุณวุฒิ Ph.D. (Sociology)

สัมภาษณ์เชิงลึก 6 กุมภาพันธ์ 2566

4. นายชวน บริรักษ์

ตำแหน่ง ปลัดเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

คุณวุฒิ ปริญญาตรี นิติศาสตรบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช ปริญญาโทรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาการปกครองท้องถิ่น) มหาวิทยาลัยขอนแก่น

สัมภาษณ์เชิงลึก 13 กุมภาพันธ์ 2566

5. นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์

ตำแหน่ง นายกเทศมนตรีเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

คุณวุฒิ ปริญญาตรีนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

สัมภาษณ์เชิงลึก 13 กุมภาพันธ์ 2566

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย
และหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

พระมหาเอกกวิน ปิยวีโร, ดร.	ปร.ด. (รัฐศาสตร์) อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
ดร.วชิรวิชญ์ อิทธิธนาศุภวิชญ์	ปร.ด. (อาชญาวิทยาและการบริหารงานยุติธรรม) อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์	น.บ. (นิติศาสตร์) นายกเทศมนตรีเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๙

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๖๙๔ **วันที่** ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน พระมหาเอกกวิน ปิยวีโร, ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชารัฐศาสตร์

ด้วย พระสันติ สนติกโร (ไชยสงคราม) นักศึกษาปริญญาโท นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (An Application of Rajasangkahavatthudharma to Political Communication of Local Politicians in Muang Kho Hong Municipality, Hat Yai District, Songkhla Province)" โดยมี รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ยินดีให้ความอนุเคราะห์

25/พ.ย./65

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช โทร. ๐-๗๕๘๐-๘๑๒๙

ที่ อว ๗๘๑๖(๒)/ว ๐๖๗๔ **วันที่** ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร ดร. วชิรวิชญ์ อิทธิธนาศุภวิชญ์ อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชาสังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์

ด้วย พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม) นักศึกษาปริญญาโท นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (An Application of Rajasangkahavatthudharma to Political Communication of Local Politicians in Muang Kho Hong Municipality, Hat Yai District, Songkhla Province)" โดยมี รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

- ทราบ
- ดำเนินการได้เลย

ดร.วชิรวิชญ์ อิทธิธนาศุภวิชญ์
๑๔/๑๑/๒๕๖๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร.๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๖๙๔

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์ นายกเทศมนตรีเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ด้วย พระสันติ สนติกโร (ไชยสงคราม) นักศึกษาปริญญาโท นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (An Application of Rajasangkahavatthudharma to Political Communication of Local Politicians in Muang Kho Hong Municipality, Hat Yai District, Songkhla Province)" โดยมี รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

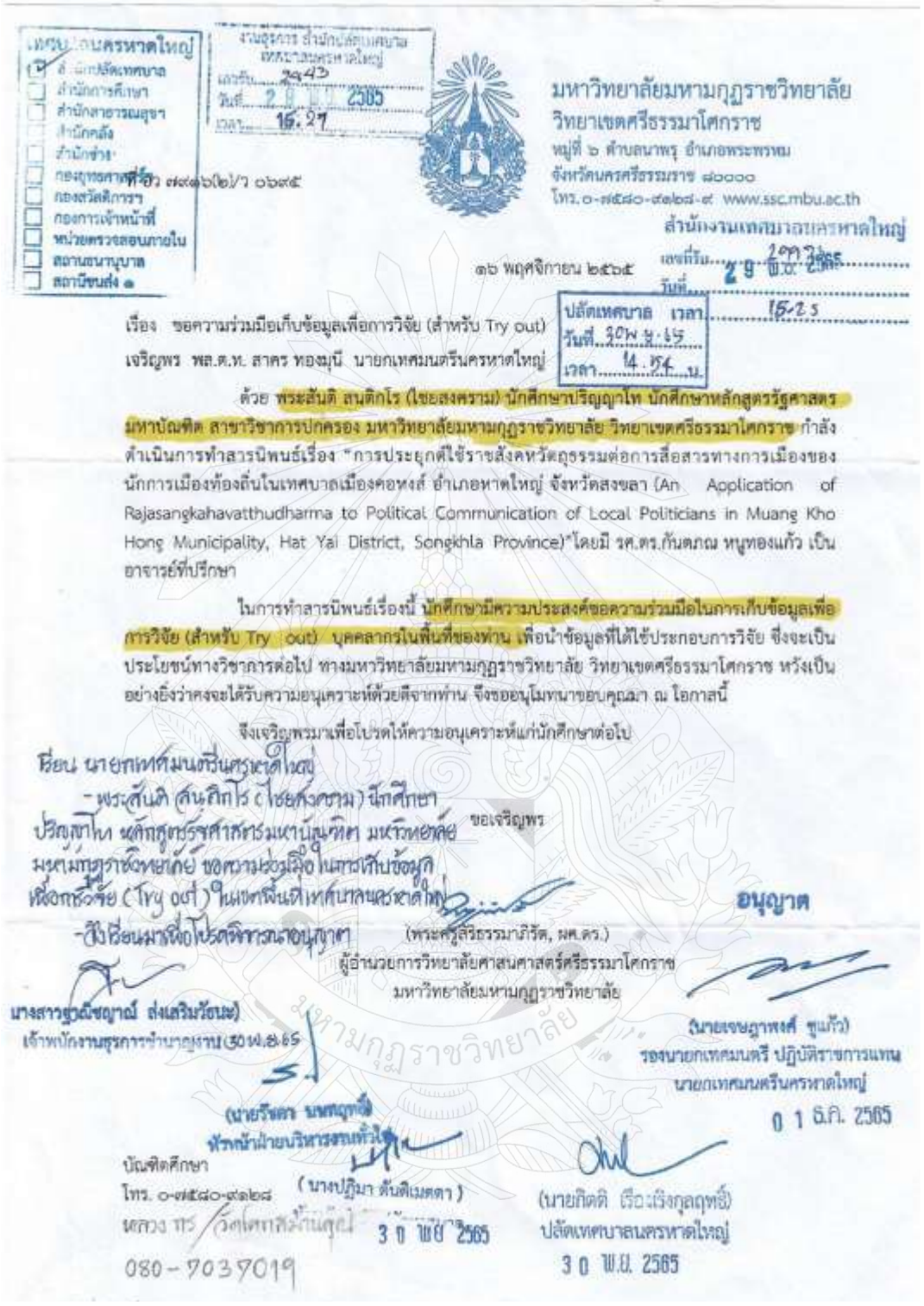
(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

(นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์)
นายกเทศมนตรีเมืองคอหงส์

28 พ.ย. 2565

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลวิจัย

เทศบาลนครหาดใหญ่
☑ สำนักปลัดเทศบาล
☐ สำนักการศึกษา
☐ สำนักสาธารณสุขฯ
☐ สำนักคลัง
☐ สำนักช่าง
☐ กองสวัสดิการฯ
☐ กองการเจ้าหน้าที่
☐ หน่วยตรวจสอบภายใน
☐ สถานธนานุบาล
☐ สถานีขนส่ง ๑

งานธุรการ สำนักปลัดเทศบาล
เทศบาลนครหาดใหญ่
เลขรับ 2943
วันที่ 2 ธ.ค. 2565
เวลา 16.27

ที่อว ๗๗๑๖(๒)/ว ๐๖๗๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๘๒๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

สำนักงานเทศบาลนครหาดใหญ่
เลขที่รับ 2 9 พ.ย. 2565
วันที่ 1 ธ.ค. 2565

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

ปลัดเทศบาล เวลา 15.25
วันที่ 30 พ.ย. 65
เวลา 14.54 น.

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สำหรับ Try out)

เจริญพร พล.ต.ท. สาคร ทองมุนี นายกเทศมนตรีนครหาดใหญ่

ด้วย พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม) นักศึกษาปริญญาโท นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (An Application of Rajasangkahavatthudharma to Political Communication of Local Politicians in Muang Kho Hong Municipality, Hat Yai District, Songkhla Province)" โดยมี รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการทำสารนิพนธ์เรื่องนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สำหรับ Try out) บุคคลากรในพื้นที่ของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ใช้ประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดีจากท่าน จึงขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

เรียน นายกเทศมนตรีนครหาดใหญ่
- พระสันติ (สนฺติกโร (ไชยสงคราม) นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (Try out) ในเขตพื้นที่เทศบาลนครหาดใหญ่
- เห็นควรอนุมัติเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อนุญาต

(นายเจษฎาพงศ์ ชูแก้ว)
รองนายกเทศมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
นายกเทศมนตรีนครหาดใหญ่
01 ธ.ค. 2565

นางสาวฐาณิชญาณ์ ส่งเสริมวัธนะ
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน 30 พ.ย. 65

(นายรัตน มนตฤทธิ์)
หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป

(นางปฏิมา ดันติเมตตา)
30 พ.ย. 2565

(นายกิตติ เรือเรืองกุลฤทธิ์)
ปลัดเทศบาลนครหาดใหญ่
30 พ.ย. 2565

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๘๒๒๘
หลวง กร /อัศโศกสิงห์ผู้สุภาพ
080-9037019

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพรหมคีรี
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๒๑๐
โทร. ๐-๗๕๔๐-๙๑๐๘ E-mail: www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๓๗๑

๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์ นายกเทศมนตรีเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ด้วย พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม) นักศึกษาปริญญาโท นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (An Application of Rajasangkahavatthudharma to Political Communication of Local Politicians in Muang Kho Hong Municipality, Hat Yai District, Songkhla Province)" โดยมี รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม) ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๔๐-๙๑๐๘

(นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์)
นายกเทศมนตรีเมืองคอหงส์
๑๓ ก.พ. ๖๖

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๔๐-๙๓๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๓๖(๒)/ว ๐๐๓๒

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

สำนักงานเจ้าคณะจังหวัดสงขลา
รับที่ ๑๑
วันที่ ๙ ก.พ. ๒๕๖๖
เวลา ๑๗.๐๐ น.

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)

เรียน พระราชวรเวที, ดร. เจ้าคณะจังหวัดสงขลา

ด้วย พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม) นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา(An Application of Rajasangkahavatthudharma to Political Communication of Local Politicians in Muang Kho Hong Municipality, Hat Yai District, Songkhla Province)" โดยมี รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม) ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความเคารพ

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๓๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๓๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๓๖(๒)/ว ๐๐๓๒

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)

เรียน พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร. เจ้าคณะจังหวัดนครศรีธรรมราช (ธ)

ด้วย พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม) นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา(An Application of Rajasangkahavatthudharma to Political Communication of Local Politicians in Muang Kho Hong Municipality, Hat Yai District, Songkhla Province)" โดยมี รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม) ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

เรียนมาด้วยความเคารพ

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๓๒๘

๙ ก.พ. ๖๖

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๗๒

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)

เจริญพร รศ.ดร. เดชชาติ ตรีทรัพย์ ผู้ช่วยอธิการบดี มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ด้วย พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม) นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา(An Application of Rajasangkahavatthudharma to Political Communication of Local Politicians in Muang Kho Hong Municipality, Hat Yai District, Songkhla Province)" โดยมี รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม) ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.เดชชาติ ตรีทรัพย์)
๓. ก. พ. ๖๖.

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๒๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๗๒

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)

เจริญพร นายชวน บริรักษ์ ปลัดเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ด้วย พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม) นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา(An Application of Rajasangkahavatthudharma to Political Communication of Local Politicians in Muang Kho Hong Municipality, Hat Yai District, Songkhla Province)" โดยมี รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม) ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

อนุญาตให้เก็บข้อมูลได้ตามโครงการ

นายชวน บริรักษ์
ปลัดเทศบาลเมืองคอหงส์
๓ ก.พ. ๖๖

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๒๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๓๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๓๒

๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สัมภาษณ์)

เจริญพร นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์ นายกเทศมนตรีเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ด้วย พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม) นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา(An Application of Rajasangkahavatthudharma to Political Communication of Local Politicians in Muang Kho Hong Municipality, Hat Yai District, Songkhla Province)" โดยมี รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ผ่านการพิจารณาและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยเรียบร้อยแล้ว

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสิริธรรมาภิรัต, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๓๒๘

(นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์)
นายกเทศมนตรีเมืองคอหงส์
13 ก.พ. 66

IRD-2022-164

สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้ไว้เพื่อแสดงว่า

อื่นๆพระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม)

ได้ผ่านการอบรม "โครงการอบรมหลักจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
สาขาสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ ครั้งที่ 1 ประจำปี 2565"

ในรูปแบบออนไลน์ผ่านโปรแกรม Zoom Meeting

ให้ไว้ ณ วันจันทร์ที่ 13 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2565

มหามกุฏราชวิทยาลัย

ที่ จว. ๒๒๗/๒๕๖๖

เอกสารรับรองผลการพิจารณาจริยธรรมการทำวิจัยในคน
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๑. ชื่อโครงการวิจัย

ชื่อเรื่อง : การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

TITLE : APPLICATION OF RAJAKAHASUTTHA DHARMA TO POLITICAL COMMUNICATION OF LOCAL POLITICIANS IN KHO HONG MUNICIPALITY, HAT YAI DISTRICT,SONGKHLA PROVINCE

๒. ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัย

พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม)

๓. ผลการพิจารณาของคณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน

คณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน สถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ มติที่ ๓๓๘/๒๕๖๖ ได้พิจารณาแล้วเห็นว่าโครงการวิจัยดังกล่าวเป็นไปตามหลักการของจริยธรรมการทำวิจัยในคน โดยที่ผู้วิจัยเคารพสิทธิและศักดิ์ศรีในความเป็นมนุษย์ ไม่มีการล่วงละเมิดสิทธิ และไม่ก่อให้เกิดภยันตรายแก่ตัวอย่างการวิจัย กลุ่มตัวอย่างและผู้เข้าร่วมในโครงการวิจัย

จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยในขอบข่ายของโครงการวิจัยที่เสนอได้ ตั้งแต่วันที่ออกเอกสารรับรองผลการพิจารณาการทำวิจัยในคนฉบับนี้ จนถึงวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

ออกให้ ณ วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ลงนาม

(พระมหามงวินทร์ ปุริสุตฺตโม, ผศ.ดร.)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการทำวิจัยในคน
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และ ค่า IOC

แบบสอบถาม

เรื่อง การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อทราบ การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับเลือกให้ตอบแบบสอบถาม กรุณาตอบตามความเป็นจริงและตอบให้ครบทุกข้อ คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ในการวิจัยเพื่อนำผลไปใช้เป็นแนวทางแก้ปัญหาใน การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาแบบสอบถามชุดนี้ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ขอเจริญพร

(พระพระสันติ สนติกโร (ไชยสงคราม)
นักศึกษาปริญญาโทสาขาวิชาการปกครอง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความที่เป็นจริง

สำหรับผู้วิจัย

1. เพศ	☐ 1. ชาย	☐ 2. หญิง	
2. อายุ	☐ 1. 18 - 40 ปี	☐ 2. 41-60 ปี	
	☐ 3. 61 ปีขึ้นไป		
3.ระดับการศึกษา	☐ 1. ประถมศึกษา	☐ 2. มัธยมศึกษา/เทียบเท่า	
	☐ 3. อนุปริญญา/ปวส.	☐ 4. ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	
4. รายได้ต่อเดือน	☐ 1. ต่ำกว่า 10,000 บาท	☐ 2. 10,001 -30,000 บาท	
	☐ 3. 30,001 บาทขึ้นไป		

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องวางที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่าน

ข้อ	การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมือง	ความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร)					
1	ท่านเห็นว่านักการเมืองมีการรณรงค์ให้เกษตรกรงดใช้สารเคมีในการทำการเกษตรมากน้อยเพียงใด					
2	ท่านเห็นว่านักการเมืองใช้วิธีการสื่อสารเพื่อให้ประชาชนเข้าใจการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากน้อยเพียงใด					
3	ท่านเห็นว่านักการเมืองมีการจัดหาหลักสูตรระยะสั้นเพื่อฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้ในการประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด					
4	ท่านคิดว่านักการเมืองมีความรู้ ความเข้าใจถึงปัญหาในการสื่อสารทางการเมืองเพื่อแก้ปัญหาอาชีพเกษตรกรรมมากน้อยเพียงใด					
5	ท่านคิดว่านักการเมืองมีการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมทางการเกษตร เช่น งานชาวสวน การประกวดสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร					
	ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ)					
6	ท่านคิดว่านักการเมืองมีการส่งเสริมให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีตามหลักพุทธธรรมมากน้อยเพียงใด					
7	ท่านเห็นว่านักการเมืองมีการใช้สื่อรณรงค์ให้ข้าราชการประพฤติดีปฏิบัติชอบในหน้าที่การงานของตนมากน้อยเพียงใด					

ข้อ	การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมือง	ความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8	ท่านเห็นว่านักการเมืองควรมีช่องทางการสื่อสารเพื่อเพิ่มศักยภาพของตนมากน้อยเพียงใด					
9	นักการเมืองส่งเสริมให้รางวัลแก่คนที่ทำดีประพฤติดี เป็นแบบอย่างของสังคม					
10	นักการเมืองส่งเสริมให้คนที่มีความรู้ความสามารถได้ใช้ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพที่ตัวเองถนัด					
	ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ)					
11	ท่านคิดว่านักการเมืองมีการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพและส่งเสริมอาชีพของประชาชนในท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด					
12	ท่านคิดว่านักการเมืองสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสในการประกอบสัมมาชีพมากน้อยเพียงใด					
13	ท่านคิดว่านักการเมืองควรส่งเสริมอาชีพและแสดงสินค้าเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนในชุมชนมีรายได้					
14	ท่านคิดว่านักการเมืองมีการจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพให้กับคนพิการ ผู้สูงอายุ เพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัวมากน้อยเพียงใด					
15	ท่านคิดว่านักการเมืองส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพของประชาชน					
	ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี)					
16	ท่านคิดว่านักการเมืองเป็นบุคคลที่รู้จักพูด รู้จักปราศรัยไพเราะ สุภาพนุ่มนวลกับสาธารณชนมากน้อยเพียงใด					

ข้อ	การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมือง	ความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
17	ท่านคิดว่านักการเมืองรู้จักใช้คำพูดให้เหมาะสมกับคนฟังตามวัย ตามสถานการณ์มากน้อยเพียงใด					
18	ท่านคิดว่านักการเมืองต้องรู้จักโน้มน้าวประชาชนให้ทำความดียกย่องการทำความดีมากน้อยเพียงใด					
19	ท่านคิดว่านักการเมืองมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่น ยกย่องให้เกียรติ มีความเห็นอกเห็นใจด้วยความจริงใจมากน้อยเพียงใด					
20	ท่านคิดว่านักการเมืองส่งเสริมให้มีกิจกรรมในหมู่บ้านเพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่คณะและเพื่อสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างประชาชนกับนักการเมืองมากน้อยเพียงใด					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

โปรดเขียนปัญหาและแนวทางแก้ไขลงในช่องว่างที่เว้นไว้

1. ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร)

.....

.....

.....

2. ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ)

.....

.....

.....

3. ด้านด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ)

.....

.....

.....

4. ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี)

.....

.....

.....

ขอเจริญพรที่ให้ความร่วมมือ

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

สารนิพนธ์เรื่อง การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์สำหรับงานวิจัยฉบับนี้ เป็นการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลสำหรับงานวิจัย เรื่อง “การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา”แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

2. โปรดตอบคำถามตามสภาพที่เป็นจริง คำตอบของท่านมีคุณค่ายิ่งต่อการวิจัย เพราะจะทำให้ทราบข้อเท็จจริงอันจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ข้อมูลที่ท่านตอบจะไม่มีผลกระทบต่อท่านแต่อย่างใด หากท่านรู้สึกไม่สบายใจสามารถไม่ตอบคำถามได้ ผู้วิจัยขอรับรองว่าข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ครั้งนี้จะเป็นข้อมูลในภาพรวมเท่านั้นและจะดำเนินการให้สอดคล้องภายใต้เงื่อนไขจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ทุกประการ

ผู้วิจัยขอขอบคุณสำหรับความร่วมมือในการให้สัมภาษณ์ของท่านไว้ ณ โอกาสนี้

(พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม))
นักศึกษาหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ ผู้ให้สัมภาษณ์.....นามสกุล.....

ที่อยู่ปัจจุบัน .....หมู่ที่ .....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์ .....

วันและเวลาที่สัมภาษณ์ วัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

ตำแหน่งงาน.....

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

1) ตามความคิดเห็นของท่านการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร) ควรเป็นอย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

.....

2) ตามความคิดเห็นของท่านการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ) ควรเป็นอย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

.....

3) ตามความคิดเห็นของท่านการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ) ควรเป็นอย่างไร ?

.....

.....

.....

.....

.....

4) ตามความคิดเห็นของท่านการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี) ควรเป็นอย่างไร?

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Context Validity) ของแบบสอบถาม
โดยใช้เทคนิค IOC (Index Of Item Congruence)
เรื่อง การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นใน
เทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล								
1	**เพศ** ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	**อายุ** ☐ 1 18-40 ปี ☐ 2. 41-60 ปี ☐ 3. 61 ปีขึ้นไป	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้	
3	**ระดับการศึกษา** ☐ 1. ประถมศึกษา ☐ 2. มัธยมศึกษา/เทียบเท่า ☐ 3. อนุปริญญา / ปวส. ☐ 4. ปริญญาตรีหรือสูงกว่า	+1	0	1	2	0.66	ใช้ได้	
4	**รายได้ต่อเดือน** ☐ 1. ต่ำกว่า 10,000 บาท ☐ 2.10,001-30,000 บาท. ☐ 3. 30,001บาทขึ้นไป	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้	
ตอนที่ 2 การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นใน เทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา								
1. ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร)								
1	ท่านเห็นว่านักการเมืองมีการรณรงค์ให้เกษตรกรงดใช้สารเคมีในการทำการเกษตรมากน้อยเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
2	ท่านเห็นว่านักการเมืองใช้วิธีการสื่อสารเพื่อให้ประชาชนเข้าใจการประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากน้อยเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	ท่านเห็นว่านักการเมืองมีการจัดหาหลักสูตรระยะสั้นเพื่อฝึกอบรมเกษตรกรให้มีความรู้ในการประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	ท่านคิดว่านักการเมืองมีความรู้ความเข้าใจถึงปัญหาในการสื่อสารทางการเมืองเพื่อแก้ปัญหาอาชีพเกษตรกรรมมากน้อยเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
5	ท่านคิดว่านักการเมืองมีการส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมมทางการเกษตร เช่น งานชาวสวน การประกวดสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร							
2. ด้าน ปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ)								
6	ท่านคิดว่านักการเมืองมีการส่งเสริมให้ประชาชนประพฤติปฏิบัติตนเป็นคนดีตามหลักพุทธธรรมมากน้อยเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
7	ท่านเห็นว่านักการเมืองมีการใช้สื่อรณรงค์ให้ข้าราชการประพฤติดีปฏิบัติชอบในหน้าที่การงานของตนมากน้อยเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
8	ท่านเห็นว่านักการเมืองควรมีช่องทางการสื่อสารเพื่อเพิ่มศักยภาพของตนมากน้อยเพียงใด	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้	
9	นักการเมืองส่งเสริมให้รางวัลแก่คนที่ทำดี ประพฤติดี เป็นแบบอย่างของสังคม	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้	
10	นักการเมืองส่งเสริมให้คนที่มีความรู้ความสามารถได้ใช้ความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพที่ตัวเองถนัด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3. ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ)								
11	ท่านคิดว่านักการเมืองมีการสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพและส่งเสริมอาชีพของประชาชนในท้องถิ่นมากน้อยเพียงใด	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้	
12	ท่านคิดว่านักการเมืองสนับสนุนให้ประชาชนมีโอกาสในการประกอบสัมมาชีพมากน้อยเพียงใด	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้	
13	ท่านคิดว่านักการเมืองควรส่งเสริมอาชีพและแสดงสินค้าเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนในชุมชนมีรายได้	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้	
14	ท่านคิดว่านักการเมืองมีการจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพให้กับคนพิการ ผู้สูงอายุ เพื่อสร้างรายได้ให้กับครอบครัวมากน้อยเพียงใด	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
15	ท่านคิดว่านักการเมืองส่งเสริมสนับสนุนงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือต่างๆที่เหมาะสมต่อการประกอบอาชีพของประชาชน	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4. ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี)								
16	ท่านคิดว่านักการเมืองเป็นบุคคลที่รู้จักพูด รู้จักปราศรัยไพเราะสุภาพนุ่มนวลกับสาธารณชนมากน้อยเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
17	ท่านคิดว่านักการเมืองรู้จักใช้คำพูดให้เหมาะสมกับคนฟังตามวัย ตามสถานการณ์มากน้อยเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
18	ท่านคิดว่านักการเมืองต้องรู้จักโน้มน้าวประชาชนให้ทำความดียกย่องการทำความดีมากน้อยเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
19	ท่านคิดว่านักการเมืองมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีต่อบุคคลอื่น ยกย่องให้เกียรติ มีความเห็นอกเห็นใจด้วยความจริงใจมากน้อยเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
20	ท่านคิดว่านักการเมืองส่งเสริมให้มีกิจกรรมในหมู่บ้านเพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่คณะและเพื่อสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างประชาชนกับนักการเมืองมากน้อยเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Context Validity) ของแบบสัมภาษณ์
โดยใช้เทคนิค IOC (Index Of Item Congruence)
เรื่อง การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นใน
เทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์	+1	+1	+1	3	1		
ตอนที่ 2 การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา								
1	ตามทัศนะของท่านการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้าน สัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร)ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	ตามทัศนะของท่านการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ) ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	ตามทัศนะของท่านการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ)ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	คำถาม	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
4	ตามทัศนะของท่านการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี) ควรเป็นอย่างไร	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
ตอนที่ 3 แนวทางการส่งเสริมการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น ในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา								
1	การสื่อสารของนักการเมือง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	การปฏิบัติตามหลักธรรม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	การปฏิบัติตามหลักการเดิม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	การให้ความสำคัญของผู้นำ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

สรุป การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Context Validity) ของแบบสอบถาม
โดยใช้เทคนิค IOC (Index Of Item Congruence)
เรื่อง การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่น
ในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล							
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	+1	0	+1	3	1	ใช้ได้	
3	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้	
4	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้	
ตอนที่ 2 การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา							
1. ด้านสัสสเมธะ (การส่งเสริมการเกษตร)							
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2. ด้านปุริสเมธะ (การส่งเสริมคนดีมีความสามารถ)							
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
8	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้	
9	+1	0	+1	2	0.66	ใช้ได้	
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3. ด้านสัมมาปาสะ (การส่งเสริมอาชีพ)							
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
12	+1	+1	0	2	0.66	ใช้ได้	
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4. ด้านวาจาเปยยะ (การพูดจาไพเราะมีประโยชน์เป็นทางแห่งความสามัคคี)							
16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
18	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
19	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
20	+1	1	+1	3	1	ใช้ได้	

สรุป การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Context Validity) ของแบบสัมภาษณ์
โดยใช้เทคนิค IOC (Index Of Item Congruence)
เรื่อง การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นใน เทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
ตอนที่ 2 การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา							
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
ตอนที่ 3แนวทางการส่งเสริมการประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมืองท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา							
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์
เรื่อง การประยุกต์ใช้ราชสังคหวัตถุธรรมต่อการสื่อสารทางการเมืองของนักการเมือง
ท้องถิ่นในเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา
แต่ละข้อมีค่าระหว่าง 0.66-1.00

ความเห็น

.....

.....

(รองศาสตราจารย์.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว)
ที่ปรึกษาหลัก

Reliability Case Processing Summary			
		N	%
Cases	Valid	20	100.0
	Excludeda	0	.0
	Total	30	100.0
a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.			

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
0.9250	20

นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มประชากรในเขตเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา (Try out) จำนวน 30 คน

เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม 0.872

Item-Total Statistics

Item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
1	193.66	188.23	0.41	0.92
2	193.50	189.07	0.34	0.92
3	193.62	189.59	0.36	0.92
4	193.60	185.96	0.58	0.92
5	193.90	184.34	0.52	0.92
6	193.58	189.55	0.29	0.92
7	193.40	189.27	0.30	0.92
8	193.96	186.81	0.44	0.92
9	193.98	188.67	0.43	0.92
10	193.90	185.48	0.50	0.92
11	194.06	183.04	0.63	0.92

Item	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
12	193.86	184.98	0.66	0.92
13	193.82	184.84	0.58	0.92
14	194.10	186.09	0.44	0.92
15	194.24	185.82	0.48	0.92
16	194.00	188.12	0.45	0.92
17	193.80	186.12	0.56	0.92
18	193.80	186.73	0.52	0.92
19	193.52	186.82	0.39	0.92
20	193.84	188.26	0.44	0.92

Scale Statistics

Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
110.47	59.637	7.722	20

ภาคผนวก ง
ภาพถ่ายการสัมภาษณ์

พระราชวรเวที ดร.
เจ้าคณะจังหวัดสงขลา

พระครูสิริธรรมาภิรัต ผศ.ดร.
รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อำเภอพระพรหม จังหวัดนครศรีธรรมราช

รศ.ดร.เดชชาติ ตรีทรัพย์

ผู้ช่วยรองอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

นายชวน บริรักษ์

ปลัดเทศบาลเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

นายทวีศักดิ์ ทวีรัตน์
นายกเทศมนตรีเมืองคอหงส์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ สกุล พระสันติ สนฺติกโร (ไชยสงคราม)

วัน เดือน ปี เกิด 13 ธันวาคม 2531

สถานที่อยู่ปัจจุบัน วัดโคกสมานคุณ 1 ถนนโชคสมาน 1 ตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา รหัสไปรษณีย์ 90110

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2562 รบ. (รัฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย